

ACADEMIE R.P.R

Laboratoru - Foto

SECȚIA

Micro - Film

PHILOSOPHIA
NATURALIS
CL. IOH. CHERI APACI

12. Corpora mundi sublimiora crassa sua natura sunt vitiosa, quibus per
 13. Naturam videtur aliud esse dicitur per se habent indefinita extensio, quod in partibus
 entibus et crassibus

PHILOSOPHA

14. Quod prout quibusdam in formis in corporibus aut in partibus
 quibusdam in corpore aut in partibus in ligno ligna
 in igne aut in aere calida fluida et dura et gravia
 et ab aliis quibusdam in aere calida fluida et dura et gravia
 et ab aliis quibusdam in aere calida fluida et dura et gravia

NATURALIS

E. IOH. GER. ARZ

S.S. Th. Doctoris, ejusdemque et
 Philosophia Naturalis in Collegio Caudeo-
 Litano Reformatorum Profes-

Expusio et quantitas sorsis ordinaria h.c. continet et sequitur.

IN USUM EJUSDEM COLLOQUII

Ubi nihil nulli sunt appropinquata, ita videtur omni in partibus et aliis
 Libet ista appropinquata, quod quia quibusdam in partibus et aliis
 etiam, nihil. hanc ab ea diversimodam admitti in ea debet, non aliter
 propinquandum, cum sit ipsorum in partibus et aliis.

Natura per se divisibilis est, in innumeras illos diversae organizationis
 ac figurae partes, quae in ipsa distincte concipi possunt.
 Natura in partibus naturam non distinguit, nisi in partibus et aliis
 quos com ANO in D. M. DC. IX
 aliorum transiens. h.c. loco amovendo. ubi. et vera partium
 autem separata, non in aliis locis transiens.

Ubi ab utraque parte corporum calidiorum separatis et transiens est
 mutui quibusdam in viciniam tam recte adherent, ut in unum confluant
 etiam corpora cohaerent, cum non magis inter ipsa intelligi possit distinctio
 quibus quae a cogitatione obstruuntur, et in omni loco transiens
 quibusdam in viciniam tam recte adherent, ut in unum confluant
 etiam corpora cohaerent, cum non magis inter ipsa intelligi possit distinctio
 quibus quae a cogitatione obstruuntur, et in omni loco transiens
 quibusdam in viciniam tam recte adherent, ut in unum confluant
 etiam corpora cohaerent, cum non magis inter ipsa intelligi possit distinctio
 quibus quae a cogitatione obstruuntur, et in omni loco transiens

Terminus ad infusibilem fluidorum corporum omnium aut colorum motum
et quasi volant, ut in fumo, vapore, flammam, aquam bullientem, sicut libet
quodam motu nebulosum sibi ostendit. Et quod lentius inter se discunt
et insunt, ut in oleo, aqua frigida, rursus, aliis crassis liquoribus,
in quibus partium distinctio, et continua est, hinc inde r. motus non
ita manifestus quidem sunt, ut in prioribus. Et certe tamen ex illis
colliguntur.

Si omnes liquoribus partibus omnibus quibus sibi adherent, ut in crystallo
glacie, aliis, vitis duris contingit. Quod quod aqua a glacie diffi-
cultas? Cuius glacie tactus resistit, aqua collit. Et si non movetur
hoc liquoribus partibus, cur absque in auro et dignitate, cur in unum
vas infusi sibi invicem permiscetur? cur in crassum corpus
partes se insinuant, sicut illa sapor convulsus, sicut in tenuis per-
tinetur in solent. Item adducunt, quod totum per se partibus
aequaliter diffundunt.

Valde partibus inter se agitatio ita fluidorum partibus
ut per se non fluitant.

In fluidis quibus partibus agitatio non partibus alius
motus, quo non aliter quodam corpus dicitur et rursus partibus
simili de loco in locum transiunt.

Caeli, cum sole et stellis fixis sicut quodam corpus fluidum
quod non sicut partibus continua partibus quibus constant rursus et
aliter inter se agitatur, et hinc ita rursus motus
aliquo de parte magno motu, cum sicut partibus
et rursus rursus aguntur.

Caeli sunt fluidi, sicut aliter rursus liquoribus rursus, distinctis, sicut
sicut rursus inter se agitatio partibus constant. Item motus
bus corpus colligunt sicut glori, curat, in partibus sunt.

Planities non rursus sicut circa sicut partibus motus.
Et quod non partibus rursus, sicut rursus rursus motus.

Quod rursus rursus rursus rursus rursus rursus rursus rursus rursus rursus
ita rursus ac dura rursus. Partibus rursus quodam sicut
sicut. Deinde cum illi motus, quod rursus rursus, ut
rursus partibus rursus, et hinc rursus, ut quod rursus
rursus rursus rursus rursus rursus rursus rursus rursus
in rursus rursus rursus, rursus rursus rursus rursus
rursus, rursus cum rursus rursus ac rursus rursus rursus

tu
i libri
i scilicet
ibus,
non
#123

allo
diff.
vix
unum
rorum
et per
vix

R

1

da

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

Philosophia Naturalis

Liber 1.

De Philosophia in genere

Cap. 1.

De Definitione et Natura Philosophiae

Philosophia ex vocis Etymo nihil aliud est quam studium sapientiae.

Sapientia autem est perfecta omnium earum rerum, quae homo nosse potest. Scientia.

Principia autem et veritates per primas causas cognoscuntur. Principia sunt clarissima et evidentissima quaedam.

Causae primae sunt clarissima et evidentissima quaedam principia, a quibus omnium aliarum rerum clara et evidenter cognoscuntur dependere.

Itaque causa illa prima, sive principia prima debent esse clara et evidenter, ut mens humana dum ea attendit considerat, de illorum veritate dubitare non possit. Non enim unum alium cognoscit ab illis dependere, ut cognoscit quidem illa per se, non cognoscit illis, sed illa non videntur ab illis. Motus autem deductivus talis est adhibendus, ut nihil in tota de his.

Primum hinc inveniatur, quod cum sit, omnium principium.

Provenimus autem istas causas secundum Causarum principia rem ad examinandum methodum, in hoc parte dividimus, quot ad illas ad illas commensuras resolvendas. Primum cognitionis omnis, quas veri-

tati quaedam in partibus, quo secundum ordine primum, amant in partibus de simpliciter a vobis simpliciter, et cognoscit simpliciter, ut partem et quasi per gradus ad difficultatem et magis compositarum cognoscitur.

Primum autem, tertio, imo in aliquem hanc ordinem illa modo disponimus, quae se mutuo in natura sua esse procedunt.

quae sunt in quibusdam modis, dum in difficultatem partibus procedunt, tam perfecte singula enumeramus, ut ad omnia eis, unificamus ut nihil a nobis omitti certum sit.

Caro. dis.
De methodo.
p. 10

H. de J.

conspici necesse sit; et cui omnium corporum rerum existantia et
 continuationes debentur.

5. Quis itaque necesse existens, et infinito perfectissimum,
 nos vocamus. Quia non sicut etiam Summo bonum
 et verissimum sit, ut nos ut alio fallere possit. Facultatem
 quoque et operatio intellectus nostri, quibus ab ipso dependent
 in Deo quoniam quantum uni de partibus totius universi (sufficiens)
 sunt per se perfecta. Imo voluntas in se formaliter et precise
 perfecta, quatenus in vim et intellectum propriam se habet, ut non
 potest. Si enim agere latius patet quam dicimus. Unde quod in oculis
 videmus et fallamur, non aliunde est nisi quod ante in
 sompno, et diligenter ordinatam, et huiusmodi sui perfectio.
 operationem volentes (quae quod datus patet quam intellectus
 non intra eorum limitibus et terminis continetur, sed etiam
 ab illa, quae non intelligitur, sed dicitur, ad qua cum sit
 inefficiens, sicut et non in bono debet, sed ita et fallit
 et deinde iudicium precipitavit. Sed et de re verum satis
 hoc et distincte percipit, conclusionem fieri cogit, quam
 non nisi de rebus in se presentibus et valde apertis, ab
 omnibus aliis finibus et praecipuis si se conveniant.

Notat itaque autem verum esse necessarium, quod
 existantia sub initium in dubium vocabatur, quod quod illa, quae
 videtur esse vel nobis invisit corpus suum deinde non longum, et
 tum et profundum, de qua plures proprietates, numerus et
 videtur habemus, sed proximum illud, quod si vult habet
 tribuere, si bene legere nos necesse est, et a quo, etiam
 maxime volumus, sperari cogimus, nisi in Deo et natura
 nostra particulari et omnium rerum completio, quae nobis
 in Deo sunt tributa, in tam mani sit quae nos fallit
 sequitur id et datur pro certo, quum ipsam vult
 habere debet et aliqua substantia produci. Quatenus materia
 ab eo quod in nobis cogit, et nobis demonstratur, non
 habet.

habere, longi diversum esse: quum Cogitatio et Conceptio foris
 completa et nobis conceptantur, quae Deus potest quae in se invicem
 separari. Efficaciam enim corpus est, quae nos se distincti, non
 separari. Dicitur sequitur tam vult cum illa coniunctum esse, ut quae
 operatio mentis facultatem imaginandi acquirit, quae sicut
 facultas cognoscitiva applicatur ad corpus et in se habet, quae
 huiusmodi conceptio figuram contemplandi intelligit et huiusmodi
 quae in se alio sensus omnia, quos de rebus corporis habemus
 sunt per motus et variis corporis nostri partibus ad oculum cordis
 operantur et transmittunt, qui ad intellectum quoque laesum etiam
 huiusmodi operantur, sicut et aliquid corporis dicitur, quod non videtur
 huiusmodi dicitur oculis exhibens: quod tamen longi oculis se
 non sicut enim corpus habet et consistit, tum quae sicut dicitur,
 Cum itaque omnia sensus circa ea quae ad corpus et in se
 presentantur multo frequentius vult indicant, quam sicut sunt,
 huiusmodi vult sicut quibus et in ad eandem vim examinan-
 tur, et sicut memoria quae in se vult cum presentibus con-
 vit, et intellectus, qui iam omnia vult corpus huiusmodi, non amplius
 vult debet, ut illa quae nobis huiusmodi in se vult
 sint falsa, et in se huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
 vult huiusmodi huiusmodi et vult dignae sunt huiusmodi. Sed
 quia vult agendum necessitas non sicut tam accurati et
 vult vult huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi vitam vult et
 huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
 huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi

Cap. 111.
 De Mente humana, eiusque operationibus.

1. Agere et immaterialium vult huiusmodi et Dei, et materialium
 vult huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
 huiusmodi vult et huiusmodi et huiusmodi huiusmodi huiusmodi na-
 tura et actiones vult huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
 huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
 huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
 huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi

Cogitatio

4 Cogitatio autem est vel perceptio intellectus, vel determinatio voluntatis.

5 Perceptio est facultas verum ideas contemplandi.

6 Omnis autem perceptio philosophica debet esse clara et distincta.

7 Clara est quando res nulli attendenti praesens et aperta est.

8 Distincta vero est illa, quae cum clara sit, ab omnibus aliis ita separata est, ut nihil plane aliud, quam quod clarum est in se continet. Ut sentus in nobis dolor quam vis clarissime percipitur, sed tamen indistincte, quam scilicet in parte dolentis simile aliquid sensus doloris esse putamus.

9 Ideo est modus cogitandi, seu cogitationis illa forma per cuius immediatam perceptionem ipsius ius cogitationis confecti sumus.

10 Representatio autem hae in nobis notiones vel singulares vel communes seu universales, quae aeterna veritates quae appellatur: quales sunt? Nihil nulla esse possunt affirmatives: & nihil nihil esse: impossibile est idem esse et non esse. quod factum est tantum esse negatio. Cuiusmodi agit, non potest non existere dum agit. Totum magis sua parte. Quae ad se sunt uni termino incommunicabili, sedem sunt indivisibiles. Trianguli tres anguli aequivalent duobus rectis: Si ab aequalibus demas id quod alicuius sunt inequalia: Quod tibi fieri non vis, alteri ne feceris. Et alia innumera quae quidem omnia videri solent, non possunt, sed ne etiam ignorari, cum occurrat occasio, ut de iis cogitemus, nisi praesens quibusdam firmis excitati.

11 Haec autem omnia in nobis innata esse inde constat, quod ordinem cogitanti manifesta esse solent, quodque impossibile sit ea esse sensibus hauriri, quoniam nihil in verum singularium praesentatione, praeter motus aliquos ad omnem praesentiam. Unde illud veritatem: Nihil est in intellectu, quod non prius fuerit in re. patet esse falsum.

12 Singulares notiones in mente v. praesentatae sunt vel Causam contingentium, vel Cuiusdam necessariae existens.

13 Inter cetera contingentia, imperiosa quoque notiones ipsae

imperiosa imperiosa, tam in se ipso, quam in cognoscendo representatur.

13 In cognoscendo, quod nihil aliud est, quam sub initium quam quod cogitamus.

14 In se ipso vero hae representatur imperiosa, quod est quod constat, nos non a nobis ipsis, sed ab alio longe praesentari esse, per illam formam quoniam sumus. Si namque a nobis praesentari per se, sed in se ipso, quod non potest non esse, et qui omni modo illo solo nos esse, quod non potest non esse, et qui omni modo non contingendum praesentari non summa omnium in se habent. Summa autem praesentationis immutabilis imperiosa praesentationem, incomprehensibilem potentiam, et immutabilem praesentationem includit. Quae si vel abesse, vel non in summa praesentationem includit. Quae si vel abesse, vel non in summa praesentationem includit. Quae si vel abesse, vel non in summa praesentationem includit.

15 Determinatio voluntatis est modus actus obiectivam velum ideam, extra se cum rebus ipsis comparans.

16 Comparatio autem ista est affirmativa vel neganda quae velum ponimus vel tollimus: per se vel non se praesentamus.

17 Determinatur vero ad aliquid voluntas, per quae variis velum boni in se videtur intelligitur, per quae Deus intima cogitationis ita disponit. Unde

18 Quod cum a nulla vi externa fieri queat, arbitrium voluntatis est semper liberum, et quae quae voluntas et bonum clarissimè videtur. Libentius ac potius etiam liberius illud amplectitur, nunquam est indifferens, nisi quando quidam sit melius aut minus ignoscit, vel est quando tam praesentari non videtur quod de se possit dubitare.

19 Unde patet esse naturaliter cognoscendum, vel gationem divinam intus agentem immutabilem libertatem humanam, per seipsum agere et corroborare.

20 A determinatione voluntatis dependet iudicium, quod nihil est aliud, quam modus actus, seu cogitationis, seu per modum, quo vobis praesentari assentimus, h. e. affirmamus vel negamus.

21 Modi iudicandi praecipui sunt Intellectus, Scientia, Sapientia et prudentia et Ars.

Intellig

- 22 Intelligentia est illi iudicanti modus, seu mens actus quo singularia in quibuslibet actus percipiuntur. Unde et intel-
lectus dicitur.
- 23 Prudentia est quae viam bonam cognoscit. Unde
illud: Sicut enim per viam proximum cognoscitur.
- 24 Sapientia est cognitio rerum essentialium proprietas
ius colligit. Saper namq[ue] est nihil aliud quam
Habeat virtutem et efficaciam animae perfectam.
- 25 Prudentia cautum iam percipit ad usus futuros
disponit. Unde a providendo derivatur.
- 26 Ars dicitur de rebus praesuppositis, iisq[ue] methodica
cogitatio de rebus virtutis. Unde et arte dicitur non habet.
- 27 Quomodo autem autem autem iudicium, ita etiam horum
terminorum, aliquando accipitur pro virtutibus et ei agendi, q[ui]
quando pro habitu seu habitu moralis vel modo se habentis,
aliquando vero pro ipso actu.
- 28 Comparantur autem et corroborantur ista actus et
habitus mentis affidua Analysis et Synthesis.
- 29 Analysis est progressus orationis regularis a com-
plexu ad simplicia. Synthesis contra.
- 30 Quibus modis et utitur et videtur imprimere
sese prae, observatio, inductio et experientia.
- 31 Intellectus (hic) est, qui perceptiva, quasi ad nos usq[ue]
portingentia, per partem corporis ad ipsam mentem deferuntur.
- 32 Observatio perceptus iam percepta diligenter custodit.
- 33 Inductio ex diversis observatis aliquam generalem colligit.
- 34 Experientia dicitur generalem illam veritatem, alia quoq[ue]
accidit.
- 35 Iudicium autem hominis de semipso, prout de se iudic-
is subicitur conscientia vocatur, quatenus scilicet per
iudicium hic actus iudicis practici dicitur in intellectu
qui est facultas intellectus in actu eiusdem habitus pro-
manentis.
- 36 Illigibili autem illius, in quo indiget conscientia
iudicium

iudicium replicatur. Proposito semper ago de iure, vocaturq[ue] Synth-
esis, quae proprii et habitus intellectus, quae assentionem principis
operationum moralium. Adm[odum] sensu Lex naturae omnium cordib[us]
naturaliter inscripta nominatur. Assumptio de facto vel factu
reperit, prout respicit ius illud quod Synthesis dicitur vocatur
Synthesis. Conclusio de relatione dicitur et factu vel factu
reperit, ratione illius iuris, quod vel in statu vel in futurum
quodam spirituali conceptu dicitur Reius.

37. Hoc pacto nominatur homo Reius p[er] se p[er] se p[er] se p[er] se
quam Reius p[er] se Reius semper vel Reius, vel Absolutus
et Approbatio, vel Assensio et Condemnatio, una cum
congruis.

Cap. IV
De Philosophia partitione.

1. Quia itaq[ue] objecta Philosophiae sunt vel Res vel Re-
rum Systema signa. Res autem sunt materiales seu corporales
et immateriales seu incorporeae et spirituales, non incommo-
dus universalem Philosophiam dicitur in Naturalem, Moralem
et Rationalem comprehendit sub haec Lyricam cum Grammatica
et Rhetorica, sub Ita Ethicam cum oeconomica, Politica et Ju-
risprudentia sub illa deniq[ue] Mathematicam, Physicam, Medicinam et
mechanicam.

2. Commo[di]tatem autem Philosophiae dicitur in Realem
et Rationalem. Reales exceptis in Naturalem et Moralem.

3. Rationalem Philosophiam omnibus suis numeris abso-
lutam nobis reliquit Magister illi optimus Doctor P. Ramus.

4. Moralem in sua pagina dicit S. quam omnium accur-
ratissima et plenissima methodo descripsit D. Fenestris, et
Qualitates sub Theologiae titulo.

5. Naturalem nos partim ex Mathematicorum, partim ex
Veterum scriptis quanta potest diligentia, Hungaria inven-
turi tractamus methodice.

De Philos. natural. definitione

1. Philosophia naturalis est doctrina rerum corporarum naturalium boni utendi.

2. Doctrinam vocamus, quatenus docet de cetero, quicquid Philosophia naturali inest intelligit, scilicet sapientia, prudentia, et artis explicat, et cum se pertinet.

3. R. 7 autem corporas in genere ei subijcimus, quia quicquid est rerum quantitativarum, et numerabilium, mensurabilium, et totum, terrena, et mechanicorum philosophia naturali, si methodo legitime tradatur, compr. hodi. usque est.

4. Quia vero Lex, omni rebus cognitionis, et utilitatis aliqua, utilitatem autem rerum corporarum philosophia naturalis explicat, sequitur eam ipsam quoque practicam esse et reliquas. Quod verissimum esse probat, partim hinc ille in quem omnis creatura condita est a Deo, O.M. ut dicitur. In hominis scilicet bonum et usum; probat quoque et veridica ad Theologiam, Jurisprudenciam, Medicinam, et Mechanicam, omnique alia disciplinae naturae. Hujus est utilitas, ut hinc deus cognitioni, impossibile prorsus sit illis excellere; probat hinc etiam hanc omnium in hac doctrina namque de stellis, luna, stellis, planetis, meteoris, hominum, animalibus, plantis, mineralibus, et si plura et quaedam tradatur, immo quantum utilitatis hinc videri poterit. Nec hactenus homini aliud obicit, quem vero vnum principiorum ignorantia, et quae postea insuper adduntur methodus. Probatur hic in duas partes eadem autem illam sanctissimi Ciceronis locum, quem ibidem nobiscum scripsit et patet ipse ostendere passim, ut Lib. de Div. i. pag. 117. Lugd. 71. ad C. et 117 pag. 124 ad A. et B. etc.

5. Unde qui Philosophiam naturalem accipit principiorum et affectionum corporis naturam explicat, usum autem Mechanicam

aliisque artibus practis volungit. Efficit, et dicitur nobis tota partibus operari, physicam sua dignitate solvere, sine quo violenta contrahitur, disciplinae sine utilitate multiplicari, vix ea hinc multa, et vix in ignem facere, rerum ordinem perturbare, disciplinam autem nos a velle viximus et specialium rerum contemplatione abducere.

Nec est, quod quis praem hanc et utilitatem accidentariam hinc de hinc philosophia esse obijciat, praeterquam cum quod videret mundum se adducit, per se non per accidens, hoc ita si habet vix aut, mechanicam aliam physicam partem quae ad Physiologiam, et hinc aliquid ad sua natura se habet, ut infra Lib. v. Cap. 1. m. ostendimus. Medicinam vero physicam praem esse omnes con- sultant. At quemadmodum qui praem Grammaticam, et Rhetoricam aliam quandam artem operari, audierunt viximus esse omnes praem velle viximus, sic et hinc multi in doctrinam scribere ostendunt, viximus praem praemittere, et comprehendere Physiologiam, et Anatomicam, Galienus, Terentius etc. Astronomiam, Geographiam, Agrariam, Musicam, conatos (ut quidam viximus) et et mathematicas quoque potius viximus Physicam partem esse esse datur, qui viximus in autem. Certe rationem in contrarium solitam, qui producat, esse nemo.

De Rerum corporum principis

1. Existencia corporis supra Cap. 2. rubr. 6. 7. cla. viximus demonstrata, Existencia in quo consistit viximus quae cognoscimus, si illa viximus, quae operari ab ipsa operari ut hinc viximus, molles, caloris, edoris, soporis, et viximus viximus, et id quod viximus hinc immutabilis viximus, id quod viximus viximus, quibus est viximus et in longum, hinc viximus viximus, viximus mobilis, divisibilis, et figurabilis, viximus viximus, viximus viximus de viximus, viximus, et viximus quem vocant viximus.

2. Mater est corporis et corporum proximorum viximus, in alios viximus translatio. Corporis inquam est quae cum illo viximus, et quidem

R. 7. *Et quidem e corporum quiete per se, ut quae inanimata illud contingat, aliiquid transitio illa reciproca est, et motus qui ex aequo possit compositione corpori transire, et a quo transire.*
 3 Motus autem est per se cum proxima omnium utrumque efficiens, cui in multis succedit sepe quies, motui contraria, ut per sectionem suam per eam accipiant.

R. 18. *Unde tamen corpora mota sepe in contrarium praeantur motus tamen non motui, sed quiesci et determinationi motus per duntaxat contrarias.*
 5 Deus vero materiam corporalem cum sufficiente motu et quiete in principio creavit, et eodem quietitate transiit ad huc dum conferret.

R. 1. & 8. *Prima una quiescens, quantum in se se, semper in se, ut si motu periret, unde quicquid quocumque modo semel movetur, vel quietetur, semper eodem modo moveri vel quietescere solet.*

R. 17. & 24. *Secundo. Quilibet motus tendit semper ex natura sua ad eandem lineam, utat a vi corporum vel spirituum aliorum deturbetur.*

7 Non potest autem corpus quietens ab alio corpore moveri, nisi quantum quietens accipit, motum movens de se in motu libertate amittat. Vide Enchirid. Hung. pag. 88.
 8 Communicatur namque motus ex uno corpore in aliud, et quidem quandoque non unus, et simplex, sed compositus ex pluribus, ut videtur et in iactu lapilli, et visis tendentibus et se circa suum axem gyranibus.

R. 26. *9. Idem autem motus, quotiens aliunde communicatur, dici potest violentus, quatenus vero non resistit corpori in se naturali.*
 10. Divisibilis est partium cuiuslibet corporis et solubilis compositione et cohaerentia, cuiuslibet inquam etiam minutissimi. Nam
 11. Quodlibet corpus in infinitum est divisibile. habet enim partes ultra partes. Unde

12. Atomus in se non vocatur non nisi ratione virtutis finita, cum siquidem infinita potentia, non tantum utatur, sed et usque ad eam imitationem potest praesentem
 13. Relictio ergo ista non nisi ubi major vis

propius accedit, quam et in quiescentium partium compositione.

14. *Figura et corporis indiguus, terminatio videtur et* R. 28.
 15. *Magis et extensionis corporis et certa mensura. A qua deponitur illi*

16. *Locus, qui est terminus, quo subsistit corporum se in vicem ambi...* R. 33.
 17. *Superficies etiam hic nihil aliud esse potest, quam modus vel terminus ille, qui motui coniungitur inter singulas substantiae particulas, et corpora ipsa ambientia.*

18. *Repletus quo ad remotiora corpus vel vultu. Sicut appellatur.* R. 29.
 19. *Partium, horum accidentium (nulla habita ratione formae substantialis, privationis, vacui, praeter intentionalem) in quibus corpus consumitur tam efficitur, sed et naturam particule, et omnia opera...*

20. *His accidentibus solis substantia [et hoc impossibile nisi et parte corpore seorsum in se] illa ipsa quae substantia particulari esse et operari debet.*
 21. *Forma itaque ex se corpus, quatenus substantialis non sit, et tamen existit in essentialis.*

Cap. VII.
 De Philosophia naturalis distributione

In quolibet autem corpore distinguuntur quantitas et eius natura. Unde Philosophia naturalis praecipua parte, duo sunt Mathematica et Physica. Nam

1. *Utraque agit de corpore, et quidem una, idemque definitione explicata.*
 2. *Utraque vero, et quidem una, idemque definitione explicata.*
 3. *Utraque vero, et quidem una, idemque definitione explicata.*
 4. *Disciplinas veritate distinctas, non sunt nisi obiecta veritatis.*
 5. *Certe ita et cum Mathematica, i.e. Arithmetica et Geometria comparatum, ut bona philosophiae naturalis pars, sine his esse sufficiens apprehendi, ut ad usum vitae applicari queat.*

Cap. VIII.
 De Mathematica in genere
 Mathematica et prima pars Philosophiae naturalis, de bene quantitate.

Quantitate

2 Quantitate autem et facere quantum. h. e. numerum
 ut m. l. v. Unde
 3 Mach. for parts non sunt nisi duas Arithmetica et
 Geometria. Quorum utramque accuratissimi et plurimum
 tradidit P. Ramus. Cujus nos de Arithmetica et
 Geometria prope hanc et expressa his objicimus.

Philosophia Naturalis
 Liber II.

De Arithmetica
 Arithmetica et ars bene numerandi. In Pars Philo. de
 Bene numerandi et univ. sam numerorum vim, proprietates
 usum interpretari et tract.
 Consulto P. Rami Arithmetica
 Hannoveria expressam.

Philosophia Naturalis
 Liber III.

De Geometria
 Geometria et ars bene mensurandi. In Pars Philo.
 Philosophia naturalis de bene mensurando.

Philosophia Naturalis
 Liber IV.

De Physiologia
 De Physica de definitione et distributione
 Physica est ars bene naturandi. In Pars Philoso. R. 1.
 Physica est ars bene naturandi. Aliis est rerum naturalium
 scientia. Alii scientia corporis naturalis quatenus naturalis est. Cuius
 est. Ars de naturis rerum. Nobis commodissime ars bene
 naturandi dicitur.
 2 Autem autem dicimus non ad excludendum similitudinem sed
 potius ad includendum et hanc et utrosque mentes oculos, de quibus
 Lib. I. Cap. III. Num. 21.
 3 Bene naturare est quibus corporis et aris prescripto
 ut [universam rerum corporum vim, proprietates, actus, et univ. sam
 naturam] et quibus conveniunt. Ubi enim Grammatica
 bene loquendi. Rhetorica bene dicendi. Logica bene distinguendi. Ma-
 thematicae bene calculandi. Theologia bene vivendi sunt artes. sic
 Physica una et artium numero bene naturandi ars significatur
 (quaevis [utque] barbari) dici potest.
 Naturandi est intrinseca corporis naturalis aptitudo, qua ad
 bene ad studium et operandum habili est. Haec tamen pro quali-
 tate insitente et insitit. i. e. generalissimo sumatur, ut lo. acilensibus
 et divisione artibus, quae composantur proprii est rerum quae usque possunt.
 Quia vero aptitudo quaedam haec est, aptitudo autem dicitur
 bonitas, perfectio, et aptus ille rerum ad quem sunt a Deo creatae. Hinc
 natura nunquam potest esse otiosa, sed operatur quondam et qua-
 tum potest. Et quia bonitas est insitit unum quodam aptitudo.
 Intrinseca autem per aptitudo, non extrinseca est, unde pro-
 bat ubi si non insitit, saltem in conservacione spiritus propi-
 tiam, distinguere manifeste naturalis ab artificialibus, non quidem
 et corpori autem haec naturam attribuiamus, quod quia desinit
 et super magnitudinis, natura profertur in determinatum mensurandi
 insitit, et non nisi in infinito rite conquisit.
 Perit nam haec aptitudo habilitatem et operandi et operandi.
 Quia, quia (fund. 101. num. Lib. I. Cap. 6) comparationem
 sui ad aliam esse comparare appetunt. Operandi.

Operandi, quia Omnis operatio prospera sum suscipitur: natura
cuncta agit frustra. II quia in omni operatio vis proficiscitur ex agere
in patiens, quae quae per plura transit, et collitur per se de se
num minor [Hoc philosophi de Sphaera activitatis. Unde ratio
in infinitum continuari nequit]: Natura quae potest facere per
pauciora, nunquam per plura facit. III quia quae causa talis est
factum, natura legitur unicuique suam perfectionem, quae ipsi congruit
sibi unicuique suam tribuit proportionem geometricam. [in quo
confirmitur vis cuiusque corporis ad operandum vel resistendum, vide Cartesii
Princip. philosoph. pag. 55.]

10. Omnia demum huiusmodi res, quibus natura tribuitur sunt
spontanea vel artificialia. Hinc Physicae partes sunt duae Physica
spontanea vel artificialia. Hinc Physicae partes sunt duae Physica
logica et Mechanica. [confer cum 6. num.]

12 Legitima namque distributio patitur ab obiecti naturae,
cujus quia vis est et operatio per se, et non per se a se presentem
dicitur, non aliter. Hinc distributio Physica in Communem et
Propriam: Generalem et Specialem incommode se: presentem
namque et quae hic supra communia sunt a specialibus non di-
tinguntur valde, sed tantum modeste, imo se ipsas vera
talem operatio naturam in se compr. habet. [10. que vi,
aliter sunt idem, eorum doctrina potest esse distincta].

Cap. 11.

De Rebus caelestibus, et in specie de
Stellis (ut vocantur) Fixis.

Physiologia et prima pars Physicae de rebus
naturalibus, sponte natura procreant. Quae sunt Col-
leptae et Erectae.

2 Res caelestes sunt, quae consistunt ex subtilioribus
matériel partibus. Unde etiam longi scilicet moventur
et figurantur.

3. Iamque Sydera vel ipsum coelum.

4. Sydera est ingens subtilissimarum matéria partium con-
gregata, quae circa suam axem circumstantiis motu revolvuntur.

Sapi

R. 45.

Physiologia est prima pars Physicae de rebus naturalibus, sponte natura procreant. Quae sunt Colleptae et Erectae. 2 Res caelestes sunt, quae consistunt ex subtilioribus matériel partibus. Unde etiam longi scilicet moventur et figurantur. 3. Iamque Sydera vel ipsum coelum. 4. Sydera est ingens subtilissimarum matéria partium congregata, quae circa suam axem circumstantiis motu revolvuntur.

5. Sapienitiam namque huius universi conditor, imitatio
vis, totam visibili huius mundi materiam formam et formam, sed non
conditionem eorum discretam utant, pro magnitudine ingens materiae
notum quoque in indidit sufficientem, quo quia partes vehementer in-
pelli coparunt, per unius in aliam collisionem variam et frequentem
si quos angulos partes illae habuerunt, magna violentia evadit: et ab-
vati sunt [videt huiusmodi] qui visidit usque visiditibus
multo celerius moti, et qui celeriter motis facile aggregati sunt, et
quos in sua vicinia deturbaverunt. [maiores vel minores coparandum]
quae tamen antiquam inveniendam majus sumptum, non equi da-
re illa nunc huiusmodi potuerunt, usque huiusmodi [quodam Galaxia] huius
de se separarunt, quae primo die dicitur evata [sic se vis coparant].

6. Haec sunt partium minutissimarum, pluraque determinatum huius
nullam habent, atque ita cunctis corpori se in huiusmodi huiusmodi
omnium in unum natura motum et effectum causa. Habentibus
posuerunt pro primo momento proprio sic dicto.

7 Sydera sunt Stella fixa, vel Sol noster.

8 Stella fixae sunt Sydera quae ob viciniam et variam
a nobis distantiam, majora vel minoria nobis apparent, variis in locis
disposita, undique radiant et simulant. [Hae sunt Sydera a se
mutuo distantiam viciniora et ordinem a nobis alio sunt remote.
ut Saturnus ad nos comparatus videtur admodum propinquus, nec
omnis in unum aliusque sphaera circumstantia visiditibus, sed ad sol
super quoddam cetera se spatium habet, in quo nulla stella fixa
continetur, ita singulae fixae ab omnibus aliis valde remote se de-
bent, et una multo magis quam alia, a nobis et a sole distant].

R. 50.

R. 55.

9 Variis in locis et non simul collocata hinc sunt quod ubique
quodam huius partes materiae conditionis, quae ergo causa sunt
quod hic congregentur, eadem etiam quod alibi, et propinquius
et propinquius sunt aggregata [Hoc modo in locis plures
potuerunt et se huiusmodi stelle a tempore creationis, quam se huiusmodi
a primo momento die ad quoddam, imo unius primo die] non
remotioribus. Haec sunt quae summum maximam et lucidissimas
apparent

apparent

48
Syrus.

apparent Prima magnitudinis stella dicuntur Confusa
 sua Ellum nam abram anti- fuit civitas recte, et
 iuxta Lansbergium, viabus viginti milli et quingenta tribus
 fphava serie majoris fuit. Quae tanto minus lucent se-
 cunda magnitudinis Confusata octoginta fuit et terram
 parvam. Lansbergio autem, viabus quinquaginta milli, nonaginta tri-
 ginta tribus. Quae prioribus adhuc sunt minoris. Tertia
 magnitudinis Confusata hi viabus terra majoris. Lansber-
 gis bis millibus, quingenti fuit. His etiam minoris die-
 bus Quarta magnitudinis Confusata quingenti quatuor viabus ter-
 ra majoris. Lansbergio viabus septingentis quadraginta
 quatuor Quinta magnitudinis Confusata fuit terra
 majoris. Lansbergio nonaginta bis Sexta magnitudi-
 nis Confusata octo terra majoris. Lansbergio centis civi-
 bus et undecim. Quae omnes propter nimiam parvitate-
 m visum quasi nubem effugiant. Nebulosi et obscure ap-
 parent, quibus Galaxia solis constat.

Tychoni 14000.
 Ptolomaeo, 10000
 Almagesto
 20081 1/2.
 Arabum milli-
 bus 1523927.
 Novae astra
 ducenta millia
 similitudinum
 sunt, quibus simi-
 litudinem
 continent 900 mil-
 libus

Terrae autem habet notabilem proportionem ad stellam se-
 xas, cum ipsarum distantia a nobis Galileae est minimum sit
 10800 similitudinum abis magni. Unde aetherum
 sit circa septem magnitudinis orbem, ut sequitur tabula de-
 scribitur.

Magnitudinis	Veteribus	Tychoni	Lansbergio
1	107 1/2	68	20053.
2	90 1/2 vel 87	28	5933
3	72 1/2	11	2050
4	54 1/2	4 1/2	744.
5	36 1/2 vel 31	1 1/2	192
6	18 1/2	Terra minor 3.	111.

Galaxia est circulus celestis luminosus, de innumeris minutissi-
 mis stellis procedens, concinnatus, utrumque ab omni parte
 et aequo sagittarum in hanc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
 colore latissimus, multum parvitas a profecto aequo delibans.

vicius

10 Scintillare autem videntur, et perficuntur, per quam tota
 mater ab eis d'ferur, undulationem. Vt et alii volunt, quia oculi
 nostri ab illarum claritate contrita, in nobis non bene videntur.
 Scintillatio fuit Confusata fuit rotarum jaculatio, et hominis vicia
 no fuit ab igne totum natura et hinc natura, cum fuit de Luis-
 hinc igne et primigenia hinc fuit compacta stellis. Impossibile
 enim est hanc fuit a solis oculis mutatum ab eis vici-
 hinc fuit, ab viciis a solis, a fuit in viciis, et a nobis de-
 hinc fuit, de aetheris Confusata.
 11. Haec, quae ab ingente multitudinem numerari a velle me-
 talium quorundam viciis figuris comprehendentur, quorum nominibus
 quae in figurantur.
 12. Sunt autem tales figurae, per hanc spiralem curvam,
 et XLVIII. hoc ordine.
 I. Ursa minor fuit Quosura, in cuius conclusionem fuit mi viciis
 fuit coloris. Lignum fuit viciis, fuit stellis nobis
 fuit confusata viciis, quae inter stella coloris. fuit 3 angulis.
 II. Draco totus fuit fuit viciis fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 viciis stellis 31. quae inter magnas 3 fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 fuit d'extremum oculum. 3 in viciis fuit viciis de. fuit fuit
 fuit fuit Saturnus, et fuit fuit Saturnus fuit fuit fuit fuit
 fuit omnes fuit viciis fuit de natura
 III. Cepheus fuit Image fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 fuit 11. (viciis 14) confusata, quorum magni fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 viciis fuit fuit Saturnus fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 IV. Cassiopea fuit Image fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 fuit ad fuit stellis 13 (viciis 20) confusata, quae inter fuit fuit
 viciis fuit fuit omnes de natura fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 quae fuit fuit quibusdam nominatur.
 V. Ursa major fuit Helix fuit Image stellis 27 (viciis 32) 27
 fuit majoris (viciis planis) fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 12 fuit magni confusata, et omnes fuit de natura fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 VI. Bootes fuit Image fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 fuit stellis confusata. Hanc quasi digito meo viciis fuit fuit fuit fuit fuit fuit
 et viciis Saturnum cum Mercurio fuit fuit, quae inter fuit fuit
 quibus

Constat. Emend. Hung. pag. 95. 100. 101. de stellis fere imaginib.

- 1. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 2. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 3. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 4. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 5. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 6. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 7. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 8. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 9. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 10. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 11. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 12. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 13. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 14. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 15. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 16. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 17. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 18. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 19. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 20. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 21. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 22. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 23. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 24. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 25. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 26. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 27. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 28. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 29. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 30. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 31. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 32. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 33. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 34. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 35. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 36. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 37. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 38. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 39. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 40. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 41. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 42. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 43. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 44. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 45. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 46. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 47. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 48. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 49. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.
- 50. *stellae Aetivus* dicta, et quibusdam stam Orion.

Virgo

- XVIII. *Virgo* [Imago castans stellis 26. naturam ♂ + ♀
- XIX. *Argvis* [Imago stellis 18. de natura ♂ + ♀
- XX. *Scorpius* [Imago castans stellis 24. quae
- XXI. *Aquila* [Castans stellis 6. 32] de natura ♂ + ♀
- XXII. *Sagittarius* [Castans stellis Saturnio-mortalibus 20.
- XXIII. *Capricornus* [Imago castans stellis 23. de coloribus
- XXIV. *Pisces* [Imago castans stellis 34. quarum
- XXV. *Aries* [Imago castans stellis 19. stellis + 35. Lyrae Martis].
- XXVI. *Taurus* [Imago castans stellis 33. virtutis
- XXVII. *Orion* [Imago castans stellis 38. quibus pl.
- XXVIII. *Corvus* [Imago castans stellis 11. vulgo 7. ♀ + ♀]

Corvus

XXXII. Corvus [constat stellis 7. de natura ♂ + ♀]
 XXXIII. Libra [constat 10 v. t. & stellis, quas inter stellant
 duo Canes dicti, una australis natura ♀ + ♂, altera borealis
 quae de natura ♂ + ♂]
 XXXIV. Scorpius [constat stellis 21. v. t. 27. quas inter 14
 sunt magis perspicuae, et Cor scorpis omnes in medio].
 XXXV. Sagittarius seu Arciteneus [constat stellis 32 v. t. 31]
 XXXVI. Capricornus [constat stellis 27 v. t. 28. quas inter per
 totis subtenditur duo Jove in caudis].
 XXXVII. Aquarius [constat stellis 42 aliis 33. in hac congre-
 ni conspiciuntur, aquarius, urina, manubrium, et profusa aqua].
 XXXVIII. Cetus seu Cetrax [constat stellis 23 aliis 22. de
 similitudine ♂. foram ♀].
 XXXIX. Eridanus Juvinis. [constat stellis 28. aliis 34.
 de natura Saturni. has inter splendentiss. ♂ = extrema fluminis].
 XL Lepus [constat stellis 12 sub Orionis pedibus, quas omnes
 sunt de similitudine ♂ & ♀].
 XLI. Canis magnus [constat stellis 18. in quibus
 illa in ore sollosum omnium clarissime Canicula + Syrius
 dicta ♂ + ♀, reliqua sunt de natura Jovis]. per
 cum Gallo mundum alios.
 XLII. Argo Navis seu Arca Noe [constat stellis 48
 aliis 42, quas omnes sunt de natura Saturni, et aliquibus hanc
 Jovis, inter omnes. stellis Canopus].
 XLIII. Centaurus [constat stellis 37 aliis 39. e quibus pars
 humana ♂ ♀ ♀, equina ♀ ♀. in ipsis sunt 4 stella polaris
 Antares].
 XLIV. Ursa [constat stellis 19. quas similitudo coloris ♂ + ♂].
 XLV. Arcturus [constat stellis 7. de natura ♀ + ♂].
 XLVI. Corona australis [constat stellis 13. e quibus 4 similitudo
 ♀ ♀ reliqua ♂ + ♂].
 XLVII. Piscis minor seu Austrinus [constat stellis 12 de ♂]

13 In hisce stellis comprehenduntur stelle praecipuae numero
 10620 quibus si addas 300, quae non ita diu sunt a Novaeis f
 australi navigationis circa polum ibi detectae, sunt in universum
 stelle visibiles et cognita numero circiter 1322.
 14 Novorum vero stellarum figurarum et nomina eodem
 modo per lineam spiralem numerata sunt hoc ordine.
 I. Columba Noe [constans stellis unam].
 II. Postariam Noe sub Centauro [constans stellis 5].
 III. Triangulum Austrinum [constans stellis novem].
 IV. Loriculus [constat stellis duodecim].
 V. Gens [constat stellis quindem].
 VI. Phoenix [constat stellis 13].
 VII. Foxado [constat stellis quatuor].
 VIII. Piscis volans alia hirundo maxima [constat stellis 5].
 IX. Tarnakon [constat stellis decem].
 X. Musca [constat stellis quatuor].
 XI. Apous Indica [constat stellis decem].
 XII. Caru [constat stellis novem].
 XIII. Pica [constat stellis octo] seu Toucan.
 XIV. Hydrius [constat stellis decem].
 XV. Nubecula minor [Systema pluvium stellarum].
 XVI. Nubecula major [Systema saviarum stellarum].
 15. Sol et Jovis in centro totius universi positum,
 ob proximam tamen maximum et lucidissimum apprensus. hic
 solus et v. r. Lampas, fax, et cuncta videtur mundi totius
 oculus, et locus fons omnis lucis, calor et motus omnium caetero
 universi, quorum ultimum et prior, et hoc et primo motus.
 hanc semper sic fuit. hanc officium generationis semper
 et signa tamen tunc. Quamvis ista sensus et figurati
 videtur

R. 65.

triatas, contrariis sibi mutis modis contrarias abeunt.

Quae si in sphaera alicujus superficie majori copia in-
veniantur, hanc ipsam sphaeram: et si non semper sibi dissolvantur
omnino et amplius sibi apparet. efficiunt. quamvis contingat
sepe ut materia sphaerae ad hunc modum circumscripta alibi
revertatur, sicut ad aliquod tempus, post iterum dispersa, tunc.

R. 67.

7. Et si solum casus macularum sphaerularum sola-
rium solum 25 dierum spatio circumducatum variis de partibus
sente pabilionibus et neque celi praeter reliquis in partem ma-
gitudinem, suos motus facilius a variatione, alicujus par-
ticulari copiosius videntur diverso.

8. Partes itaq; materiae subtilissimae, una cum
particulari illius sphaerae, per hanc intransigentia, a centro
sphaerae, et una vertice in alium, magna copia et imp-
ditamento transiunt, in quorum locum et alius alia ad-
venerit, et cunctis quantitate succedunt, et inter transiendum
in vastis inaccessibus praeter mirabilia facta produunt. Hinc

9. Globuli aetherei vixi quamvis et illi perpetuo
circumgyratur, non transiunt ex uno vertice in alium, quin
intra aliorum verticem polos, angulos et motus tarditas
sunt extra illos magna celeritas.

R. 57.

10. Coelum visibile duplex est Primum scilicet
et secundum. Primum est et sparsum illud circum circa
solum diffusum, et ad circumstantium verticem sicut
et sparsum, omnia corpora vassa in se comprehendit,
et solum circa solum ducit.
Secundum est universum illud spatium, quod
occurrit stellarum fixarum verticem constituit. Notis
hinc loci de praeter praeter omnium vixi forme.

Cap. IV. De Cometis et Planetis.

Crassa illa coelo nostro contenta corpora sunt quae sphae-
ricas sunt centralibus crasso cortice. Adhuc, ac deo proprio a
vicinis absorto, et sunt delectata, ibiq; solis lumen ad nos extant.
Adhuc ad superiora comparationem partem Terram elementum R. 54.
vocantur. Sive Cometa v. Planetas.

1. Cometa est Globulus vultu solidus, qui primum movetur
ad terminum, in quo partem verticem omnium tardissime movetur, et
quae agitatio aliam aequalam agitioni eorum partium inter partem
verticem, et verticem ducit, sicut de illo vertice in alium transit.

2. Soliditas hinc est appropinquatio ad praeservandum in suo motu
per hanc vixi. Partes autem hoc totum et quantitate ma-
trix sphaerae. Lumen cum mole et superficie corporis componitur,
quippe vis, qua circum centrum sphaerae aliquid firmat, et a
superficie magnitudine, vis autem qua versus centrum pullitur
et magnitudine partem, quae ab eo occupatur, deniq; vis in pro-
prie suo motu praeservandi et tantum ab eo praeservat.

3. Apparentia vero ejus, pro varietate sphaerae, varia quae
est. Nam sphaera in vultu sphaerae in se ipsum et solum colorata
sicut Rosae; si vero a vultu deflectat in dextram sphaerae, R. 63. et
sine ad sinistram Caudatus apparet. At si Sol inter ipsum
et sphaeram existat, non nisi cauda sine vultu aliqua conspicitur.

4. Planeta est Globulus minor solidus, qui intra terminum
dierum ad globulos caelestes sibi in soliditate aequalis solum
sunt, ibidem semper manens, circa ipsum rotatur. Planeta
sunt corpora obscura, natura luce coeva, etiam solum et hinc et
motu manentium ab unico solum solum: corpus solum solum solum
solum, et movetur circa solum aequali solum solum ab eo dextram
solum, non vixi solum, unde, et solum solum solum solum solum
dixi solum solum solum, et in solum solum solum solum solum
vel in alium solum solum a centro solum solum solum solum
solum solum solum solum solum solum solum solum solum solum
vel alibi.

(Planeta)

18 Circuli mutabiles minores sunt Circuli vici-
catis, vel Circuli positionis. Illi sunt polos Horizontis et proximi
in eis in ipso circuli cum ad angulos rectos inter se vocantur.

En. Hung.
p. 92.

19 Circuli mutabiles, cum vero eorum altitudo attenuatur
hic per puncta quibus Meridianus et Horizontis sunt inter
se, et per puncta ab Horizonte versus Meridianum et viciniam
mobilitatis, sunt autem ipsi. Hic de maximis.

19 Circuli minores sunt, qui sphaeram coelestem in
partes inaequales dividunt, et paralleli ad Equatorem
dicuntur de poli mundi, sunt Tropici vel Polares.

En. Hung.
p. 95.

20 Tropici undique ab Equatore maxime Zodiaci
obliquitate arcu distant, quorum qui principium est transit
Tropicus Cancri, qui vero per 90 Tropicus Arctici dicitur.

21 Polares sunt etiam Inmutabiles vel Im-
mutabiles. Illi sunt Circuli minores, qui de poli Equatoris
ducti transiunt polos Zodiaci, et qui solum per boream
transiunt Arctici, qui solum per austrum dicitur.

En. Hung.
p. 92.

22 Mutabiles circuli polares sunt, qui vici-
tatis describuntur circa polos Equatoris, quanta est
loci, cuiusvis latitudo. Igitur qui parallelos nobis et
per appropinquam maxime est, i. e. Horizontem in meridiano
sunt autem Arctici, qui vero maxime est, nobis
semper inconspicuum, Antarcticus nominatur; maxime
autem iuxta boream poli vocatur. Hic de viciis in
coelestis imaginariis: Altitudo et appropinquatio quae deorum
ratione sunt viciis sunt.

23. Omnis circulus dividitur in 4 quadrantes
sive gradus. 90.

Cap.

Cap. vi. De Corpore coelestium in praesentis
ratione Circulorum, et eorum locis
et Planetarum dignitatibus.

1. Tellus poli sui ab Eclyptica poli ad 23. circiter
gradus declinatione, et duplici suo motu (annuo scilicet dum 365
per minus vicibus circa suum axem revolvitur, et ad quatuor
mensem rotat, et diurno, qui ab occasu versus ortum et hinc
ad diem naturali unius diei circa suum axem circumvolvitur)
varias vicibus coelestium habundans, annis, temporibus, et hinc
constantur positionem ratione ortum hinc circuli primi
polium Equatoris. Zodiaci et Horizontis.

R. 67.

69

2. Ratione Equatoris sunt Ascensio et Descensio.
Illa est arcuum et partium Eclyptica, corporum coelestium supra
Horizontem Levatio, ad Equatorem celsa (occidit versus
Ascensio). Haec est arcuum et partium Eclyptica, corporum
coelestium infra Horizontem Depressio (ad Equatorem
collata sunt transversata. Vicis Equabilis vel Inaequalis.
Illa est cum Equatoris Eclyptica positione dicitur
et occidit. Haec cum inaequalis est. Recta vel Obliqua.
Recta est cum inaequalis in Equatore quam in Eclyptica
orientem et occidit versus Zodiaci plures gradus. Et in vicibus
per Meridianum, et vicem punctum Equatoris quod simul cum sola
sub Meridianum, et una cum sola ascendit Horizontem. Vicis
Ascensio recta sive est gradus 97 Equatoris. Ascensio
Ascensio recta est gradus sive 210. nonis sive sphaera
recta, et descendit sola sive gradus, cuius Ascensio et Descensio
sive quicquid Horizonti occidenti, et latitudinis aliquantulum
infra Horizontem, hinc numeris gradus qui orientem in Zo-
diao inde a principio Arctici cum gradibus in Equatore, et hinc
b. h. quae sive] Obliqua est cum minoris in Equatore
quam in Eclyptica orientem et occidit versus [obliqua sive
est gradus

En. Hung.
93.

25 gradus. Quae inquitur hoc modo: fiat Sphaera aliqua, hinc ad orientem spectans, cuius superficies spectetur horizonti orientali, et numerentur gradus qui fiunt cum ista sphaera orientur in Aequatore, et habebit quae sita.

3. Ratione Aequatoris verum coelestium declinatio seu affectio est declinatio, quae est arcus Circuli maximi transcurrentis per polos aequatoris, et vera ipsorum loca, inter haec et aequatorem interueniens. Est Septentrionalis vel Meridionalis. Illa est sphaeram ab Aequatore versus polum arcticum directam brevissima. Haec abundantem versus versus antarcticam mundi solum ab Aequatore proxiorem. [Distantia sphaerae ab orientem mundi polo, inquitur hoc modo: Gradus declinationis nostri sunt in ipso meridiano ab Aequatore versus austrum solum. Si ergo sphaera ad orientem meridiano, proximus gradus lateris ipsius declinationis, numerabatur, scilicet gradus mixtum qui inter istam sphaeram et Aequatorem interuenit.]

4. Affectio verum coelestium ratione Zodiaci sunt Longitudo, Latitudo et Aspectus. Illa est arcus Zodiaci ab initio V numerator, usque ad contactum Clavi 20. dicitur in die, per polos Zodiaci, vera corporum coelestium loca et pars ecliptica ducta. Ista est arcus quidem circuli maximi inter veros corporum solum et eclipticam interueniens, et versus polum boreum, vel austrinum, uti et declinationis. Haec est arcus corporum coelestium inter se solum et situs in Zodiaco. Est Communis dicitur in Zodiaco et habetur et Clavatorum vel Solius Lunae.

5. Aspectus configuratio seu mutus corporum ad se invicem respectu est Rectus vel Collateralis. Illa est cum aliquae talia corpora in una linea recta, aut per se cum terra consistunt. Est Coniunctio cum terra confecta in eodem Zodiaci loco conveniant, vel Oppositio, cum in diametro positae, interueniente terra.

intra

intra Zodiaci indicata dicitur [Illi signi sunt 6. huius 60].

6. Collateralis seu ortus aspectus est cum linea recta vel collateralibus per mundum ab orientem non dicitur, ut poli et die, inter longis minoribus se mutuo respiciunt. Et si linea Zodiaci in parte est, cum 60 gradibus distant. Sextilis [vulgo Sexangula] est, cuius character est *]. Si quadrante seu 90 gradibus quadratus [vulgo aspectus quadrangulus, cuius signum est □]. Si longis triente seu gradibus 120. triangulus [vulgo aspectus triangularis] cuius signum est △].

7. Aspectus hic omnis in Luna singulari pendens magis dicitur. Appellatur, quia figurae huius, appropinquat ac plerumque quae a Luna hinc ad solum habundantem et hinc ora illuminationis orientis. Coniunctio namque vocatur Novilunium; et aspectus sextilis Luna lunata; Quadratus Luna dimidiata, quae si exat quadratura prima, si altera sit ultima dicitur; Triangulus Luna gibbosa; Oppositio longis Plenilunium appellatur.

R. 73.

8. Plenilunium autem et Novilunium, si contingant in ipso circulo solum scilicet Solis et Luna intersectionum sunt, illud quidem eclipticam in Luna; hoc vero in Sole, quod si a dicto puncto in tantillum quidem differant, totalis, si arcus partialis dixerit est. Interfectio, ubi si Luna a Luna via solis vocata differat sursum Caput Draconis, si dicitur, hinc Caudam Draconis. Aspectus dicitur.

R. 75.

9. Ex hoc Luna circa sphaeram diversis aspectibus configuratio, et causa efficiendi oritur, magis videtur, quod est fluxus et refluxus aquarum marinarum, quo illa bis in die singulis in locis attolluntur et deprimuntur, interueniens semper ab oriente versus occidentem fluitant. Sed haec de rebus pluribus agere non est huius loci.

10. Affectio respectu horis sunt, vel Solius horis

Pauli

Zonis est cum transverſali. Ille ſunt Oculi & Oculi.
Utriq; Diviſus corporum ſubiac ſupra vel infra horiſontum
oculorum dimoſo, vel in occidua parte mundi depreſſio, vel
Poeticus in ſuperis poſitorum obſcuratus. Cui iſdem vel Verus
cum & vni veritate cum ſoli oriri vel occidit ſupra vel infra
horizontum videtur, et id quidem ſi manſerit oras vel oculus
ſonius, ſi v. ſp. oras & oculus conſider. de hoc diſtichon:

Conick dearduno ſella que Cronica ſurgunt
Comia dearduno ſella que Comica ſurgunt

11. Apparens ſub Hiſiacus oras poeticus et corporum
caſum. Radiis ſolaribus et v. ſp. ſoli dimoſo: Oculi
ſp. orandem et ſoli appropinquatione in radios ſolaris ſu
tra horiſontum imoſio. Utraq; a manu et v. ſp. ſu
Manſerit quidem in iſ, que illius radios mouentur, v. ſp. ſu
que calvius.

12. Horizon cum verticali ſuo ſive Azimuth
et altitudinem odum. Azimuth autem generalis et oras
horizontis interceptus inter meridiana et circulum v. ſp. ſu
per corpora v. ſp. ductum. Hæc in ſp. ſu de ſellarum, un
ſtitudo oras et occidua. Etq; arcus horiſontis interceptus
inter duos circulos ſu v. ſp. ductos, quorum alior &
iſtis inſerſionem horiſontis ac meridiana punctis, tangunt
ex ſit ſolis, per iſos meridiana polos caſum horiſontis
obſeruat et occidua, alior autem iſam ſellam tranſit. Et
quidem vel v. ſp. meridiana, vel iſam ſp. orandem horiſontis.

13. Altitudo est arcus circuli maximi per verticalem
cuius loci ac corpora ſellarum ducti, inter horiſontum
ſp. interceptus, ſi ſp. orandem ſupra horiſontum in cir
cuſu v. verticali ſp. breuiſſima. Huius reſpectu ſp.
ocidua Refractio et Parallaxis.

14. Refractio est primum v. ſp. ſellarum
apparens, in circulo verticali iſta ſp. oras, v. ſp. ſu
ſp. incidentia in orandem ſellarum, quod tranſunt ſu
ſp.

ſi ac profundius.
15. Parallaxis est commensuratio visus, dimissa angulo duobus cor
poribus lineis, una et altius centro, alior et iſtis ſp. ſu
locis, commensuratio in orandem v. ſp. corporum omnium habitus.

16. Hæc sunt de oram collectum aſtibus, ratione circuli
vni ſp. ſu, que ſellæ ſolarum ſuorum cum ſp. ſu
ſu ad polos æquatoris delineatæ ſp. ſu, iam
ſp. ſu, ſp. ſu, ſp. ſu. Autumnus ſp. ſu.

17. Ver est tempeſtas, ſu illa amraſta, qua ſellæ R.70.
ſp. ſu gradum ingreditur, ſol in primo ſp. ſu, gradu ſp. ſu
ſp. ſu. donec illa (conſp. ſu, ſp. ſu) ad altimum v. ſp. ſu
ſp. ſu, hic in ultimo v. ſp. ſu, ſp. ſu.

18. Aestas fit cum tellus in primo. Capricorni v. ſp. ſu, ſol in
primo Cancri apparet, donec illa (conſp. ſu, ſp. ſu) ad
ad altimum ſp. ſu, hic in ultimo Virginis apparet.

19. Autumnus vero cum Tellus in primam oras
ſp. ſu, ſol in primo libra conſp. ſu, donec illa (conſp. ſu, ſp. ſu)
oculo. Novemb. d. ſp. ſu) ad altimum v. ſp. ſu, hic
in ultimo Sagittarii v. ſp. ſu, videtur.

20. Hyems dicitur est illa oras, qua Tellus
in primo Cancri ingreditur, ſol in primo Capricorni ſp. ſu, ſp. ſu
donec illa (conſp. ſu, ſp. ſu) ad altimum Virginis apper
ſp. ſu, hic in ultimo ſp. ſu, ſp. ſu.

21. Sol cum in primo v. gradu v. ſp. ſu, æquinoctium v. ſp. ſu, officit,
cum in primo v. Solſtium v. ſp. ſu, dies longiſſimos. Cum in
primo v. æquinoctium autumnale, cum in primo v. Solſtium
hibernum v. dies longiſſimas ſp. ſu, quorum quidem oram ſp. ſu
ſoli ſp. ſu, ſol dicitur Tellus circa ſolem v. ſp. ſu, et
ſp. ſu, illa v. ſp. ſu.

22. Periclitium coeli est duodecima Zodiaci pars, quorum
E. Hung. 103.

Vindicta. 1. Regum in ipso oriente et Horoscopus vocatur [et hoc colligitur
Physic. 2. Regum vita, conscientia corporis, salutem, formam etc.] 2. Regum sub
Pro. 3. hauriente fuerit prima Porta inferior [Hinc sumitur iudicium
 de facultatibus nat, generata, luero, et bonis mobilibus] 3. Quae hinc
 fuerit Dea [Hinc sumitur iudicium de fratribus, sororibus, con-
 sanguinis, affinis etc.] 4. Quae illi Iovum coeli [Hinc ju-
 dicatur de parentibus, et de bonis immobilibus et fran-
 ditatis]. 5. Porta fortitudinis [Hinc potestatis regum de liberis
 et ipsorum conditione, de potestate, et de domo]. 6. Mala for-
 tuna [Hinc potestatis prognostica de morbis, et viris corporis
 de familia etc.] 7. N. N. [DUBIS domus nuptiarum et
 uxoria]. 8. Porta superior [domus mortis]. 9. Domus de
 vino [Hinc iudicatur de officiis, et beneficiis, et de
 diis etc.] 10. Culmen coeli [domus regni et honorum].
 11. Bonus genius [domus gratia, favoris et amicorum]. 12.
 Malus genius [domus covaris, hostium, et inimicorum].
 23. In quibus quibus Planeta vel Stella fixa
 fuerit, uti alienus cuius tempore, talis uti illius conditio
 fuerit etc.
 24. Dignitas planetarum quibus hic Sol quoque annuuntur
 et eorum evidentior efficacia: quam in signo Aliquo pro-
 pter naturam inter se, et illud signum, similitudinem obtinent
 etc. Essentialis vel Accidentalibus. Essentialibus quinq[ue].
 sunt Domus, Quibus, Triplicitas, Terminis, Gaudium.
 25. In domo propria planeta cum existit, quinq[ue]
 dignitates obtinere putatur. Et autem domus Saturni
 in V. et VI. Jovis in I. et II. Martis in V. et VI. Solis
 in III. Venus in III. et IV. Mercurii in III. et IV.
 Luna in III. Domus autem propria opponitur contrarium
 signum, quod Latinitatem etc. et exitum vocatur, et ab
 exitum

exitum 5 in III. et IV. 4 in III. et IV. 3 in III. et IV.
 0 in III. 2 in III. et IV. 1 in III. et IV. 0 in III. et IV.
 26. Exaltatio planeta et virium eius in signis in aliquo signo
 autem et mercurio. Et autem exaltatio 5 in III. et IV. 4 in
 III. et IV. 3 in III. et IV. 2 in III. et IV. 1 in III. et IV.
 27. Triplicitas et planeta in trigono naturalis sui conveni-
 entia constitutio, quo pacto 3 dignitates habet dicitur ut 0 et III
 in III. et IV. 1 in III. et IV. 2 in III. et IV. 3 in III. et IV.
 28. Terminis proprii sunt certa in iudicio patia in qua
 quae si planeta (Sole et Luna exceptis) consistat, dignitates duas obtinet.
 Sicut autem.

Termini	4 ad 6	♀ ad 12	♂ ad 20	♂ ad 25	♂ ad 30	Graduum
	8 ♀	14 ♀	22 ♀	27 ♀	30 ♀	
	6 ♀	12 ♀	17 ♀	24 ♀	30 ♀	
	7 ♀	13 ♀	19 ♀	26 ♀	30 ♀	
	5 ♀	11 ♀	18 ♀	24 ♀	30 ♀	
	7 ♀	17 ♀	21 ♀	28 ♀	30 ♀	
	6 ♀	14 ♀	21 ♀	28 ♀	30 ♀	
	7 ♀	11 ♀	19 ♀	24 ♀	30 ♀	
	7 ♀	17 ♀	21 ♀	28 ♀	30 ♀	
	8 ♀	14 ♀	22 ♀	27 ♀	30 ♀	
	7 ♀	13 ♀	20 ♀	25 ♀	30 ♀	
	♀	12 ♀	16 ♀	19 ♀	25 ♀	

Cardus

29 Gardium Planis et signum Zodiaci ipsius naturae magioni conveniunt, quod propter aliquas dignitates ad huc unam Plantae addit. Si in eo constiterit, et locum nuncupat masculinum et principalem. Gardis igitur 5 in unum 4 in A. 3 in M. 2 in S. 1 in My. Soli et Luna nullam tribuitur Gardium.

30 Dignitates accidentales sunt Cor Solis, Planta con- fiantur in opinione caeli domibilibis. Planta a combustione liber, Planta dicens, Planta v. lox, Planta orientalis, talpaeus. Vid. Phys. v. d. d. p. 624.

Cap. VII. De Elementis videri dicitur.

1 Visio Telluris nostrae mare duplici, cum poli sui delinias in et Phaeomenis in die ortus, v. p. ut de ipse agamus.

2 Tellus et globus Elementa et quae ex eis constant comprehendens. Globus inquam, sicut enim semper hunc videtur omnibus, quod tamen solis ortus, apparitio Eclipsos, praev. sicut a meridie ad septentrionem, poli elevatio, hinc aequinoctia, hinc a meridie ad septentrionem, poli elevatio, hinc aequinoctia, hinc a meridie ad septentrionem, poli elevatio, hinc aequinoctia.

3 Elementa sunt congeries particularem terrae de, mundi proprii se dicit, diversa vastitate constitutarum.

4 Elementa vulgaria sunt Terra et Gravitas. Terra via sunt Ignis et Aer, Gravitas Aqua et Terra.

5 Ignis et congeries particularem tenuissimorum ad omnium particularem primi Elementi compressi se dicit in materia sidera) elevatum motuum. Unde si ne corpora tenuissima ab sua consistencia, aut solali calore possunt in tenuissimis materiae solvere, excitatur ignis tantummodo huiusmodi, si vero consistencia multo magis quae admittantur, ignis tantummodo calidus: dens et humidus et calidus est. Cujus quidem flamma sursum se hinc sursum tendit, eandem partem aeris trahit et sursum motu, ad latera

Hung. An. 115.

R. 82. + f. 11. Hung. An. 124.

tam commodi delinere et moveri agunt. Accidit quod medias calvas motas exierit sub signatur.

6 Aer et congeries particularem Flexibilem, in partem nullum plumularum, v. l. omnium funicularum ejuslibet figura, tam tenui et a se mutuo funicularum, ut quibuslibet motibus globulorum col- limum obsequantur. Hinc et ab igne diffuso, quod illius partem quam hujus calvas movetur, et quod illi partibus indigent, hic non itum. 2. Aer sicut facile levatur, calore aequo carpit 3. Et in Hung. corpus valde rarum. Fluidum et volutidum. et una quae partem 173. aeris movetur indifferenter a vicinis, occupat totam illam sphaeram, quam ad motum circulem circa proprium suum centrum acquirit, et ex ea vicinas omnes expellit: quem igitur violentate in aliquo vase alio subingrediantur, compressis suis sibi manibus et suis extremitatibus se mutuo vibrant, et hoc expellit: unde aer ita compressus vim sibi resistendi, ac per ampliorum locorum se fortius tendendi. Hinc explicari potest machinae praeter hancum, sicut aerium sicut super manularum, sicut et aliorum.

7 Repetendum aeris trium terra vicinior, propter raritatem solarium in ea v. l. flexibilem calidior est: quod tamen pro consuetudine hinc fuerit, et quoque salubrius, et contra: insalubris igitur est qui cogni aut partibus propinquioris habitus insalubris, aut turbulens est, item qui hinc montibus in valle inclusus non diffatur, et qui amantibus, olivum aut lignum partem hinc conquiruntur. Haec de re videtur Explicari. Seneca. Inst. Metae. Lib. iv. part. 1. Cap. 2. de Aere

Bulla per partem aeris magnitudinem sua aquae guttam unam supra se habens dens nullius sicut hinc fieri debet, sicut enim aer aqua rarior est. Ergo si dens est, hinc partem dens calidus nullius condensari debet, ut et hanc guttam aere compressum

Aqua

R. 79.
En: Hung.
120.

8. Aqua et congeries particulari oblonga, et levium
et siccitas, quarum flexibus circa inflexibus, instar brevium
funiculorum convoluta, globulos aethereos quaquevisum movens
permittunt.

9. Globuli autem isti cum solito paulo minus agent, a
quam in glaciem mutantur particulas vero aëris in aquam,
cum autem paulo fortius, tenuiores aquae particulas, et
omnesque quae sunt flexibus, vertunt in aërem.

10. Oblonga vero ista particula, uti alius tertii elementi
particulis, uti sibi mutuo amixta, atque materia coelesti
circumfluenta, serie et afflicta motu, una in aliam non
loca transmittant, succedensque simplici fieri debuerunt lateres.
et tertia, et quam proxime inter se aequalis: atque ad haec
as peris reducitur sunt.

11. Nemoque quae fuerunt lateres, et ab illo solo impetu
flexi possent, circa alias parti emporibus, quae hic flexi non po-
terant, convoluta, ipsos seum deventur: quae sic juncta fuerunt
expulserunt in se motu, quam sola flexibus vel inflexibus po-
tissent: atque si haec partes ab invicem separantur, haec saltem
illa aquam dulcem componunt: simul autem juncta aquam
salinam, cujus coactum, si maximum est Mare dicitur.

12. Mare namque nihil est aliud, quam ingens illa collectio
sua coactum aquarum salinarum, quae regulari suo motu
bis in die singulis in locis attolluntur et deprimuntur, interimque
semper ab oriente in occidentem fluunt.

13. Motus autem et aëris hinc reciprocus oritur inde quod luna
in Telluris nostrae vortice semper dicitur, eamque nostrae partes hinc
convocat, quae non possunt non promovere superfluum aquae, quae parte fit
ut sic pressa aquae ad duo latera vertitur: ad litora fluunt
fluxumque maximum consequitur. At quia post 6as horae illa
terrea pars luna obducitur, quae ante 6as erant aquae recedat
et hinc saltem passio locum, habet aquae hinc refluxibus, et
fluxus omnis efficitur.

R. 90.
En: Hung.
121.

14. Bis autem in die fit, quia Tellus sic pressa recedit
particulum ex suo loco, oppositaeque suo latere aërem perinde promit,
et sic hinc quae aquam. Unde post idem fluxus hinc quoque non sequi.

15. In Novilunio vero et Plenilunio, quia variis corporis quoque R. 92.
solari accit, ut totum vortice aliquanto eadem faciat, hinc
tum fluxum quoque et refluxum debere esse majorem.

16. Sic in aequinoctiis quoque, tum namque planum luna eclipticam
plano velli vicinam, itaque terra, quod modo diurno ad planum
Aequatoris, solis converti, si se inflexant.

17. Fuit autem aqua marina ab oriente occidentem versus, quia R. 93.
terra ab occidentem versus ortum perpetuo loca, fortius et velocius
movetur, quam aëris et aquae, quae tarditate motus sui saltem
in nobis sensum efficit. Cui quidem fluxus sunt, et fluxus etiam illi
reciprocus solis aquae marinis competunt, quia eorum superficies tam
laeva sunt, ut multo magis in una parte quam in alia oblonga
proprietatem a materia coelesti primatur.

18. Mare et Oceanus vel Meridionale. Oceanus totam
terram ambit. Vocaturque in oriente Indicus: in occidentem Atlanti-
cus: in septentrione hyperboreus seu Mare glaciale: in meridie mari-
dicale.

19. Mare mediterraneum ex oceano in occasum, orientem, hinc hinc
inter terras longo intervallo extenditur: suntque in diversis re-
gionibus varia nomina. Cuius sive partibus se insulant Mare ad Europam hinc
hircanicum, Sinus persicus, item Sinus Arabicus, quae mare seu
vnum vocant, quamvis eius coloris sit, cujus etiam alia maria.

20. Aqua dulcis est solum partium flexibus congeries.

21. Quae ab inflexibus separantur, vel per translationem,
et qua mox diurnis cum terra exteriori agimus, et de aequi-
noctium: vel per exhalationem, quae ratione partium rigide in motu
inflexibus, vel de debito citius volubentibus, sole ille flexibus quodam,
pluribus materiam suppeditant.

22. Et fontes et pluviae flumina efficiunt, quae per montes
et curvos ductus, tandem iterum in mare refluxunt et saliantur.

14. Bis autem

aut alibi

aut alibi stagnantes aquas sic lacus generat. imo sunt quae
in terra visceribus vendi videntur, quae putris aquam
suppeditant, et si immediate a mari a mari) tiam saliam.

23 Omnis aqua dulcis ob partium oblationem et levitatem
sunt fixatae. (aqua ut fons Nili sola excepta). Fontium
sunt quae ex altis montibus ad ortum aequum per diversos
fidos profuit ad potandum onice, et quae ducitur per canals
purioris et amplexus, in quibus ligni aut lateritii longi praesent
plumbis. Optima autem aqua illa est, quae est visus et gustu
absoluta, limpida, pura ac sive est de qua hinc dicitur,
quae cito inebriant, et facile refrigerantur, hyeme calant, astra
te figunt. Fluviorum aqua ex variis fontibus colligitur
et per varia loca curunt, mixtam itaque naturam habent,
sed quae melior et siveior vadat, usquequam bibatur prima
in hydriis quae saepe dicitur. Aqua pluvialis tempore
aeris cum torrida descendens commendantur. Putat
et stagnantes rationes sunt.

24. Aqua dulcis in subterraneis siveo caritatibus,
pro ratione subterraneorum per quae transeunt, varias quae
indunt quantitates. Unde sunt perpetuo calorem scaturientis
thermae, aliae et colorem et saporem et virtute diffi-

25. Terra est coarctata particulis terti elementis crassissimis
irregulariter cuiusvis figurae quicquid cohererentibus conglatis.

26. Terra interior aut exterior. Interior partibus rari-
sima (quasi per arborum) ac tam crassis constat, ut materia
primi elementis, globulis fundi ordinis suo motu, et
suum non abiciant, sed deorsum promovendo, tantum gra-
vis addant, non nihil commoveant.

27 Particula vero solidioris ramorum metibus intercepta
conglatis tertia non possunt non plana et flexilis reddi, tandem
autem itiam acui, inque fucos quosdam aeres vici: qui cum
materia metallica convergentes, atramentum futurum, cum

R. 70.
En. Hung.
110.

Cart. 215.

R. 127

Lapida

lapida aluminae et componunt. Mollioris autem particulae
ex parte de ramorum infusis lique, tam lentis evadunt. R. 110.
in limbo ito motu in multos minutissimos, et quam maxi. En. Hung.
in flexiles ramulos dividantur, qui terribilibus aliis particulis 134.
adhaerent obnoxia qualitate, puta sulphur, bitumen, et compo-
nunt. Infra superficie autem terra interior multa simul
sunt congregata tam terrens et tam levis, ut quamvis ob gravi-
tatem suam sibi mutuo incumbant, atque subtili siderum materia
superficem agitantur, globulos tamen adhaerent crassioris sive
libere undique fluere non permittant, atque ito liquorem
componunt valde ponderosum, et mirum pellucidum, cuiusmodi
et argenteum vitum. Creditur posse aeres fucos (qui nostris Hy-
mis Sal vocatur) per hujus terrens partes fluere, quosdam dicitur
partes ab aliis disjungere, quae deinde materia obnoxia (Chymi-
corum sulphur) involuta, ab argento vivo seu Mercurio tacto
hujus vapiantur, et pro diversis suis magnitudinibus ac figuris in
diversa metalla partibus similibus aggregatis abeunt. Et praeter
haec terra regio non tantum metallica, sed etiam magnetica.
Sic de re in doctrina magnetica.

28. Terra exterior est, quae particulis quidem tenuioribus, sed
in ingulis crustis in coarctis conglatis, superficieque admodum in-
quali constat.

29. Terra namque sub mari delinquit, alia in campos extendit,
alia in montes et collibus. Campi inter campos et montes magna
sunt cavitas, quorundam vapores inde aeternis caloris per siveo motus,
quae particulae atque partibus saepe, suum autem aeres superficie
aperiant, ubi adigunt et saepe vapores formam amittunt, sive
in aquam convertuntur, quae latere sive potestatem indigent,
et in intervallis crustarum inveniuntur, per vias illos sub,
et in superficie montis vel vallis sive campi scaturientis
fontis

R. 82

fons affluat, quorum vivi multi simul congregati flumina
componunt, quae per decliviores superficies in mare labuntur,
id quidem non dulces, nec majores reddere valentes: cum certum
continuo ex ipso ascendat.

R. 81

30. Præter vapores ex aquis sub terra latentibus multos
multi etiam spiritus aeris, quales sunt sales volatiles, et di-
gina exhalationis variosa, tenuissima, nec non vapores argenti
vivi, quorum omnium partes ab invicem sunt junctæ, et tam celsi-
ter se commoveant, ut vis qui in omnes partes movendi pre-
sunt, prævalent eorum gravitati, ascendunt. Quippe in a-
quis et aliis succis et oleis particula tantum requirit, sed in
vaporibus, spiritibus et exhalationibus volent. Idem ex eorum
non in calorem diversis existens omnia fossilia componuntur
ut infra dicitur.

R. 127

31. Exterius autem terra superficies ab aquis quasi formam
am feratur. Insulam nempe Peninsulam, Athonum et Continuum.

32. Insula est pars terra, quæ a cæteris separata, undique mari
alitur: ut sunt Rhodus, Sicilia, Corsica, Taprobana, Java, An-
glia, Islandia. &c.

33. Peninsula seu Chersonesus est, quæ undique quidem per
aquis clausa est, aliqua tamen angustia continenti ammittitur. Sunt
inferiores quatuor Peloponnesus, vix totius Græciæ quidam li-
ta, nunc Messæa dicitur, in mari mediterraneo seu. Auresia Chy-
sonesus in mari Indico meridionali: Cimbrica in mare germani-
cum seu æquor: Taurica in partem Euxinam circa
Bosphorum Thracicum pervenit, ubi et Mæotis dicitur se in
portum, circa quem etiam Danubius confluxerit Rætiam
Bojariam seu Vindelicam, utramque Carnariam, Sæciam et
græciam præterfluentem præterfluit.

34. Athonus dicitur terra inter duo maria conclusa, iter ad
Chersonesum perveniens, ut Cimbricus inter Adriam et Peloponnesum

Insulam

Insulam Arabiam inter Sinum Arabicum et mare Syriacum, Insulam
quæ dicitur iter ad Cymbros et tota Italia.

35. Continens est terra fixa longi latitudinis: tota sibi confinis
et coherens, quamvis limitibus maris fracta recipitur, ut sunt Euro-
pa, Asia, Africa et America.

36. Europa habet ab occidenti Hispaniam; a septentrione Gal-
liam, Germaniam, et Sarmatiam; ab oriente Scythiam, Thraciam
et Macedoniam; a meridie Græciam, Italiam, et Lombardiam; in
india Illyriam, Mysiam, Pannoniam, Coloniæ &c.

37. Asia ab occasu habet Syriam, Asiam minorem et Chalcidiam;
ab aquilone Scythiam, Tartariam, et Sibiriam; ab ortu Scythiam
extra Jannum et Indiam extra Gangem; ab austro reliquam
Indiam, Fodiam, Carnariam, Persiam, Chalcidiam et Arabiam;
in mediterraneis Mesopotamiam, Armeniam, Assyriam, Mithiam,
Parthiam, Sircianam, Margianam, Bactrianam, Sogdianam,
Asiam, Paropamisum, Drangianam et Arachosiam.

38. Africa populi occidentales sunt Atlantes, Gæuli
et Mauri; septentrionales, Numidæ, Aferi, Cyrenæi, et Mauri;
meridiales, Aegyptii, Aethiopes, et Troglodytæ. Interio-
ra tenent Nigritæ, Garamantes, Æthiopes, Sætyri: post quos
ad austrum sequitur Agisimbræ reges. Europam ab Asia
Tanais; Asiam ab Africa mare rubrum; Europam ab Af-
rica mare mediterraneum determinat.

39. Interius autem aquæ et terra solum solum 2000
mill. (peron. habens) distinguitur in duo hæmisperia; et in
quatuor plagas, orientalem, occidentalem, meridiam et septentrio-
nem. Quorum quidam partem extra Aethiopiæ et occidentem,
Geographi orientem, Cæteri Orientem. præter quatuor autem
illas plagas vult et assignantur, ut ab oriente, totidem
a meridie. &c.

Appendix.

Appendix
De Distributione sidera, secundum longitudinem et latitudinem.
Jung. Loris, Climacibus et Parallelis etc. ex
Morio. et G. Blavo. quae brevis quaedam est institutio
Geographica.

1. Sidera commutativa duplici modo considerantur Astronomi
secundum longitudinem, quam numerant ab occasu in ortum,
et secundum latitudinem, quae a meridie versus septentrio-
nem extendunt.

2. Ex commutativitate sidera secundum longitudinem hoc prove-
nit, quod aequum sidera non eodem temporis momento in
omnibus sideris locis supra horizontem attollantur, v. l. infra
eundem declinantur. Nam in illis locis quae magis sic sunt or-
tus orientem sidera prius orientur, prius ad occidentem veli parven-
iunt, prius occidunt, quae vero ad occasum vergunt posteriori, im-
tamen ad septem ista differentia distantiae locorum propor-
tionate proportione respondent. v. gr. Civitas aliqua, quae in co-
elo parallelo a meridie versus ortum et gradibus distat, per unam
horam, quae illis et gradibus respondet, prius orientem solum
et reliqua sidera habebit: quae vero 30 gradibus duabus
horis, quae 40 gradibus, tribus horis et sic deinceps addendo
est determinanda ratio multitudinis graduum, quibus una
regio orientalis est quam altera. aut ipsum manifeste
est declinat Lunaris, quae est eodem temporis momento, tam
ab orientibus quam ab occidentibus conficiantur, illi tamen
semper plures horas, v. l. a suo meridie vel a suo oriente nomi-
nant, quam occidentales. sicutem sol citius ad ipsum meri-
dium, v. l. occidentem horis horis pariter declinat. Ut illa Eccli-
psis, quae est in Libano Lib. 1. Cap. 4. Geogr. Arab. et Aegyptiorum
horis. 5. post solis occasum visa est, apparuit Carthaginensibus
horis post solis occasum subacta, illis igitur, tribus horis

citius

citius sol occidit, quam hic. Illud conficitur hunc locum illo et gradibus
occidentem fuisse. In cuius rei illustrem confirmationem sequuntur loca
v. l. Catalogum, qui in proxi Astronomia magna praebentur.
3. Prior numerorum columna differentiam longitudinum a meridie
hanc Frankensium in horas et horarum septuaginta comparat, et
loca a Frankensium versus ortum distantia, et additiois usum
praesens habent. Numerant tamen illi (ut supra dictum) qui a meridie
versus ortum habent plures horas, non ab oriente, tam enim locis
diano: qui vero ad occasum distant pauciores, quae illis horis
usum subtractionis praesentissimas.

4. Prior et eisdem Canonis usus tam Cosmographias quam Astro-
nomias in solis declinatione sunt, sequuntur duas columnas septi-
mus, quarum prior longitudinum horarum ab insulis Fortunatis, et
posterior columna latitudinem, h. e. distantiam versus ab Aquatore
est: quae prius est declinationem poli supra horizontem commensura-
tis. Catalogus quorundam insignium locorum in diversis
regionibus, secundum diversam meridianorum, v. l. non et lon-
gitudinum, et latitudinum, hanc ab Aquatore, illam ab Insi-
lis Fortunatis numeratam.

Nomina Locorum.	Tempus.		Longitudo.		Latitudo.		
	H.	M.	Gr.	M.	Gr.	M.	
Aarchusia (Arab.)	5	0	9	34	30	56	16
Aegigenum	A	0	18	41	5	38	31
Alba Regalis	A	0	28	43	35	47	18
Alexmar. Holl.	9	0	36	27	45	52	30
Aldenburgh	A	0	1	36	50	51	0
Alexand. Aegypt.	A	1	35	60	30	30	58
Stenberg.	S	0	2	36	45	49	28
Amiens	S	0	47	24	50	49	20
Amstelredamum	S	0	34	29	30	52	20

Nomina

Nomina locorum		Tempus.		Longitudo.		Latitudo.	
		H.	M.	Gr.	M.	Gr.	M.
Ancona Italia	S	0	1	36	20	43	42
Annaburg	A	0	3	37	25	50	45
Anoreschia	S	0	36	27	35	51	12
Argentina	S	0	21	31	30	48	30
Arminum	A	1	7	38	30	43	53
Avinio	S	0	38	27	45	42	35
Augusta Vindeli.	S	0	6	35	10	48	22
Aurelia	S	0	53	23	30	47	45
Babylon	A	2	25	73	0	35	0
Baeremburgium	S	0	16	32	40	52	40
Badena	S	0	19	31	50	48	42
Barbye	S	0	1	36	20	52	2
Basilica	S	0	21	31	45	47	38
Bamberga	S	0	6	35	0	49	58
Bantz en	A	0	9	38	50	51	9
Berlinum	A	0	6	38	10	52	29
Barn	S	0	22	31	0	46	50
Bononia	S	0	1	36	30	43	57
Brandenburgum	A	0	2	37	20	52	23
Brunsuigum	S	0	3	35	45	52	29
Buxona	S	0	18	32	45	53	12
Breslax	A	0	20	41	40	51	7
Briach	S	0	22	31	45	48	4
Brensberg	A	0	24	43	35	52	46
Brunnium	A	0	34	45	43	41	27
Buxzella	S	0	37	27	30	50	50

Nomina

Nomina locorum		Tempus.		Longitudo.		Latitudo.		
		H.	M.	Gr.	M.	Gr.	M.	
Breda	A	0		31	44	20	47	4
Campen	S	0		32	28	40	52	49
Catua	A	0		17	40	55	41	42
Catilla	S	0		13	33	22	51	18
Castrovia	A	0		38	46	5	48	32
Coburg.	S	0		6	35	10	50	20
Colberg	A	0		16	40	40	53	45
Colmar	S	0		22	31	5	48	5
Colonia	S	0		25	30	30	50	55
Complutum	S	1		12	18	35	41	0
Compostella	S	1		40	11	45	43	0
Corduba	S	1		20	16	45	38	0
Costanza	S	0		14	33	5	47	32
Creutia	A	0		33	45	0	49	57
Cremona	S	0		8	34	40	44	15
Cubenbach	S	0		4	35	40	50	8
Daniscurn	A	0		31	44	20	54	0
Dessa	O	2		0	36	40	51	53
Daventria	S	0		29	29	27	52	14
Dockum	S	0		31	29	0	53	15
Dresda	A	0		6	38	5	51	6
Edenburg. Germ.	A	0		2	37	45	51	26
Elbinga	A	0		34	45	10	53	55
Elzenburgum	A	0		0	36	45	56	3

Nomina

Nomina locorum		Tempus.		Longitudo.		Latitudo.	
		H.	M.	Gr.	Min.	Gr.	Min.
Emden	S	0	26	30	15	53	19
Enchusa	S	0	33	28	20	52	42
Exfordia	S	0	5	35	20	1	7
Ferravia	S	0	1	36	20	44	18
Flensburgum	A	0	3	37	25	55	8
Florentia	O	0	0	36	40	43	27
Francof. ad Moen.	S	0	18	32	15	50	2
Francof. ad Oder	A	0	12	39	40	52	51
Francqueva	S	0	29	30	19	53	11
Friburgum	S	0	24	30	40	46	40
Geneva	S	0	10	29	5	45	25
Genoa	S	0	12	33	40	43	12
Gandavum Fland.	S	0	40	26	45	51	4
Gorlitz	A	0	12	39	35	51	9
Goslar	S	0	9	34	30	52	0
Gota	S	0	8	34	45	51	0
Granata	S	1	14	18	15	37	30
Gran	A	0	29	43	50	47	56
Gratz	A	0	17	40	50	47	22
Gryphiswaldium	A	0	5	38	0	53	54
Groningen	S	0	28	29	46	53	19
Gruppenhagen	S	0	9	34	25	51	40
Gustroburgum	O	0	0	36	35	53	42
Hafnia Danica	O	0	0	36	40	55	43

Nomina

Nomina locorum		Tempus.		Longitudo.		Latitudo.	
		H.	M.	Gr.	Min.	Gr.	Min.
Hamburgum	S	0	12	33	35	53	42
Hall	S	0	1	36	25	51	43
Halberstadtum	S	0	5	35	20	52	0
Hartherwick	S	0	32	28	45	52	18
Havelberg	S	0	36	27	40	52	22
Havlingen	S	0	33	28	25	53	6
Helmstadtum	S	0	5	35	25	52	23
Hejlsberg	S	0	18	32	15	49	20
Herzogentoch	S	0	33	28	30	51	31
Hispalis. Sevilla	S	1	26	15	15	37	25
Jena	S	0	3	35	55	51	2
Jungstadtum	S	0	4	35	40	48	46
Joland. Id. Ep. Ep.	S	1	28	54	45	65	44
Insbriugh	S	0	3	36	0	47	13
Karlsberg	S	0	21	31	30	50	12
Karlsberg	S	0	23	31	0	48	8
Keiserberg	S	0	10	34	15	49	43
Kitzing	S	0	2	37	10	55	58
Konstanz. praed.	S	0	0	36	35	48	30
Landshut	O	0	0	36	35	48	30
Lanxicon. Dan.	A	0	2	17	15	55	53
Lansingen	S	0	8	34	35	48	36
Lansanna	S	0	27	30	0	45	40
Lippia	O	0	0	36	45	51	22
Lubecca	S	0	7	34	50	53	57
Lucerna	S	0	9	31	55	46	53

Nomina

Nomina locorum		Tempus		Longitudo		Latitudo	
		H.	M.	Gr.	M.	Gr.	M.
Zaneburgum	S	0	9	34	20	53	19
Luceria Parisiorum	S	0	49	24	25	48	10
Luzenberg	S	0	29	29	30	49	42
Londinum Anglia	S	0	50	24	20	51	32
Lundum Scania	A	0	5	37	50	55	45
Lugdunum Bata.	S	0	37	27	30	52	7
Lymvija Gymb.	S	0	45	32	52	56	42
Magdeburgum	S	0	2	36	10	52	10
Mantua	S	0	6	35	45	44	33
Mansfeld	S	0	3	35	50	57	40
Marsilia	S	0	34	28	20	42	45
Menez	S	0	20	31	45	50	0
Messana	A	0	24	42	45	59	12
Meddelburg	S	0	40	26	40	57	31
Misoria	A	0	4	37	45	51	9
Mons Pesusanus	S	0	42	26	5	43	0
Mons Reg. Borus.	A	0	40	46	45	54	21
Morsburg	S	0	1	36	25	51	23
Munchen	S	0	3	36	0	48	6
Munster	S	0	22	31	10	51	14
Starburgum	S	0	16	32	35	40	43
Marienburg	A	0	33	45	0	53	43
Narbona	S	0	46	25	5	41	50
Nassow	S	0	21	31	20	50	16
Neapolis	A	0	17	40	15	41	37
Nidrosia Norvica	S	0	11	34	6	63	27
Nycoping Gymb.	S	0	13	33	30	56	50
Nurnberg	S	0	6	35	45	49	27

Nomina

Nomina locorum		Tempus		Longitudo		Latitudo	
		H.	M.	Gr.	M.	Gr.	M.
Idense Dania	S	0	10	34	45	55	21
Yonburg	S	0	20	31	35	52	17
Opinwick	S	0	7	35	0	52	3
Lanormium	A	0	45	40	30	38	57
Patavium	S	0	1	36	25	45	6
Pisa	S	0	4	35	45	43	6
Pisanum	A	0	10	39	10	43	51
Praga	A	0	7	38	30	59	6
Ravenna	A	0	5	37	50	44	3
Ravensburg	S	0	9	33	25	47	45
Regensburg	S	0	1	36	25	49	6
Roma	A	0	9	39	0	42	8
Rostodium	S	0	1	36	30	54	5
Rottendamum	S	0	36	27	35	51	55
Ripa Cimb.	S	0	16	32	35	55	4
Saticum	A	0	19	41	25	41	24
Salzburg	A	0	5	37	50	47	47
Sena	A	0	3	37	20	43	3
Solotium	S	0	22	31	5	47	8
Spira	S	0	18	32	15	49	10
Stienwija	S	0	20	29	15	52	45
Stuhgardiurn	S	0	14	33	5	48	39
Stundax	A	0	5	37	50	52	30
Stuerelax	S	0	17	32	25	56	2
Swinfurd	S	0	9	34	20	50	3
Syracusa	A	0	23	42	30	38	31
Tyro	S	0	6	35	10	46	28
Thelcha	S	0	19	21	55	43	10

Nomina

Nomina locorum		Tempus		Longitudo		Latitudo	
		H	M	Gr.	M	Gr.	M
Thorn	A	0	31	44	25	52	34
Poleum	S	1	16	17	40	40	10
Torga	A	0	3	37	30	51	33
Priev	S	0	27	30	0	49	50
Tubinga	S	0	15	32	55	48	24
Valentia	S	0	58	22	5	39	55
Veneria	A	0	6	37	15	45	18
Verona	S	0	5	35	20	44	51
Vienna Austria	A	0	9	41	30	48	28
Ulm	S	0	10	34	5	48	23
Weinmar	S	0	4	35	40	58	8
Wesel	S	0	27	29	50	51	34
Wismar	S	0	4	35	40	53	54
Wittenberga	A	0	2	37	15	51	52
Wurtzburg	S	0	11	33	50	49	44
Wolffenbuttel	S	0	7	34	55	52	23
Wolmersee	S	0	3	36	0	52	49
Wormbs	S	0	14	32	5	49	33
Wiburgum Cimb	S	0	12	33	35	56	30
Zitt	S	0	1	36	20	51	0
Zerucha	O	0	0	36	35	52	0
Zerixze	S	0	39	26	55	51	40
Zurich	S	0	17	32	20	47	9
Zyges	A	0	30	44	15	46	34

Ejusdem terra multiplicata secundum latitudinem continentis

in diversis terra locis, diversis axis mundi ad Horizontem incli-
natio, polorum mundi Diversa Levatio. Nam progre-
dientibus nobis versus Septentrionem, axis una sua extremitate
magis magisque attollitur, et altera infra Horizontem magis de-
primitur: donec eoque progressi fuerimus, ut polus ultimus nostris
immineret, et perpendiculariter nobis erigatur. Contra vero, qui
versus Austrum proficiuntur ad ipsum Horizontem axis ma-
gis magisque inclinat, donec ambo eius extremitates, nempe
utrumque mundi polus, punctis oppositis Horizonti incumbat.

Sphaera recta.

Propter quam sicut diversam
axis mundi inclinationem
et acclinationem, in diversis
habitabilibus terra, apparet
coelestis corpora multis modis variare,
et diversimode se habere. Quan-
do enim axis Horizonti
incumbit, et perpendicularis sphae-
ra recta, sicut aquarum
interfecit Horizontem ad an-
gulos rectos, hinc in locis
omnibus coelestia videntur et
occidunt, nec ulla inoccidit,
nec semper occulta manet.

Qua autem una oriuntur, una ad Meridianum, una ad occasum
deveniunt, aequali tempore superum inferum tempus percurrent,
et, duodecim videlicet horis, unde dies stellarum noctibus
semper sunt aequales. Circuli enim quos circa mundi
polos singuli stelle per conversionem primi motus describunt,
secundum ab Horizonte in duas portiones aequales in ut
una ipsorum motus supra, altera infra Horizontem re-
linquatur, portio superior demum inferior vero motu stelle
ipsam obducatur.

Sphaera

Sphaera obliqua

Quando vero axis mundi una parte supra, altera infra horizontem deumbit, constituitur sphaera obliqua, obliquos nunc horizontis et aequatoris angulos appellatur. Hic vero contingit ut plerumque stellae fixarum partes supra horizontem exstant, sicut et opposita parte prope polum latitudinem perpetuo multae occulantur, et nunquam in tali regione sub aspectum veniant. Intermodum autem stellae, nuncque orientur et occidunt, habent diurna et nocturna spatia inaequalia, exceptis eis, quae in

aequinoctiali constitutae sunt. Quia circuli ipsarum, quos motu suo describunt (excepto aequinoctiali) interstantur a horizonte, in portiones inaequales, ita ut in parte illa, quae est ab aequinoctiali versus borealem polum, maior portio, quae diem illis dicitur, supra horizontem relinquatur, minor, quae noctem, infra. Vnde quaedam in opposita parte versus borealem polum sunt) minor supra, et maior infra. Unde in parte supra maior poli supra horizontem elevatio, et calidius infra eundem depresso sunt, tanto etiam plures versus illum polum tractus exstant, versus vero hunc plures itidem infra horizontem perpetuo latent, intermediarumque stellarum circuli, quos motu suo efficiunt, in inaequalibus partibus a horizonte consistunt.

Quando denique polorum unus verticis imminet, constituitur sphaera parallela vocatur, quoniam Aequator et Horizontem conjungunt unum constituent circulum. Unde consequitur, primum motum istum in locis stellae circa polum

Notis

Sphaera parallela

Horizontis seu visum, in circulis eam horizonti quam huiusmodi parallelis circumducit, inde stellas illas in exstante hemisphaeris suas nunquam occidere, in parte vero non quam occurrunt. His itaque maximis diversis in variis sive ab Alcyone, nisi observatis, videri induci sunt, ut de variis coeli stellis spectu eadem in terra quaedam spatia et regiones,

quae Zona appellatur, distinguerent, ac de his quoque descriptionem etiam exhiberent, quae praesertim et nos haec in partem infertimus.

Zona est spatium coeli, ut eadem etiam proportione terra inter duos circulos minores comprehensum, vel unum inter duos etiam inclusum, seu medietatem. Quatuor enim in modis, et parallelis circuli, ut sunt Tropici cancri, Tropici capricorni, circulus Arcticus, et circulus Antarcticus, quinque Zonas, nuncque unam torridam, duas frigidas, et totidemque temperatas, in coeli superficie concava terminant, et totidem his subjectas in terra superficie convexa continent. Terra enim globus est, coeli globo concentricus et similitudinis, et circa partes eius partibus coeli coelis, imo circuli circulis, et puncta punctis exacte respondent.

Zona porro torrida est spatium coeli, vel terra etiam, inter tropicum cancri et tropicum capricorni comprehensum. Appellatur Zona torrida, quia cum solis itineris subiecta sit, ardorem ipsius radiarum eius omnium tangit, ita enim tropici, quibus Zona haec terminatur, sicut solis claudunt et comprehendunt.

Tropici

Tropicus cancri est circulus in celo minor, qui vespere
primi mobilis describitur a Sole, quando in principio
signi existit, ubi nimirum est principium cancri, et est meta transi-
tus Solis ad septentrionem.

Tropicus capricorni est etiam circulus minor, qui describitur a
Sole, quando est in principio solstis hybemi, in principio scilicet capricorni,
et transitum solis ad meridiem definit et determinat.

Zona frigida sunt spatia celi, vel terra etiam, inter alterum
arcticum circulum et antarcticum inclusa. Horum altera, qua arctico
circulo includitur Septentrionalis dicitur, quae vero antarctico
Meridionalis. Dicuntur zona frigida, quia sol per nimiam di-
stantiam non potest sua virtute ita calere loca, sed calorem
facit, ut in spatia illa terra radios suos rectos, per
quos calor ipse evidentissimè communicatur, projicere.

Est autem circulus arcticus, circumferens in celo minor, qui
Solei Zodiaci circa polum mundi arcticum quotidiana circum-
volutione describitur.

Antarcticus circulus, et quing minor circulus, qui etiam
circumvolutione ab altero Zodiaci polo circa mundi polum
antarcticum describitur. Et ex polos autem Zodiaci
intelligi duo illa opposita puncta, quae a omni parte di-
stant a Zodiaco distant, et de quibus Zodiacus in globi
superficie describitur. Distat autem utriusque eorum 23 gradibus
a polo mundi, quemadmodum etiam supra diximus.

Temperata Zona sunt spatia celi, vel terra tropicorum
alterutro arcticæ et antarcticæ vicinis comprehensa: vel sunt spa-
tia celi et terra inter tropicam et frigidas zonas interjecta.
Harum altera, qua tropico cancri et arctico circulo conti-
nentur, temperata Septentrionalis dicitur, quam nos incolimus:
altera meridionalis est intra tropicum capricorni, et antarcticum
circulum interjecta, et nos non incolimus.

Dicuntur autem temperata hæc Zona, quia hiis sunt incolis
horum, calor solis iuxta proportionem, et longitudo quantitate, et
vires

superior

maximè accommodata communicatur.
Hæc de v. lyant judicij descriptionem zonarum, apud Virg. 1 Geom.

Quing tenent coelum zona etc.

Uti dicitur Ovidii. 4 Metamorph.
Uti dicitur de xera coelum tenentem sinistra

Parte sunt zona etc.
Et hæc sunt distinctiones zonarum, sequuntur nunc proprietates cu-
juslibet illarum.

De proprietatibus medium zona torrida
inhabitantium

Qui in medium zona torrida habitant, sunt in sphaera recta.
Nam utriusque mundi polus horum loci incumbit, et tenet ipsorum
et in æquinoctiali, unde Phænomenon præcipue hæc sunt:
1 Omnes stella ipsi æqualiter oriuntur et occidunt. Id est
quæ una oriuntur, una etiam occidunt, et una etiam ab
æquinoctiali dividuntur.

2 Perpetuum illis est æquinoctium.

3 Solem habent his verticalem, in principio scilicet etc.

4 Sol Zodiacum peragrando, quantum in Meridiano dicitur
et Zenith in Austrum, tantumdem etiam dicitur se descendit
ad eodem in boream.

5 Illi quotannis geminas habent ætates, solis ad puncta
æquinoctialia accedente: sic geminas quasi hyemes habent,
Sole nimirum prope tropicos accedente et recedente.

6 Quing differentias umbrarum habent, orientalem, occi-
dentalem, meridionalem, septentrionalem et perpendicularem.
Unde propter hæc umbrarum tam in Austrum quam in Septen-
trionem projectionem, inhabitatores hujus loci appellantur
æquinoxiales, id est, utriusque umbrarum jacentes.

De proprietatibus eorum, qui sub finem tor-
ridæ zona, et ad initium temperatæ Septen-
trionalis vivunt.

Qui ad initium temperatæ zona septentrionalis vivunt, in spha-
ra obliqua constituti sunt, ipsi enim polum mundi arcticum 23 1/2
grad.

grad. Levatus est, & inq. locum incidit in tropicum Canceri: unde has proprietates possidentur.

1 Omnis stella, quae Circulo arctico ambitu suo continetur sunt perpetua apparitionis. Sed antea circulo inclusa sunt perpetua occultationis: intermedia autem stella habent arcus dies nos inaequales nocturnis, & ipsi est aqua in Aequinoctiali existunt.

2 Habent inaequalitatem dierum & noctium artificialium.

3 Sol in anno semel ipsis fit verticalis, nempe in principio Canceri, & 212 dies longissimus. Ergo in meridiano circulo nunquam ultra Zenith in boream ascendit, sed extra principium Canceri semper australis est.

4 Unam similitudinem aetatis & unam hyemem habent.

5 Quatuor habent umbrarum differentias, orientalem, occidentalem, borealem & perpendiculariter. Hic incipit Heterosii, quorum semper umbra meridiana & ipsa unam tantum partem codit: nam umbra meridiana hi populi coeunt.

De proprietatibus habitantium in Zona temperata septentrionali.

Cui habitant in obliqua sphaera, ita ut elevatio poli arctici major sit quam $23\frac{1}{2}$ gr. minor tamen quam $66\frac{1}{2}$ gradibus. ipsis Zenith in punctum verticale inter tropicum canceri, & circulum arcticum interjectum est, unde has proprietates sequuntur.

1 Plurima stella semper ipsis manere conspicunt. Quanta enim altius attollitur polus, tanto plures stellae coelestis obnoxia se detrahunt, solidam tamen in opposita parte ipsis perpetuo latent.

2 Unde majorum habent inaequalitatem dierum & noctium artificialium.

3 Sol illis nunquam est verticalis, sed in Meridiano

ipsis

ipsis semper est australis.

4 Unam aetatem unamque hyemem (ut supra dicitur populi) habent.

5 Tres umbrarum differentias habent, orientalem, occidentalem & perpendiculariter. Hic, ut supra dicitur, hi, inhabitantes dicuntur Heterosii.

De proprietatibus eorum qui sub finem Zona temperata, & ad incipit frigida septentrionalis vivunt.

Qui circa finem zona temperata septentrionalis vivunt, ipsis poli arctici Levatus est $66\frac{1}{2}$ gradibus. Zenithq. illorum incidit in arcticum circulum: unde sequentes proprietates habent.

1 Omnis stella, quae tropico canceri usq. ad polum mundi arcticum includuntur, sunt perpetua apparitionis. Contra quae includuntur tropico capricorni versus antarcticum polus, sunt perpetua occultationis.

2 Sol existente in principio canceri habent diem artificialem & horarum, & in principio capricorni semel longissimus noctem.

3 Solis centrum quatuordecim in meridiano bis frigit horizontem.

4 Sol semper australis in Meridiano conspicitur, sed in principio canceri & capricorni, & ad horizontem lateris etiam septentrionalis apparet.

5 Unam aetatem habent, unamque hyemem. Quae tamen videntur oppositi dignitatem sub finem, frigida zona: quod quidem aetatis ferre sub tropico, tanta est frigoris intensio sub tropico circulo: & contra quantum de calore illis semper hyberno remittitur, tantumdem vis frigoris hic mitigatur.

6 Quatuor umbrarum differentias habent, orientalem, occidentalem, perpendiculariter, & meridionaliter: quae tamen semel tantum annuo spatio, nempe soli existente in principio Canceri contingit, & in infinitum extenditur. Hic loci dicuntur Heterosii, & incipiunt Perisii, qui circumambratiles dicuntur, quod sit umbra in modum molerum circumgyretur.

De proprietatibus habitantium in medio Zona

Zona

Zona frigida septentrionalis, sub polo sita Arctico.

Cui medium Zona frigida septentrionalis inhabitant, sub polo sita Arctico, ipsi in circulo parallelo. Nam equinoctialis ipsorum horis non unicus, unde his proprietatibus frantur.

1 Omnes celi stella vocantur circuli cum horis non quem equinoctiali parallelis, ita ut nulla oriatur et nulla occidat. Nam motus prius fit super horis non polo per vertice equinoctialis: itaq unum et eum circuli parallelum ipsi sunt et stat, et servum super lilla.

2 Unico tantum toto annis parte gaudere die, hinc: una tantum nocte; artificialibus. Sed enim in diebus partem tantum, id est signa septentrionalia, promulgans, horis non nunquam subit, id est cum super montis: Reliquam autem partem latet, id est signa meridionalia, quod super fit parte, peragrans, semper sub horis non occultatur, id est non perpetua est nox.

3 Sol in partibus equinoctialibus circum circa in horis non vocatur.

4 Non sol, nec stella, nec aliqua pars mundi ad horis non comparata, parte orientalis, vel occidentalis vel australis, vel borealis diei. Quia enim et occasus et ortus est. Planeta etiam emergentis supra terram ex omni parte horis non orientatur, et descendentes sub terram ex omni parte occidunt. Solus quoque Arcticus est in vertice, undique aequidistans ab horis non mundi, singuli circuli Arctici sunt inter meridiana, ac meridiana omnia toties terra ibi conveniunt.

5 Unam aetatem et unam hyemem, vel potius unam frigiditatem, habent. Nam toto semper parte Solis praesentia cadunt: aliter vero semper, et si sol ipsi tunc, tamen radii semper valde sunt obliqui, per quos non multum calorem communicatur.

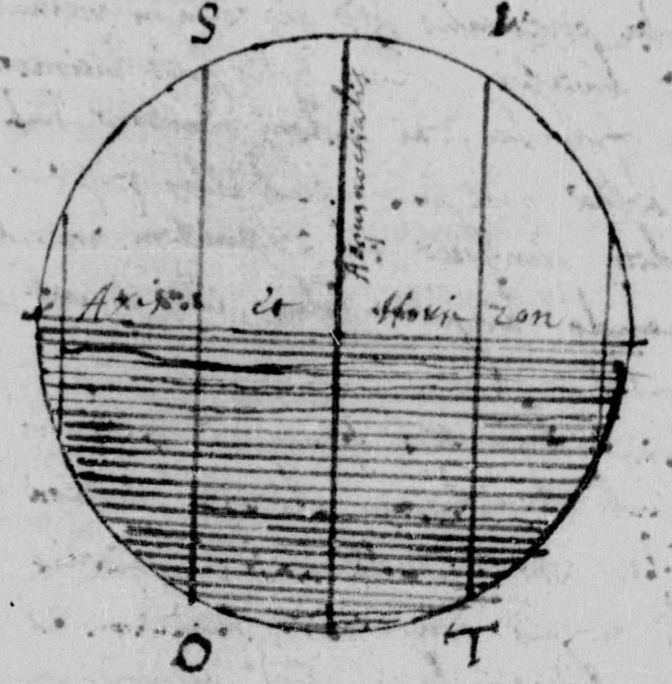
Umbra

Umbra ipsi in orbem circumferant, et in omnes sicut partes aequaliter projectur. Unde Periocios, quasi circumumbra, ita vocantur.

Et haec fulvunt proprietates Zonarum septentrionalium, quae si ad opposita eoli et sicut parte refrantur, illico etiam propria parte Zonarum meridionalium innotescunt. Quisquid enim de una terra antedicta de id de altera quae intelligendum est eadem tamen inverso. Nam cum habitantes in meridione septentrionali habent diem maximum, oppositi incolae in meridione meridione diem brevissimum habent, cum illi est praesentia hiemem; et. Idem intelligendum est de aliis quoque vicinibus, ut de umbris, oris, occisus, stellarum, et similibus.

De Periociis, Arcticis, et Antipodibus.

Cum etiam de Periociis et Antipodibus, apud Cosmographos saepe incidat mentio, tum etiam ab Astronomis, ad haec verba appropinquat, et affectiones accommodatur, non absque futurum arbitrio, si de hisce post doctrinam Zonarum etiam aliquid monerem.

Periocii, quasi circumhabitantes circumvicola, sunt qui in eadem Zona et climate sub eodem meridiano, et eodem parallelo locis oppositis, habitant. Id est, quorum habitatio est lineae per centrum paralleli, sub quo constituti sunt, trajecta conjungit, et in firmamento, qui habitant in S et in T, et in O, inter se oppositi sunt.

[Periocii, communem habitant notitiam parallelum, obliqui hi nobis opponuntur].

louis fuis invenit 180 gradus in Argumento ad legendum et habitis Periocios.

Hi quia sunt equaliter versus eandem plagam ab Aequinoctiali re-
 moti, id est etiam eandem partem poli supra horizonem habentem
 se eandem sphaeram obliquitatem habent. Unde inter ipsos omnia se
 nomina, ~~et~~ principia et finis dierum et omnium stellarum
 communia sunt. Sic itaque et aestas et hyems reliqua tempora
 anni eodem tempore ipsis equaliter contingunt: dies et noctes
 eodem etiam simpliciter momento ipsis crescunt et decrescunt:
 eodem etiam stellae ipsis perpetua sunt apparitionis vel occultationis,
 et longae noctes et dies omnium stellarum, alias appa-
 ritiones, communiter habent. Tempus, hoc est, initium et finis horarum,
 ipsis tantum variat. Cum enim dimidio circulo fuerint
 longitudinem terra, id est, ab occasu in ortum inter se disjunguntur,
 sequitur ut antea ~~et~~ ultima hypotesi patuit) quod quando his
 stellae in parte meridiana ~~et~~ exstante collocatae sunt, illis in ipsa
 parte latente ~~et~~ exstant: unde quot horae illi antemeridianae,
 totidem hi pomeridianas numerant.

Sic Solem orientalem et occidentalem diversum habent,
 non tamen simul orientalem et occidentalem nisi in aequinoctio.
 Quia autem longiori spatio solis, ut aequi simul supra hori-
 zontem tuncat, illis tamen orientalem et occidens vicinis:
 habent partem horizonis diversam. Qui poli sunt viciniores
 habitant in eadem zona frigida, hi eodem tempore habent
 et possunt; ut non est stella, quae sunt apud illos perpetua
 apparitionis, feruntur eodem tempore et exstantem merid-
 iam in diversam, sed quando his supra polum, illis erunt
 infra eandem constituta.

Antocii quasi contra habitantes dicuntur, quorum
 situs sine habitatio est sub Meridiana alicujus latitudinis
 in boreali, versus parallelus vel latitudo unius regionis
 tantum ab Aequinoctiali versus Austrum, quantum ab
 alterius punctum borealis, vel latitudo, versus septentrionem
 cadit, unde et in diversis climatibus habitant. Ut in

[Antociorum habitatio tantumdem videtur ab aequatore in Austrum, Schemate
 quantum nostra ab eo in Boream]

Schemate dixerunt in d. et S. antocii sunt, quemadmodum etiam
 qui sunt in T. et O.

Hi quia sub eadem Meridiana orientate, sicut ut vocantur in eadem
 longitudinem, habitant, etiam eodem tempore habent meridiam, et
 etiam noctem, proinde eodem horas antimeridianas et po-
 meridianas simul numerant. Rursus quia equaliter sunt
 ab Aequinoctiali remoti, id est in adversis partibus, eandem etiam
 habent sphaeram obliquam habentem, et oppositos polos ipsis su-
 pra horizonem equaliter elevatur. Quapropter signa Zodiaci
 hic ascendunt sunt illis descendunt, atque ortus et occasus
 unius stellarum permittantur, hoc est, cum quibus aequatoris gra-
 dibus stella quaevis hic orientatur, cum illis illis occidentur,
 et quae septentrionalibus partibus apparent, eadem Antociis ori-
 entionalibus partibus absconduntur: quantum est intermediorum
 stellarum apud hos, tanta quae eandem apud illos nox
 est et contra. Unde simul quoque in contraria anni tempo-
 re incidunt. His quando, quantumque dies crescunt, tum
 et tantum illis decrescunt: hisque hyems dum exstat, illi
 aestas feruntur. Hiis utriusque habitant in zona torrida:
 tum enim simul hyemem habere possunt.

Antipodes, quasi pedibus obversis intentibus dicuntur, qui
 sub eodem meridiano in locis terra diametraliter op-
 positis et diversis climatibus ab aequatore equaliter remo-
 tis vivunt. Ut in Schemate habitant in d. et O. Item
 in S. et T.

His unus idemque horizon existit, mundum in duo equalia ha-
 miphoria frans, unde sunt opposita mundi hemisphaeria et
 sunt, si quoque omnes apperentias habent contrarias; in quibus
 signa Sol est reversi planctus ad hos ascendunt, per eandem
 ad illos descendunt: ortus et occasus stellarum omnes sunt per-
 mutati; nam cum quae gradus stella hic orientatur, sicut v. r. v.
 sicut h. h. h. ortu, cum eodem illis v. r. v. sicut h. h. h. occasu
 occidit

occidit. Totum hemisphaerium hic superum, & illis inferum, quo orizonto solli hic oritur, eodem illis occidit. Anni tempora, dierum incrementa, et omnia denique, contraria sunt.

Haec quae diximus, in obliqua sphaera valent; in sphaera recta Antoci nulli sunt, Perioeci sunt Antipodes; Veram uero, quae ad primi motus phaenomena, conueniunt ut plurimum, non cum Antipodum, sed cum Perioecorum proprietatibus. Nam propter sphaerae uertitudinem, omnia quae Perioecis communia sunt, ipsi intersi etiam comunicant: sicut in parallela sphaera Antoci sunt Antipodes, Perioeci uero nulli sunt, si uero ut plurimum retineant antipodum proprietates. [quorum uisigia solum e diem no oppositum & nostris uisigia]

De Climatibus et Parallelis.

Secundum varia incrementa longiorum dierum, uires terram quoque ab Aequatore uersus boream et Austrum distribuunt in climata et Parallelas.

Clima uocant spatium terre (habitabilis) binis circulis aequatori parallelis comprehensum, ita ut ab uno ad alterum longitudo dierum maxima exeat per dimidiam horam.

Parallelas dicunt, intra quos dies longissima quadrante hora: ut ita quilibet clima duos in se comprehendat parallelas.

Ab utroque latere Aequatoris numerantur climata septem, quae demonstrantur a Liberi urbe, insula, flumine, aut monte, quos quondam climata parallelas traduntur.

Boreale primum extenditur per Mercetem Nili insulam, diciturque Aethiopiae. Secundum subuoluit per Syene Aegypti urbem. Tertium per Rhodum insulam maris Aegyptiaci. Quartum subuoluit per Rhodum insulam maris Aegyptiaci. Quintum subuoluit per Romanam. Sextum subuoluit per Borsipolim Samariae fluvium.

Septimum

Septimum subuoluit per montes Formosos et Alpes, quae autem climata tantumdem ab altero Aequatoris latere cadunt in Austrum, eodem numeribus exprimentur aduerso uersu. Contra: ut Aethiopiae, Aethiopiae, Aethiopiae, atque ita porro.

Geographorum nonnulli prioribus septem duo adhuc climata addiderunt, alii quinque uentibus extendunt, et ab uiginti tria. Alii inceptam existimant huiusmodi distributionem, primo ob summam quam habent inter se inaequalitatem primum enim latitudinis per complementum millecentis 127. nonum uentis 34, viginti primum per ultimum, uix 1) dicitur quia nullius proprius sunt usus, tam facile enim inuenitur latitudo dierum maximorum, quam numerus climatum.

Quod si omnino globus terris in climata se distribuendus, magis iam aequitate, quilibet hemisphaerium uersu utriusque ab Aequatore, dividere licet in uentem et climata paria inter se septem, per singulos graduum Meridiani decies, hinc in modum. Boreale primum incipit ab Aequatore, et definit in latitudine graduum 10, diciturque Aethiopiae, quia in hanc uersu Aethiopiae. Secundum terminabitur in latitudinis graduum 20, et uocabitur Arabicum, quia in hanc uersu Arabiae sita. Tertium in gradum latitudinis 30 Aegyptiacum audit. Quartum in latitudinis graduum 40 Syriacum. Quintum in gradum 50 Gallicum aut Gallicum. Sextum in 60 gradum, Germanicum aut Britannicum. Septimum extendens ad latitudinem 70 graduum, dicitur Sueuicum. Octauum ad 80 latitudinis gradum, Glaciale dicitur. Nonum denique usque ad polum, Boreale seu Colares dicitur. Et horum septem septem sunt habitabilia; reliqua inhabitabilia: Parallelas uero pari modo procedunt, sed numero duplicato.

Ab altero Aequatoris latere simili modo climatum partitio, primum enim incipit ab Aequatore, et definit in latitudinis graduum 10 Australi, diciturque per Brasilianum, quia

quia navigantibus ad occasum non Aquilonem, prima occupat
 Brasilia Magna ex parte sub hoc Climate prope Altiorem
 vocatam Peruvianam in latitudinem graduum 20, a regio
 in Peru, quam comprehendit. Tertium ad latitudinem graduum
 30 est Paraguaicum a regione contenta. Quartum
 usque in 40 gradum Chiliacum a regione Chili. Quintum
 in 50 gradum latitudinis, Sylveticum, ad quod vastus iste
 Americi hominibus habitatur frigus et siccitas. Sextum
 in 60 gradum Magellanicum. Septimum ad 70 gra-
 dum, Inguiritum. Octavum ad gradum 80. Glaciale At-
 Avianum. Nonum usque ad polum, Polare Austrinum.

Sicis cuiuslibet loci, juxta hunc modum nullo mo-
 do cognoscitur ex gradibus latitudinis. Ex. gr.: Roma
 Venetia et Lutetia Parisiorum, sunt intra 40 et 50
 gradus latitudinis, erunt in Climate quinto. Amphipola
 enim et Londinum intra 50 et 60 latitudinis gradus
 versabuntur in Climate sexto. Goa India orientalis
 in Secundo: Insula Zilan et Guinea in primo,
 Atque ita cetera in ceteris.

Septim prior Climate juxta Veteres descriptio.

Climate	Principium Altitudinis Terminus	Maxima dies		Altitudo poli		Miliaria	Denominatio Climate.
		Hor.	Min.	Gr.	M.		
I.	P.	12	45	12	45	440 quibusdam 115	Per Meroen civitatem et thiopiam.
	M.	13	45	16	40		
	F.	13	15	20	30		
II.	P.	13	15	30	30	440	Per Syden urbem Aegypti.
	M.	13	30	24	15		
	F.	13	45	28	30		

Climate

Climate Maxima Altitudo Miliaria Denominatio
 Climate.

Climate	Principium Altitudinis Terminus	Maxima dies		Altitudo poli		Miliaria	Denominatio Climate.
		Hor.	Min.	Gr.	M.		
III.	P.	13	45	27	30	350	Per Alexandri- am Aegypti metropolitanam.
	M.	14	0	30	45		
	F.	14	15	33	40		
IV.	P.	14	15	33	40	300	Per Rho- dum insu- lam.
	M.	14	30	36	24		
	F.	14	45	39	0		
V.	P.	14	45	39	0	255	Per Ro- mam Ca- pit mundi.
	M.	15	0	41	20		
	F.	15	15	43	30		
VI.	P.	15	15	43	30	112	Per Borythe- nem fluvium Sarmatiae.
	M.	15	30	45	24		
	F.	15	45	47	15		
VII.	P.	15	45	47	15	0	Per Rhyphal- es montes Sarmatiae.
	M.	16	0	48	40		
	F.	16	45	50	30		

NB. Quandocumque mutatio dies in hoc aliquo in similitudinem contingit,
 illic datum fit alterum clima. Unde ab Aequinoctiali incipiendo, ubi dies
 semper est 12 horarum, si versus polum altitudinem progressionis, donec dies
 maximus sit 12 horarum cum duobus. Si versus polum progressionis, donec dies
 primus clima brevissimus, ad secundum vero si longissimus dies sit 13 hor.
 et sic ad tertium si 13 horarum et sic deinceps, usque
 ad dies maximus unius climatis superat alterius clim. et
 dem maximum breviora spatia hoc est viginti sex pedibus
 primis horis. ubi notandum quod pro quilibet hora
 et gradus in Aequinoctiali sunt numerandi.

Climate

Omnia 23 Climatuum juxta recentiores delineatio.

Paral. Climata lati	Climata	Maxima dies		Altitudo poli		Amplitudo Climatuum		Denominatio Climatuum	
		H.	M.	Gr.	M.	Gr.	M.		
1		12	0	0	0				
2		12	15	4	18	8	34		
3		12	30	8	34				
4	I	P.	12	45	12	43		Per Meroon. [qua est insula Africae Nilo circum- fusa.]	
5		M.	13	0	16	43	7		50
6		F.	13	15	20	43			
7	II	P.	13	15	20	38		Per Syonem. [qua est ciuitas Ae- gypti sub troico canari.]	
8		M.	13	30	29	11	7		3
9		F.	13	45	27	36			
10	III	P.	13	45	27	36		Per Alexandriam Aegypti Metropolis et opium Nili.	
11		M.	14	0	30	47	6		9
12		F.	14	15	33	45			
13	IV	P.	14	15	33	45		Per Rhodum [Afr minoris insulam] et Babylonem.	
14		M.	14	30	36	30	5		17
15		F.	14	45	39	2			
16	V	P.	14	45	39	2		Per Romam Circum et Hesperium	
17		M.	15	0	41	22	4		30
18		F.	15	15	43	32			
19	VI	P.	15	15	43	32		Per Venetias et Mediolanum	
20		M.	15	30	44	29	3		48
21		F.	15	45	47	20			
22	VII	P.	15	45	47	20		Per Podoliam et Tartariam Moscoviam.	
23		M.	16	0	49	1	3		13
24		F.	16	15	50	33			
25	VIII	P.	16	15	50	33		Per Witterber- gam [et Bala- viam]	
26		M.	16	30	51	50	2		44
27		F.	16	45	52	17			

Corallii

Paral. Climata lati	Climata	Maxima dies		Altitudo poli		Amplitudo Climatuum		Denominatio Climatuum	Alia Climata	
		H.	M.	Gr.	M.	Gr.	Dr.			
20	IX	P.	16	45	53	17		Per Taur- archiam	Climata Hybernica et Alpe- niam.	
21		M.	17	30	54	29	2			17
22		F.	17	45	55	34				
23	X	P.	17	45	55	34		Per Hyber- niam et Alo- coviam		
24		M.	17	30	56	37	2		0	
25		F.	17	45	57	34				
26	XI	P.	17	45	57	34		Per Bohus caprum [et Riponem et Leoniam].		
27		M.	18	0	58	26	1		40	
28		F.	18	15	59	14				
29	XII	P.	18	15	59	0		Per Gothi- am		
30		M.	18	30	59	59	1		20	
31		F.	18	45	60	40				
32	XIII	P.	18	45	60	40		Per Birgis Novigiam		
33		M.	19	0	61	18	1		13	
34		F.	19	15	61	53				
35	XIV	P.	19	15	61	53		Per Viburni Finlandiam		
36		M.	19	30	62	25	1		1	
37		F.	19	45	62	54				
38	XV	P.	19	45	62	54		Per Arotiam Suecia		
39		M.	20	0	63	24	0		57	
40		F.	20	15	63	40				
41	XVI	P.	20	15	63	45		Per Daticor- lii fluvio et Sua.		
42		M.	20	30	64	6	0		44	
43		F.	20	45	64	30				
44	XVII	P.	20	45	64	30		Per reli- qua.		
45		M.	21	0	65	40	0		34	
46		F.	21	15	65	49				

Corallii

Clima		Maxima dies		Altitudo poli		Amplitudo climatis		Denominatio climatis
H.	M.	H.	M.	H.	M.	H.	M.	
38	XVIII	P.	21	15	65	49		Loca Norvegiae
39		M.	21	30	65	12	0	
40		F.	21	45	65	35		
40	XIX	P.	21	45	65	35		Olv Sueciam albam
41		M.	22	0	65	47	0	
42		F.	22	15	65	57	17	
42	XX	P.	22	15	65	57		Per Rusiam & vicinas
43		M.	22	30	66	0	0	
44		F.	22	45	66	14	12	
44	XXI	P.	22	45	66	14		Per insulas maris vicinas
45		M.	23	0	66	20	0	
46		F.	23	15	66	25	11	
46	XXII	P.	23	15	66	25		Per insulas maris vicinas
47		M.	23	30	66	28	0	
48		F.	23	45	66	30	5	
48	XXIII	P.	24	0	66	21		Per insulas sub circulo arctico.
49		M.	24	0	66	21	0	
50		F.	24	0	66	21	0	

Spacium sive quod sunt in aere 13 horae diei plus minus, de Primum Clima, licet initio sui sit dies minor 13 horis uno quadrante, et in fine sui major uno quadrante 13 horis: Sic spacium sive in quo sunt in aere 13 horae diei cum dimidia plus minus de Secundum Clima: et ita de ceteris.

[B]. Clima secundum latitudinem, tam in Austrum, quam in Boream usque extenduntur, donec diei artificialis aequationi longipole diei naturalis adhaerent. Perfectionem autem

autem haec distinctio per mensuram sive horae diei longissimi. Tante enim differentiae differ diei longissimi, qui in principio cuiusque climatis secundum latitudinem, ab eo qui est in illius fine. Tantum etiam in latitudine paralleli per medium climatis unius in parallelo per medium climatis proximi distat. Itaque ad descriptionem cuiusque climatis per paralleli requiruntur B duo scilicet quibus prima com- putationum, sive utriusque terminatur, unus v. g. per medium duarum: ita tamen, ut finis prioris climatis sit initium sequentis. Mensura vero distantiae horum circulum esse in viciniam per quadrans sequens, in parte unius horae. Itaque Geographi medium cuiusque climatis referunt in horam aliquam vel integram, vel dividitiam diei longissimi, terminos autem initii et finis eorundem in horam quadrantes imperpetuo collocant.

CAP. VIII. DE GENERATIONE, CORRUPTIONE, ET QUALITATIBUS.

1. Aequi ad elementorum ex diebus primis constitutionem perveniuntur, si non omnium, saltem quorundam mixtis, quae sunt miscibilem in omnia dispositione, uno, haec v. g. o. in modis affert mutationem vel Essentialem vel Accidentalem. R. 94.
2. Essentialis est, quia ipsa velum corporalis forma materia variatur, ut in Generatione et Corruptione.
3. Generatio est novae formae in materia aliquam impressio. Corruptio est vetis formae a materia expulso. Hinc unius inventio est alterius generatio, et contra. R. 95.
4. Inventio vero haec, sive adaptatio formae, quia proficitur ab agente quod extra generatum existit, et quia motus in instanti nullus sit, in momento peragi aequo. Unde nec generatio ulla. Adde quod in generato qualibet infinita existunt particulae insensibiles, quarum una quaevis serie debet disponi in accidentalia forma, constituta in aliquam partem donec introducantur. Qui post.

R. 96. 5 Qui particularum insensibilium cum accidentibus, et naturaliter modo in partibus corporum (subtilibus) contextus, tamquam elementum + quidem ad justitiam vocatur. si vero aequalitas (quantum nulla existat patiente) in mixto est harmonia. temperamentum ad pondus dicitur, cum si bene una aliam ponderi non preceat.

6. Hoc si de suis principis modo dicitur explicari a nobis possit, qualitas manifesta actione venit, occulta vero si non.

7. Mutatio rerum accidentalis solum qualitates variat.

8 Qualitas est, qua particula principiorum hancus explicatorem in motus alicujus corporis sunt infirmant. Unde talis in corpore oritur dispositio, a qua nunc vult aliqua corpora posse qualis sunt talis vel talis denominari.

9 Quia ergo qualitates quoque a principiorum mixtione originem accipiunt, omnium optimis distribuit videntur si per nos de causis suis distinguamus. Ut nunc quaedam a materia colitur, alia ab elementis vulgo dicitur, extra vero a thymicorum principis originem suam ducunt.

10. A celestis autem materia motu oritur. 1. Lumen, 2. de hoc calor et omnes colores. 3. Pelluciditas. 4. Particularis conjunctio vel separatio. 5. Rotunditas. 6. Gravitas.

R. 257

11. Lumen est pressio globulorum aetheriorum, que sunt secundum lineas rectas, a corpore lucido in operam aliquid corpus extensas, ad nostros oculos respicienti conatus. Umbra est luminis privatio: ob id de contrariis causis intelligi debet.

12. Radiorum vero luminis actio, quatenus in objecto corpore habet calorem, qui quandoque alios quoque causas agnoscit efficit, et eos absque (vulgariter) colores.

R. 98. 13. Calor est particularum diversium illa agitatio, qua illarum nunc una, nunc alia, ac etiam nunc una, nunc alia particula extremis, nunc alia, solito vehementius motu sensum movet.

Quia

14. Quia vero particula si agitata in suo motu aliquam, hanc semper perferant, calor post partem quae hanc manere potest.

15. Porro quia motus partes non possunt moveri, nisi ab aliis quoque moventur, usque ad intimas partes mediae sunt vigentis calor presentis.

16. Denique quia partes motae semper majus occupant spatium dum moventur, quam quum qui sunt, calor omnia fieri cupit, et vult sua vult facit.

17. Calori opponitur frigus, quod nihil aliud est, quam particularum jam dictarum minor motus, vel omnino quietas.

R. 99.

18. Scitur vero illud, cum effluvia insensibilis transpirant, et poros frigore densos impediuntur; unde inordinatus videtur motus oritur, qui personam et pressionem in nobis frigoris operatur, vel cum aer peris et dicitur familiaris. Alius in poros interiorum impellitur, ut in vento conflammas.

19. Colores in corpore colorato sunt non nisi diversi modi radiorum, quibus hoc illos recipit, et ad oculos emittit.

R. 261.

20. Corpora vero quae dum luminis radiis percipiuntur, non suffocant, et omni illorum robore frangunt, nigra nominamus, nullum, nisi communem cum omnibus colorum habent, id est, nullum.

R. 270.

21. Quae dantur etiam, quae revolvuntur, et quidem alia colorum, quo recipiunt ordinem, quibus sunt particulae, ut potest corpora imperfectionem nihil poliam habentia, alia qua confusi sunt et illis. Et nunc in iis alia hos radios representant, actione illa per nullam mutationem violata, haec nunc quae alba dicitur: alia vero mutationem inducere sinitum illi, quam recipit motus pila, abliquo virtute percipit, et haec sunt umbra, flava, corvula, etc.

R. 269.

22. Nunc particula materiae celestis, actionem luminis transmittentis, majori impetu et vi rotari, quam fuerit, dum lineam rectam, motu contendit, si multo validius rotari nitantur, rubicundum colorem efficiunt, et qui non nisi tanto validius flavum.

At haec

23 At haec particula non tam volens (validius) rotari, quam alia solent, quoniam nihil eorum motui resistit, ubi non multo tardius alio rotatur, videlicet eundem colorem exhibent, caruleam ubi multo tardius. Et saepe in extremitatibus hujus circulari rotatur quidam color et consistit, qui fulgurum suum ipsi communi, cans in violaceum seu purpureum illum mittit.

R. 106

24 Pelluciditas est qua corpora transparentia consistunt partibus suis, sicut limbo tam lenibus, ut globuli coalescent circa ipsos in omnes partes. Et tunc.

25 At quomodo non omnia corpora liquida sunt pellucida, scilicet quae plurimos submicroscopos durorum corporum imperforatos habent, sic nec omnia dura sunt opaca, sed omnia illa pellucida, quae dum fuerant, et alia liquida sunt pellucida fuerant.

R. 105

26 Nam opaca corpora illa sunt, quorum particulae sunt multae junctae et cohaerentes, a vi aliqua externa, motu globulorum coalescentium ipsis immixtorum non obsequantur, quibus procul datio sunt, illa quae omnia, quae a sola suorum superficiem multitudine consistunt, quae omnia sunt pellucida, ut spuma, vitrum communialium, vitrum et vitrum, in quibus ne spuma, vitrum communialium, vitrum et vitrum, in quibus quae in superficie partem luminis reflectente, funde aliam, et ita parte nihil super se quod aliter tendat.

27 Particularum vero separatio et conjunctio fit cum globuli coalescent in manibus corporum transparentium liquidorum sunt moventes, particulas sicut elementum sibi obvias affert loco, et possunt, donec eos inter aliquas alias ita disponantur et ordinantur, ut non magis quam istae ipsorum motibus existant, vel cum ita disponi non possunt, donec eas a reliquis separaverint.

28 Rounditas guttarum cuilibet corporis liquidi dicitur ex eo, quod si quae sit pars in superficie illius guttae, quae ultra sphaeram sphaericam prominat, majori vi globuli coalescent.

coalescent per aerem liquefacti in illam impingunt, quam in caeteras, ubi ipsi corpus contra gutta protrudunt, et si quae pars ipsi contra vicinior sit, quam reliqua, globuli coalescent in gutta cohaerent, majori vi non a centro expellunt, sed ita omnes ad guttam sphaericam faciendam concurrunt.

R. 55
283

29 Gravitas dicitur (ad modum modum) et qua globuli coalescent totius molis, ut occurrunt in hunc, ne fructum hinc rotentur, omnes ipsi partes corpus in hunc propellunt.

30 Levitas contra est qua illi plus habentis agitationis, quam ad gravitatem efficiendam, vel in terram suam descendendam impediunt, sicut ab ea, quantum possunt, resistunt.

31 Quod quia fieri non potest, nisi dum ille ascendunt, alii, quos partes resistunt, in quorum locum succedunt, infra se comprimant et propellantur [hinc quae gravia sunt descendunt, quae levia sursum].

32 Ab elementis ortae qualitates, sunt vel ignis, liquidus, primario ab igne coalescent, jam partem dixerunt, vel ab aere, vel ab aqua, vel ab terra.

R. 101
102
103
104

33 Ab aere sunt raritas, fluiditas, volatilitas, consonitas, corporis quippe cuilibet si partes insensibiles ita fuerint dispositae, ut solo aere repleti multum spatii inter eos intercedat, rarietas; si disjunctae sint et aere moventur fluiditas; si aere moventur non liquefiant et facile dissipantur volatilitas dicitur. Opponitur autem raritati densitas, fluiditati stabilitas, volatilitati vis cohaerentia.

R. 280

34 Sonus est particularum aëris motus tremulus, hinc color fit, Acutum, si tardus gravium sonum dicit. Hinc sonorum reliqua quae dissolutio dependunt. Sic alium aëris tremorem efficiunt stridendo, alium Leo rugiendo, alium apium rubendo, alium homo loquendo, et alium illos canendo. Ubi in hoc major est tremor quam in alio.

35 Sonus spiritus, si in viciniae aëris restringatur, atque

R. 282 *corpore longius amoto postea v. verberatur. Eiusdem
filia vocis nuncupatur.*

R. 100. 103. 36 *Ab aqua fit humiditas et aquositas. Corpora namque
habitans in poris foram particula aqua, vel alterius alicuius
liquoris ita inest, ut ipsi inhaerant. Humilita, sua vocan-
tur si contra. At humiditatem ab aqua, non alio liquore
esse agnoscuntur sunt aquarum partium propinquitatis.*

R. 101. 37 *A terra longi oritur Tenues, et Crassities,
Durities et mollities. Flexibilitas et fragilitas, Du-*

R. 102. + 103. 283. *corpora que signam habent magnitudinem. Licet autem
quae maiorem Gassa; quarum pars se mutuo incedit
contingunt qui sunt Cura, mollitia si contra, haec si
sunt remota et pauca, ut silva eorum cohesione, sicut
possunt mutari. Flexibilitas, et si in digitis ducatur*

R. 105. *mutatis se mutuo immediati contingunt. Fragilitas
At si fuerint partes ad hunc modum quidem contingunt
se parva pluvina in se continent. Triabitantia sunt
in totum latum et profundum simul. Mollitudo, et
nigra si in communi terrino continentur. Continua
est si in se.*

R. 106. 283. *Partes vero si sunt. Potestis qui perfectissimas
sunt divisionis in locis inaequalibus. Appria, que in
aquilam. Terra puro.*

R. 87. 38 *A Chymicis etiam principis que oriuntur
vel sunt a Sulphure, vel a Sale, vel denique a Mercurio.*

R. 88. 39 *A Sulphure sunt Oleaginosa, Inflammabilia,
et Odor. Corpora quidem quorum pars ramosa inter se seque-*

R. 103. 282. *viscida, et quibus que parte confusa et tenuiora sunt
contus, qui veri consensu particulis succorum aerium, que sunt
tenuibus et spissis materis oleaginis ramulis sunt inest, ut
ne permixti inest inter ipsos ramulos, sicut primo alimur
patiant. Inflammabilia dicuntur et sunt.*

Odor

40. *Odor et partium sulphuriar, a se odoris separatarum in se. R. 282
ubi in sufficienti copia confluxus et coactus. Idem pro se habent
particularum varietate, ut in nervum quae odoratorum officina, jam
partes jam vero ingratas dicit.*

41. *A sale et durabilitas, et Consistentia, et tertia et
Sapor. Eorum rigida sunt particula vel inanimos corporis partem
penetrare valent, in hoc clariorum plura et in eis transfigunt,
et sunt se mutuo firmius coniungunt.*

42. *Sapor et particularum succi acris ad aerium gustato- R. 282
vino penetratio. Ea quippe corpora, que particulas habent ob-
longas et duras, et idem linguae fibrillas punctum faciunt, Salsa;
et sic sunt Acida; que incolas et tenuissimas Amara, que sunt
lutes quidem sunt mollibus inclusas, Dulcia; que longi oblongis-
simam et flexibilissimam linguam a tenuissimis moveri solent. In-
gida acuminantur. Hinc etiam Unitas et Acristionia inest. R. 100.
partes, quum illa oriuntur et particulis obsequis flexilibus
et Unitis oris. Haec a partibus duris simplicibus et puris
partibus vehementer motis.*

43. *A Mercurio sunt generabilia*

44. *A conspersione harum qualitarum, temperamentum
que divisio oritur. Temperamentum namque in quo predominantur
calor et siccitas. Ignatum est, quod est vehementissimum
tificationum, aliorum et fructuum, calorem nigrum vel flam-
mum, saporem acris vel amarum, odorem foetide, corporaturam sub-
tili et acida. Aliter autem temperamentum vocatur in quo
calor et humiditas predominantur, itaque vivum unicus aptum
corporaturam molli et plena, calorem fulvo et nigro, odorem
suavi. Aquatum autem temperamentum illud appellatur in quo
humor et siccitas predominantur. Est ignatum, passivum, obs-
curum, corporaturam molli et liberata, coloris pallido, odorem
vel nullis vel obscure. Temperamentum hoc est in quo*

quae predominantur frigoris et siccitatis; estque iustum, sed in
viam variabile, sed in progressu constanti, de corporibus huius

45. Quoniam huiusmodi sunt generata a trigono \odot & ζ
secundum a trigono γ & η . tertium a trigono ζ & δ .
de compositione dem. Saturnianum, quod dicitur Saturnianum, Iovis
Martialis, Solari, Venereum, Mercuriali Lunari.

Cap. IX De Meteoris

1. Haec de Elementorum ad Elementa conficienda. modum
tum generali tum accidentali, sequitur de corporibus naturalibus. &
inde oris.

2. Corpora naturalia quae hoc modo in Tellure generantur
fluxa sunt aut stabilia.

R. 109

3. Fluxa seu Meteorica sunt corpora, quae supra terram
in sublimiori aere de exhalationibus nascuntur.

4. Exhalationes sunt particulae agitatae subtilis in caelestis
matériae de Tellure levatae, sparsae et inter se volitantes.

R. 110

5. Haec sunt de aqua qualesdam exhalant, quibus habent
aerem, Vapores; si de terra vel foveis oliginosis, Fumi;
si de foveis aridibus et salibus volatilibus Spiritus appellantur.

6. Vaporum iterum particulae non satis agitatae, vel
inter alia corpora coarctatae; vel denique cum fluxu tempore
sunt maximam partem sui agitatae, necesse in eandem
partem impendentes, non tam velociter volantur, quam
alias solent vaporem longum reddunt, eandem autem
si contra.

7. Condensans vero vapor, si tantummodo agitatur, quantum
aeris, multo calidior est hoc est. Nam particulae magis coarctatae
plus vim habent, si sunt frigidior. At hinc est illud
locum quem vehementer et magis veluti subsistentem esse
in eodem sublimiori aere tranquillo, et aridius indignum

de quibus

equatior prope fluxum motualem, quae aliam aere et frigidior

8. Particulae cum vaporum particulae calidior, et aliam quo
aeris subtilis, quae illas circumspicit, impetu occurrunt, vapor fit
sublimior, et contra obscurior. Unde hybernis temporibus calidior
aeris et foveae apponunt inter fumorum; et hinc oritur.

9. Denique si valde imbellendo humida corpora de his partibus
aeris efficiant, fumum auferant, sicum in omni vaporum
mundum efficiunt.

10. Calidior vero exhalant, quia magis irregulariter habent partes
longe plures quae quilibet admittunt quam vapores, et maiorem
quam habent partium differentiam.

11. Vaporum dilatare ventum, condensari nubem efficiunt.

12. Ventus nihil est aliud quam vaporis motus, qui dilatare
de loco arctiori in quo erant, in alium ubi facilius expanda-
tur, transiunt. Quamvis omnis aeris agens quae subtilis Ventus appellatur.

R. 112

13. Vaporum autem ita de loco in locum transiunt, omnem
eandem viam in via occurrunt, et omnes exhalationes ipsi aeri per
mistos seum defrunt; quamvis id parum admodum generosum
viam vultu iuvat, et aeris et reliquarum exhalationum multo magis
miserum ad expandendum spiritum. Differentias principum eorundem
torem vide Eneycl. pag. 130 etc.

14. Proprietates autem eorum de ipso generationis modo dependent
Nam quia Tellus ab occidentem versus orientem fuerit observatur le-
nem quandam aerae ab oriente partem etiam tranquillissima hinc
partem aeri, et omnem aeris quae erit ad hunc motum prope
secundum spiritum.

15. Quia ergo vaporum, eorum sequentes orientales vultu et hinc
hinc dissipant, hi plerumque multo piciores sunt, magis apti ad spiritum
num aerem et nubem reddendum, quam occidentales, qui contra
naturalium vaporum eorum motus, illos sistunt, atque in nubes coarctant.

16. Quia vero vapores in hemisphaerio a Sole inardunt illi
omnes, capia magna Telluris per partes orientales et occidentales
erantur deo, ubi partem occupant a novis frigidis condensationem

vaporum

vaporum; occidentalibus orientalem, orientales vero occidentalem
vultum spectant. Unde orientales nam, occidentales vero vespere
spirant.

17. Fortioresque sunt his, illi, tum quia corpus totius max
aeris sunt, tum etiam quia ob diuturniorem solis abso
tionem, iis et fortius facta est vaporum condensatio in illis locis,
ad quas iamjam appropinquare videtur.

18. Septentrionalis autem venti interdum spirant, quia
vapores a sole excitati caliditate sublimia potentes, facilius
ad latera detorqueuntur, ubi sunt nubes incidentes, que quae
a sole rarefuntur et incallescunt, cum eis in terram vix
se omnibus fruentur, validius eis obstruente aere potius
quam vapores meridiano vehementer jam concesserit, et ad quaque
versus se movendum parato: praecipue etiam; partim quia ut plu
rimum ex particulis aquae dulcibus crassioribus, cum aere
mixtis componitur; partim quia impetu suo et ratione supra
data (ex alto vix impetu suo quippe meridiano est et nubibus
excitatus est): frigidus aere ob ingentem eius vim, et ab ma
triam subtilissimam quam a septentrione versus meridiam
ferebat accipit.

19. Meridionalis contra nocte ut plurimum spirant;
quia pars terra sub A-quatore in qua tum nox est, atis
adhuc caloris se diurno sole videntur, ad attollendos et
se omnes vapores, qui quia recta sursum versus ascenderent
ob aerem citius quam terra v. evaporatum et condensatum
sequuntur, ad latera versus polos dirigitur, atque ita effu
unt ventum illum meridionalem, qui nocte solis spirare,
et ex inferiori loco in altum viti, a terra nunc in aerem
et qui non potest esse nisi lenissimus, tum quia crassius
et aeris nocturni corpus illius tardat, tum quia materia
qua constat, terra tantum v. l. aqua grossa, non tam
prompte nec tanta copia dilatabitur, quam materia v. liquorum,
que pluvium a nubibus funditur. Postremo calidus quippe
et humidus est tum ob humiditatem corpus, tum etiam
humidus est quia ex partibus aquae dulcis tam crassioribus
vibis

vibes quam subtilioribus componitur, quippe qui simul a terra
hauriunt. Et calidus est quia materiam subtiliorem, quae in meridione
oculi plaga ex parte septentrionem versus sursum ducit.

20. Vere autem tot venti fieri videtur et magis sublimi
partes hinc sunt, quod sol hemisphaerium terra in quo iam
viximus tempus facit, multo citius calfaciens, quam ubi autem
nunc interdum vapores multo plures, ibi dilabuntur, et vix
vix nocte plures condenses. Ex his non difficile est
vix naturam videri vespeream et Orientariam, quarum
vix quidem plures vix in vix 30 praeterproprie dicit, donec si
vix materia terram de m. levata defiere incipiat. Illud
vix circa Cancruli ortum, post solstitium 40 praeterproprie dicit.
vix, ubi sol magis et magis primum septentrionalem calfaciens
vix vix materiam sustulit.

21. Quod vero haec non perpetuo et constanter omnia observan
tur, est ex superficie sibi terra sit diversa, aqua nimirum
et terra. Atque sol plures ex mari quam ex terra de
vix vapores, et post eius occasum plures ex terra ascendunt.
Unde etiam observatur ventos interdum a mari, nocte a terra spi
rare.

22. Item quia aer materiam aquae, quam attingit, sequitur,
partim quoque ventos quidam placidos, secundum aquae fluentis
cursum spirare. Sed iniquitates quoque superficies terra pla
na, insuper, nemorosa, culta v. inculta natura calida v. fri
gida v. viciosa ingentem partem potest.

23. Si si dum nos meridionalem subimus, qui ex causa
particulari exoritur, non multum caloris seum addunt, interea
in locis propinquis aliis a septentrione spirant, qui a loca satis
alto vel remoto v. viciosa, materia subtilissima, quam is. se.
cum rapit, commoditioni ad nos pervenire, et frigore plures
insolens effici potest. Ex simili causa post plures
humiditas, dum sicum exortat.

24. Nubes sunt vapores in aere suspensi et condensati,
quos

quod pars si autem contingunt. habentis fieri frigoris ad se
fissuram et Zonam radiam. R. 114. si ad terram
superficiem descendant nebula dicuntur, quod saepe
aut nocte accidit, quoniam dies tepidus et insolatus praesertim
potius quam alias ab calore huius et frigoris necis in qua
trepidum in locis aquis et ubi plurimum ventorum confas
divorioratur. Sustinentur in aere vel ob dignitatem
suo partium, vel aetheris de terra in sublimi, nubes, vel
vapores saepe habentibus, vel frigore aetheris superficiem con
fiantes. R. 114.

R. 114. Proximitate autem partium horum materia et frigore suffi
ciant si, ut ipsi in diversis. digitos unguos totidem subit
guttas aquae, vel flocculos glacie in se quidem pellucidos
sed munditate purificati radios alios reflectendo lum
inis transmittunt impenetrabiles, prout minus pellucidos
aere spant.

R. 113. Nebula si ex aqua guttis componatur in vorem
v. r. et vaporibus iam partem suam potius qui iam solent
ut terram contingunt in proximam aere. Hoc pro
vinitatem futuram praenunciat, tunc enim materia sufficiens
nubibus innovandis ex imo non ascendit. Sed ne plurimum
nocti, tunc sub diem, quia tunc quam maxime terra et
soli aere refrigeratur. Imo ventus etiam nebularum
saepo aliosum transmittit, ibi abruptum fieri.
Nubes autem tota si iam subito motu ex alto descendunt
ut omnem superficiem aetheris in qua vi propellant, virtutem
validissimam, sed non durissimam efficiunt, foras pluvias
praecipuunt, quas, hircundant in imo, et per se quodvis
humili suo volatu praecipuunt.

R. 118. Nubes vero humilioris (nam effissimas tantum et par
ticulis glaciis constans, perpetuis micibus obiecta montium
aditorum juga ostendunt) guttas in initio et tribus tantum
aut

aut quatuor concursibus vaporis huius densi particulis componitur
itaque si facta deus tunc guttas curvatas calcent, et si lon
gum: postquam autem tunc curvatae sunt, ut videntur pariter
ut videntur habent, si guttas impio aere se contrahunt et
ut videntur partem praecipuunt. Quoniam huius in pellucidum, pluvia
vultus, si crassa et facta magis saepe guttas aere solo aere
sublimioris tunc digne, alios in via invenimus, quibus foras
ascendunt. Haec si in ipsa formatione vultus alios partibus
vultus color et coloris sunt aere pluvia guttas et
si graviores quidem saepe aetheris praecipuunt, ut videntur in di
puncta sub. et si magis continua tunc impio quodvis praeci
pita et vultus digne de.

R. 119.

R. 119. Exiguam autem glaciis particulas et aquam formantem
dum frigus aere superius abo indigum, et vultus vaporum
partem in materia sublimi in imo tunc fluiti vultus. Hoc
vultus signat jam formationem praecipuunt, et figuram in
vultus congelat: ante formationem vultus in longam partem vultus
ingit et tunc ondie vultus ut digne huius congelat
qua quidem quia capillamentis pilosis et superficiem
vultus sub. tunc constant, omnes alba sunt, exceptis ali
vultus tunc aere vultus componunt, ut nisi efflor ali
qua horum partium liquationis praecipuunt et vultus vultus
vultus ad terram descendere possunt. Et quoniam ita non o
vultus liquationis descendunt vultus componunt: sed si aere
vultus vultus, si tunc calidus, ne solvantur, vultus vultus. R. 115.
vultus in vultus: quibus iam solutis si vultus vultus
praecipuunt et vultus vultus in vultus vultus. R. 117.
vultus si fuerint vultus vultus et vultus vultus, ut in
pluvia grana, in aetheris et pyramidi et vultus vultus.
Haec sunt

R. 115.

Engel. 177.

R. 117.

29. Hæc sunt de interioribus, quæ e nubibus generantur, quæ sunt
L. is, quæ in nubibus apparent ob radios variam duntaxat
refractionem et reflectionem, quales sunt Iris, Color autem
Hælonis, Parhelia, Parhelionis, &c.

R. 124.

30. Iris et arcus apparent in multis pluviae guttis a sole
illuminatis excitatis, sublimi, flavolinc, viridis, et aliis coloribus
varius. Hæc aliquando est minima et tunc interior, et videtur
per radios ad angulum 42 graduum, et exterior per radios ad
angulum 52 graduum refractos, et id quidem per opposi-
tam globulorum superficiem. Hæc ita primario iris fit,
a radiis post duas refractiones et unam reflectionem
ad oculum concurrentibus. secundaria vero a radiis qui non
post duas refractiones et duas reflectiones oculum perungunt.
Hæc hæc semper, alibi variis et conspicua. Causa
vergentis colorum in Iris præterea est Cap. 8. ch. 22. 23.
Iris est Solaris vel Lunaris. Illa in occasu variis
et longioribus pluviae, in ortu vero brevioribus, præterea di-
minuat. Hæc vero significat pluvias dilutiores, et ceterum
valde instabile.

31. Coloris quoque nubium indici sunt, quod nubi
magis aut minus exponantur aërorum luminis, variegati
et colorum globulorum motum ad nos emittant. Quippe si
santa sit in aëre vaporis copia, ut materia subtilis et
vis papilla, sicut alii possunt occurrere, ipsius particula
admodum alvitate incipiunt circa centra sua motum, quæ ad
oculos nostros feruntur. Alibi, sed si vapores ipsi vari-
sint, nec possunt illud ipsum efficere. Coactum est
aërum; si tunc non nimis multa, sed solum ad sunt
nubula, non nulla, quæ radiorum cursus alvitate in
in inferioribus aëre gradatim diminuant Rubrum.
Sicut vaporibus aërum semper obscurum est, et
[Et notandum, mutationem aëris rubredinem ventum aut plu-
viam præcipere, non enim multi vapores feruntur solum]

speciem aëre præcipitatem hauriant, quia signum est purissimum
est nullo in casu nubes collectas esse.

32. Hælonis seu Corona sunt visæ circa Jovem apparen-
tes, quæ radii luminarum et angustæ lamellæ speculorum
pellucidorum refracti, ad oculos nostros perveniunt. Lamellæ in-
tra ista quæ in ortho majoris vel minoris sunt, tanto et-
iam hæc sunt major vel minor: et quia plerumque hæc conve-
xius abutendum parva est varis circa Jovem hælonis. Sed
non circa alia Jovis hælonis valde vicina, ob radios illi-
quæ incidentes. Color quoque dilutior est coloribus viridis,
ob refractiones multas occurrentes. Immo sæpius non nisi alba
apparet, quia tunc materia, in qua fermentur, non satis
est pellucida. Ceterum circa Jovem hælonis et tempore
aliquando apparet, sed non causa in sole oculis quærenda est.

R. 122.

33. Parhelia sunt solis imaginæ magnæ, secundæ
et oppositæ nubi circa solis partem, ab ipsius radiis in em-
sa glaciæ refracti. Aliquando namque tanta vaporum co-
pia in his plagis nubi duo sunt pluvie hælonis occurrunt, hælonis
et illis qui infra nubi supra se transiri permittant, sed circa
se vocari cogunt, et sic nubem valde magnam formant
quæ nubibus æqualiter per hos aëres præterea, ambium pluvie
rotundum. et longitatem habet, quæ diam cum hi aëres
sunt parte alvitate, vel cum a sole ipsius præterea non nisi
hælonis præterea quodam aëre constituta et pluvie glaciæ præ-
terea composita, obscurior, conspicua quidem in illa parte
quæ soli est vicinior, tunc et alvitate, a reliquis tota nu-
be præterea. Lumen itaque solis faciem illam præterea
illatam, et interreflexam in nubem nubi, quæ circum-
datur hælonis, et præterea præterea præterea præterea
magni circuli albi præterea, quæ præterea præterea præterea

R. 120.

anulus nodum sit. Sed cum formatus est, postquam
 etiam se solis fuerit inferius videtur. Quia si sol
 per radios directos fuerit in sole, vix, deo quibus
 per radios in facie crassior ad latera refractos,
 quorum per obliquitatem divitiam; quibus et fractis
 per latera refractis. Observandum etiam pro
 vario situ ventris nimirum horum hinc hinc.

34. Haec omnia de meteoris. x solis nubibus ortis
 sequuntur illa quae nubes non sola sed cum exhalatione
 sua reliquis generant.

35. Exhalationes autem istae cum vaporibus pariter
 profundis et patiosis terra coarctatis accendantur
 circa motum; si in superficie corporum sibi
 proportionatis figuris substantiam colliguntur. Namque et alios
 huiusmodi succos, sicut vaporibus immixtis per se utitur
 cum tam longe ab illi terra auti descendunt propterea non
 possunt, ob partem minus solidam et figuram magis irregularem
 divi agitatione ab eis separantur. Meliora igitur causantur.

36. Incenduntur vero exhalationes in terra motu, tum
 violenta horum suorum agitatione, tum quod lapilli aliqui
 fuerint temporis ex parte cavernae et si in eis fun-
 dum delubris per nodum silicis, sicutellam existunt
 unde materia illa inflammabilis et obliquosa flammam
 illico concipit, quae longe majus spatium sibi quaerendo
 terram contrahit vel eam aperiri facit. Unde
 non raro et accidunt et sequuntur aeri tempore.
 Et quia si terra motus hoc superiorem hinc superficie
 materiam ubi se attollunt, incendia fiunt quorum
 damus omnibus per plurimos annos interdum etiam
 fieri. quales sunt Arona, v. furus, et
 H. H. la.

R. 111.

R. 118.

R. 112.

Agg

37. Aeri istae exhalationes, hinc et inde in diversos aeri,
 vos congregatae, et quam altissimi possunt, pro la nubem efflu-
 uantibus, tandem nubes aut fumibus maximam attollunt, cum
 nubes ad finem sui motus alidens, illas conspiciunt. Et ibi
 violenta aeri agitatione, accipit ignis illos coarctantur, qui Sancti
 Helmi dicuntur, et nubes se per unitatis hinc hinc solent.

38. Tempestates vero horum, fulgura et fulmina coar-
 tant oriuntur et eo quod cum plures nubes turbulorum in
 ter, una alia superstant sunt aeri calidioribus coarctatis su-
 perioris magno cum impetu in inferiores delabentur. Quorum
 aeri circa superioribus reddi et perferentur per condensationem.

39. Differentia autem quae sunt inter fulgura, turbines
 et fulmina, non pendunt nisi a diversa natura exhalationum
 quae in praesens, quod duas nubes indiget, representatur, et modo
 quo horum naturam superior in inferiorum cadit. Si enim ma-
 gnam aeri et sicitas praesens, aer ita hoc praesens aha-
 lationis copiosas, maxime solitas et hoc coarctandum flammam
 praesens continet, superior nubes fieri tam exigua esse nequit, ne
 tam hinc descendere, quin impulsu aeri inter se et inferiorum
 medio, fulgur hinc tonitruum et nubes hinc aliquid alidus,
 id est flammam hinc eodem momento emanantem. Con-
 tra vero si nubes in aere exhalationis inflammabili hinc ob-
 hinc, locum quendam tonitruum audire possumus, nulla coarctatione
 apperenti. Et cum superior nubes non nisi per partem se motus
 consequenti delabatur, vix quicquam aliud, quam fulgura et to-
 nitruum producit. Sed cum tota simul satis velociter decidit,
 praesens etiam turbines et fulmina generat. Turbines quidem
 si nulla praesens sint in isto aere exhalationis ad coarctandum
 flammam idonea. Fulmina vero si satis multae sint, omnes in
 unum cumulum coarctant, et magno impetu simul cum ipso in
 terram ruentes incenduntur. Haec si sulphurea et obliqua
 sunt

R. 119.

R. 120.

hinc, nocent duntaxat pilis et vestigiis illato corpore...
construunt enim flammam... si vero subtilis...
et penetrans solum pilis volubilis aut aqua...
viam subacta, et sic, coribus integris confingunt, vaginas...
gladium liquidissimum.

R. 120.

40. Fulmen interdum in lapidem durissimum con-
vertitur, si penetrantibus his exhalationibus multas...
et sulphurea immiscuantur, praesertim si cohaerent, etiam...
quasi est aqua pluvialis fluidum.

41. Haec eadem exhalationes a nubibus compressa...
quandam sepe componunt, quae coloris et speciei...
lac, carminem, aut sanguinem aliquo modo...
subito accensa et combusta fiat, talis, ut pro ferro aut la-
pidibus sumi possit; et quae denique corrupta et quiescente
in aqua quaedam animalia brevem tempore conuertuntur.

R. 118.

42. Si vero exhalatio subtilis et penetrans pinguis...
phur et poros ingrediatur, tenues quidam flammulae...
quales sunt in sublimi stelle... et hic apud nos
tunc ignis illi per aerem volutans, qui fatuus dicitur; cum
alii lambentes dicit; qui quorundam capillis, et quasi jatis, hysteron
prope Cingrosque aliqua inuenta, aut alius quomodocumque
vibus adherent.

43. Restat jam breviter explicandum, quomodo nubes
aeris et tranquillo, aëres spirituum representant
possint. Namque cum varia nubes in caelo...
ut eodem milites videri possint, et una in alias incidentes
pilis multas exhalationes involvunt ad parva quaedam fulgura
excitanda, videlicet ignis globulos jaentandos, et nonnullas
comitas emittendas, quo ipse hi milites colliguntur.

43 Excitantur autem compactas inter se...
Saturnus enim junctus Andromeda umbilico...
interdum pluviae et nivos. Cum stellis Ceti caelum turbat.

dam; cum coram Capricorni frigus cum nubibus; cum Canom-
josi ventos, fulgurina, pluvias; cum Hicli cauda aëris...
cum Corona lucida aërem turbidum; cum Delphino...
cum Activo ventos et pluvias; cum Lyra umbila; cum...
pluvias; et quandoque ventos; cum Apelli ventos; cum...
frigus et humiditas; cum stellis Orionis imbrum, compactas, cum...
tos; cum Pleadibus aërem turbidum, nubifera, pluviam; cum...
Pleibus umbila; cum Spica expansionem aëris...
hos, tempesta fulgura. Videat. p. 629.

44. Item aëre Saturnus cum caeteris planetis, et viciniam
hi cum illa in signis ignis, aëris, aquae, et...
et quidem cum his temperantibus...
45. Sol cum Arcturo, Orionis ventos et...
cum Aquila aëris; cum Andromeda umbilico aërem turbidum
et humidum; cum Apelli imbrum, tempesta, fulgura; cum...
hamero dextero ventos; cum Capricorni cauda nivos, frigus et
umbila; cum dorso frigus; cum Corona umbila; cum Canom-
josi frigiditatem et calorem; cum stellis Horentis ventos, cum...
libris umbila; cum Hicli pluvias; cum Lanibus pluvias et ventos;
cum Lyra frigus et humidum; cum Hicli cornu aëris cauda aëris...
viam turbidum; cum Delphino ventos; cum Leone, umbila; cum
capite Medula aërem; cum Orionis ventos; cum Pleadibus
ventos et pluvias; cum Regulo aquilorum; cum Suerbi, pluvias;
cum Lyra omni aërem; cum Triangulo ventos; cum...
culo pluvias, tempesta, fulgura; cum...
bonum; cum... Reliqua vide
apud... p. 629.

Cap. X De Animatis et Anima- libus in genere.

1 Haec de Meteoris seu fluxis corporibus, sequuntur R. 126.
Stabilia, quorum scilicet particula ita sunt connexa, ut non
facile dissolvantur. Suntque Viva vel Non-viva.

2 Viva corpora sunt, quae per ignem tantum calidum R. 145.
libi

fibi innatum tanquam principium intermedium actionis...

R. 146

3 Vita (hic) est illa corporis operatio, qua succus alimentarius paratur...

R. 166

4 Praeparatur autem succus alimentarius per coctionem, quae...

R. 147

5 Altitudo vero est, qua persistens caloris substantia...

R. 154

6 Haec diversae temperationis caloris est, ut aliqui succi alimentarii...

R. 208

7 Praeparatione hinc inservit formatio, qua semen apud matrem...

R. 147

8 Pervertata autem est in lucem dicitur corpora sua aetate...

R. 163

9 Hinc calor natus non semper in eodem statu permanet...

partes... partes solidae per quas succus alimentarius colatur...

10. Corpus visum seu amatum est... Animal est animatum sensibus...

R. 148

CAP. XI. De Partibus Animatum... Corpus organicum constat variis, sed simplicissimis...

R. 155

1. Partes communes fluidae sunt... Sanguis, spiritus, liquor...

R. 158

2. Partes communes solidae sunt... Caro, os, cartilago...

R. 157

3. Caro est pars mollis nutritiva... Os est pars durissima...

est pars subtilis + oblonga passim per totum membrum
5. Nervus est pars mollis exteriori parte membra
autis + cerebrum circumstantibus tunicis oris inchoata in
teriori vero in tenuissima quaedam veluti capillamentis dispa
da quibus quidam pori + valvulae in musculorum cavita
tibus praesentes, qui spirituum in aëros inflatum abmittunt
quidem, ipsum vero impediunt

R. 159.

6. Musculus est pars talis solida partibus alata nervo
rum involucrum, contractis carnis laxiori seu porosior + mem
brana densa tam undiq' ambientis. Et huiusmodi talis in singu
lis partibus hinc sunt, quibus ubi conjunguntur communi
membrana sunt a se mutuo distincti, cuius quaedam
valvulae quaedam claudunt. Spiritus itaq' animalis

7. Ex fibris, nervis + ligamentis in singulo mixtis
Ligando fit, quae est veluti quaedam Chorda, quae omnes
ducuntur articuli. Adipis est pars humida per tunicas
quarundam partium exstantis, et a nervosarum partium figi
ditate coherens.

R. 158.

8. Speciales et variis locis propriae partes sunt truncus
(no vocant) + Arter. Truncus est venter viscus di
sternum comprehensio. Venter est insignis corporis cavitas
in qua viscus aliquod primarium exordium est. Estq'
Supremus, Medius + Inferius.

9. Supremus est in quo cerebrum, cum reliquis parti
bus animalibus suum habet situm. Partes animalis hiant
in quibus facultates animalis, ut sunt sensus, motus, procreatio +
ceterae, et opponuntur vitalibus, quae inserviunt nutritioni +
generati. Et hinc uno verbo Caput.

R. 157.

10. Cerebrum est pars totius corporis prima, tota intellu
alis, cerebello, ventriculis + variis vasis mollibus + plicabilibus
substantia est vero quaedam figura glandulem pinnalem repraesentans
venturij Conarior, quo sanguinem ob arteriam + communem
inferiorem, cum motus suspensio propriis impugni per nervos
confert

+ 220.

+ 222

confluent, et ante omnes motus per totum corpus committit +
communitur dextrinosis partibus. Omnia autem hinc gemina sunt
in cerebro, ita ut motus geminis organis in se obiecta utrinq'
ut si pappi ad unam partem in coram + dextris

R. 222

11. Fibillarum cerebri contractio talis est, + illa una
remittit + contractio ventriculorum cerebri inapient, +
lata in partibus sua extensione per membranas + nervos
alios, contractio, hinc, illa partibus cum propriis
membra contingit in his quibus libere in
virescunt

R. 221

12. Ventriculi cerebri sunt quatuor vagae cavitates,
longi latiq' in ipsis diffusi. In interiori sua parte
in Fibillas subsistit cerebri partibus. Huiusmodi duo
superiores ad latera et partes anteriores de posterioribus
penduntur, tertius infra hos, duo sub foramina, quorum
anterior ad glandulam pinealem + posterior + una
dependit. Posterior sub glandula pineali + anterior
tunc in ventrum oblongum, ventriculum tertium cum quatuor
conjunctionem, et aperit. Ventriculum per pendentes inter cere
brum quodam in hunc ventriculum per pendentes inter cere
bellum ac medullam spinalem per diffundit.

R. 222

13. Vasa cerebri sunt varia tum variegata longiora
in cerebrum dextrinosa, tum unguis + fructu. Sub
stantia, per duabus, variegatis, per membranis circumscriptis,
quae exterior dura, interior vero pia multo valet.

R. 223

14. Ex cerebri membranis et tunicis plurimi ramuli in
medullam tubulorum diffusi, alii alio per totum corpus per
quatuor, medullam ramis hic sistem paria nervorum, hinc
quibus distribuntur.

R. 221

15. Principia prima, oculos movet alia; alia gustat
+ ducunt; quinta audit, vasa sexta est, septima
lingua.
Hinc addi effectus nervos. Cerebri

15. Caput continentur Capite. Caput est summa tra-
ci corporis pars globosa, colla supra posita, cuius perma-
pillata est. Consistit labra. Capillata carvata +
cranium dicitur. Cranium est os capitis crassum, ro-
tundum, et durum, vixit effilium + quibusdam futuris di-
tium. *Tempora duo* sunt pars occipitis. *Altera* seu anterior dicitur, posterior
occipitis, laterales tempora, centrum dicitur. *Altera* vero sunt
Habes autem vixit dicitur os capitis. *Tempora duo* sunt
Habet autem vixit dicitur os capitis. *Tempora duo* sunt
Habet autem vixit dicitur os capitis. *Tempora duo* sunt

Tempora duo
Habet autem

ad frontem *Altera* + *lambda*, *frontis*.
16. Ossa capitis sunt Calvaria vel Maxilla.
Calvaria ossa sunt 13. namque. Duo ossa frontis. Os occi-
pitis. Os occipitis. Duo ossa temporum. Os unale, cribiforme
occipitis. Duo ossa in matibus auditorijs vixit. Maxilla
superioris ossa sunt trochion, inter que duobus in conspu-
moxilla unius constat ossa. et *Altera* sunt 15 dentes.

17. Cutis seu membrana, cui pili capitis infixi sunt
de Peri-chamion; pili vero vixit capilli, amplexa,
pili pili. Inter capillos linea est, que a *Altera* + *Altera*
de hinc dicitur. *Altera* est equamobium capillorum.

18. Labra capitis pars, dividitur in Tenuem + *Altera*.
Pars est ea pars capitis, que a capillorum terminis in finis.
pilo ad mentum usque dicitur, compr. horum, *Altera*,
sum, oculos, genas, labia, os ea *Altera*, *Altera*,
superius sinistrali, inferiori superioribus + *Altera*, *Altera*,
pilis utriusque dicitur. Superioribus sunt pili finis oblonga
in frontis os, oculoarum confinis, et ipsi non parum
inferioribus. Glabella autem est interstitium *Altera* in
de duo superilia, corus pili, quamvis in quibusdam
vixit *Altera* + *Altera*.

19. Nasus sub glabello dicitur, partem in oratio
sua postea superne est cribiformis seu alonaria - *Altera*, in
sua vero *Altera*, *Altera* matris contere. Inferior pars *Altera* +
est dicitur, et alia sunt pennis ac columna seu interstitium *Altera*
stet. In naribus efficiuntur pili, qui vixit + *Altera* +
pellantur, que cum os *Altera* caput vibratur.

19. Oculus est liquorum valde pellucidorum, membranas
quibus continentur dispartitum convexa et rotunda sub finis.
facilis ad latera radiis nervorum collectis. Comprhenditur
pili ad latera radiis nervorum collectis. Comprhenditur
pili ad latera radiis nervorum collectis. Comprhenditur

R 275.

20. Liquorum illorum prior et exterior aqueus non
infatur; fundus seu medius Crystallinus: interior vero
vixit. Crystallinus sardem *Altera* + *Altera* producit,
quam visum aut crystallum, duo reliqui paulo mino-
rem sunt qualom aqua communis solit. Membranae seu
tunicae sunt quatuor. Prima cornea inter coram hu-
aus, crassa et dura omnium partium interiorum ceptaculum, hu-
jus exterior pars magis gibba est, quam *Altera*. Secunda
vixit intra prioris *Altera* in *Altera*, cuius exterior super
ficus ob varium colorem magis circa pupillam *Altera* dicitur
interior vero, que fundum oculi respicit tota obscura et ni-
gra est, habet in medio adterioris partis rotundum foram-
nem exiguum *Altera* respicientibus nigredinem apparet, quod
pupillam appellamus, et quod in illo pupula seu *Altera* su-
lla + radiis in superficie oculi ibi vixit, apparet.

Tertia tunica Arachnoidea seu aranea, humorem crystal-
linum continet, cum a fundo oculi visceris vel admo-
rens, et cum tota oculo magis vel minus cono. *Altera*
a *Altera*.

reddens. Quarta Resina seu membrana vitcaloris estque
ex ingenti numero porborum capillamentorum ex nervo
et d'condensatum, quorum structura immutata exiguas
partes ab arteriis ingesta. spicula quaedam carnis et
omnis est arteria ingesta. spicula quaedam carnis et
videtur componunt, quae tertia membrana infra
interius funde fundum tenet.

21. Fibrilla autem ista seu capillamenta alba sunt, ut
motum, qualium accipiunt per licium nervorum cerebro con-
municari queant. Tunica vero interior, et ortus pro
pinguior superficiem nigri quodam se obducta, ut
radii ex retina in hanc respiciat. et extinguantur
in id iterum v. verberati superum subit. Sunt quoque
hic pluviosa filamenta nigra unguis amplis in hunc
viti crystallinum, et orta ex membrana funde in
ubi vicia demicatur, quae spicula per digitorum gradum
quae sunt, et deum esse hic humor pro intentione in
est propinquos aut remotos jam in gellum jam in gra-
num omnis v. anionis ingratum.

22. Demum oculus habet se aut se ipsum musculos
et vicia et fixos, quorum esse quatuor. v. p. mo-
viti partem, et forte etiam quatuor aut v. v. quae
figuram immutat. Nemp. ubi nullus spiritus in ma-
centum utrumque, per nervos deum s. h. mentis impellit
vitrula omnes, conivent, oculum circa ullam suspensionem
que non relinquunt, ubi vero copiosius, illum v. p.
gationem continuam in v. itum tendunt, ubi in solum de-
trum et sinistrum, id est per oculum quae s. fl. sunt.

R. 23.

23. Genae utriusque auribus naso et lacris subsunt et
ad os usque v. sunt, comprehendit autem utramque
et superiorem et inferiorem maxillam seu matam, quarum
laxior illa pars que inflari solent dicitur h. Membrana est
v. illa inferior pars, ubi sibi praeognati vici lan-
guis barba dicitur.

24 Os est

24. Os est illud spatium quod deducit labris ad imas usque
fines int'pact. Dentes, gingivam, palatum, gingivis et
linguam completens. Dentes sunt ossa densissima inter
vicia, dentalis, arteria et nervi parva, mollioribus et per-
vici ventriculo cibi destinata. Ex his incisivi sunt 8,
canini 4, molares 20. Gingiva sunt vera dentium, quae du-
ra et immobilis est. Dentis cui vallum ingit. Palatum est
pars oris superioris quod est concava parvi foraminis. In
quibus est v. v. p. in os descendit. Gurgulis seu pharynx
est caro fungosa, oblonga, a palato in os propinquens oris
articulatio in primum. Lingua est pars spongia medio
in ore volubilis formosus et gustus organum. Labia
seu labra sunt dentium et oris officula, et superioris et inferioris
us, pars que inter superioris labrum et nasum occurrunt. In
fuit vocatur. Barba etiam que hic praeumpit idem os
obtinere.

25. Aures sunt partes simplicibus adstantes, et v. p. in
cus inter infundibuli excavata, sunt anfractuosa et varia,
interius vero molli, in vici, et s. p. conformantur ad
officia, ut de eorum collatione sonus ad cerebrum frangat.
Aurium pars superior Cavilatio est se prima vocatur.
pars inferior est cornua et Lobus appellatur. In ipsis auribus
nasuntur pili, qui propriis nominibus vocantur, et ne animalia immu-
tiora aures intrent prohibent.

26. Medius venter est in quo cor, cum pulmonibus et
aliquis partibus vitibus situm est. Est autem et aliis pars
quaedam spongia sanguinis formae vagulata similis, cor undique
ambit, sibi tamen ad hanc non vici dicitur. Et pharynx
membranis vitibus, quae in multis animalibus vitibus
gini, viciata sibi, vici linguae viciatur, per quam totus
aer quem spiramus, ingreditur. Intra pulmonibus cor in
molli videtur Pericordium, quod membrana est humore
plena, quo Cor in vitibus suo hunc a noxa defendi possit.

27 Cor.

27. Cor est pars conosa, solida & dextra pyramidalis, interius vero duobus finibus binos canalis, valli amplos habentibus, crassos pariter parvis foraminibus peris huiusmodi natis constat.

28. Sinus dextri canalis sunt vena cava et vena arteriosa. Vena cava est veluti truncus arboris cujus omnes aliae corporis vena sunt rami, praecipuum sanguinis receptaculum. Vena arteriosa (rectius arteria) originem a corde habens, quae postquam inde exiit in multos ramos dividitur, qui inde per pulmones disperguntur, ut primum cor ingrediatur, dilatentur. Itaque duo mersapia vulgi cordis auriculas efficiunt.

29. Sinus sinistri canalis sunt arteria venosa (rectius vena) quae a pulmonibus oritur ubi in multos ramos, cum vena arteriosa et arteria venosa rami per mixta dividitur, et magna arteria per Aorta, quae e corde exiens ramos suos per totum corpus dispergit. Haec et vena arteriosa constitutionis sunt durioris et firmioris ut sanguinem iam longi subitum continere possint.

30. Canaliculi sive vasorum horum officia aperientes aut claudentes utrumque follicula veluti rotulae valvulae sunt datae, utrumque in ingressu vena cava, quae ita sunt disposita, ut nullo modo impediri possint, quominus sanguis eadem confluat, in dextrum cordis sinum sive ventriculum fluat, licet in inde exeat accurato prohibere. Et in ingressu vena arteriosa, quae contrario modo disposita sunt quidem sanguinem in illa cavitatem continentem ad pulmones transmittit, sed non dum qui in pulmonibus se se reuertit. Et sic duae aliae in officio arteriae venosae, quae permittunt ut sanguis a pulmonibus in sinistram cordis ventriculum fluat, sed eadem pars oritur. Et haec in ingressu magna arteriae, quae sinistram e corde exiit, sed ne illud videri, imo possunt.

28 Cor

31. Cor et reliquae partes vitales continentur. Thorax qui dicitur in Collum. Thoracem in specie sic dicitur. Collum pars anterior Corium Adami et jugalem complectitur, et pariter Collum vocatur, pars vero posterior ab occipite ad scapulas extenditur, et Cervix dicitur.

32. Thoracis in specie sic dicitur pars anterior a colli jugulo incipit, et in mucronata cartilagine terminatur, appellaturque. Huius medium quod a jugulo incipit et in cartilagine mucronata terminatur. Sternum sive os praecordii dicitur. Hoc quibusdam dicitur. In sinu sive in cavitate individuum lapideum huiusmodi reperitur. Ad latera Sterni sunt in feminis Mammae, in viris Mamillae, pars quae in mammarum centro videntur, et dicitur Capilla dicitur, et circum ea areola dicitur, et dicitur. Sternum autem per longitudinem dividitur membrana quae mediastinum dicitur.

33. Posterior Thoracis pars a cervicis usque ad costarum finem pervenit, et Dorsum et Torum appellatur. Pars dicitur sive Scapulae et Spina. Scapulae sunt superiores illae minores duae, etiam portitorum clavicularum et trachio in articulationem. Claviculae sunt illae furculae quae collo transmissis subiacent. Spina est vertebrae dicitur a cervicis ad Coccygum, sive extendens sive per structurem, dicitur in dextram et sinistram partem dividens.

34. Laterales Thoracis partes Anteriorum et posteriorum continentur, et latera vocantur. Hinc datur latus, dextrum datur sinistram, contra autem latera, costae et carni. Costae sunt 24 utrinque, 12 sunt verae vel ossa. Aliae sunt 12 superiores, haec et inferiores. Intermedia illa carnea spatia sunt, et costae dicuntur. Haec de venter quasi quibus, qui ab infimo diaphragmate dividuntur. Est autem Diaphragma partem, vel membranosa undique lateribus transmissim alligatus.

35 Inferius

35. Intestinum in truncis corporis locum. Abdomine. Hec illa regio ab iuris costis ad pedem usque. Habet, continetur hepatis, biliaris, ventriculi, intestini, vesicam, partes genitales. Hepar in jecore est coe sanguini coagulata, multissima, in latere hypochondriaco sub diaphragmate sita. Hec posteriora parte gibbum est, diaphragmati adherens, inferiora vero cauum. Et ventriculum complectitur.

36. Ex concava hepatis parte oritur vena porta, ex gibbo vero jecoris vena cava. Inferiorem autem est hepatis in cava sine porta vesicula fleta, quae est inferi folliculi per membranam cava, oblonga, triplici villorum genere contrahitur. Ductus habet duos: unum in hepatis, alterum in duodenum descendit.

37. Lien est caro oblonga vara, obscura et fungosa in sinistro hypochondrio sita. Hinc accipitur Pancreas quod est caro citra oblonga, lingua figuram exhibens, inter varis ramusculis sanguinem et truncis prodeuntibus confertus.

38. Vesiculae est pars membranacea cava, duobus pro suis tunicis consistens sub diaphragmate in medio parte corporis sita. Est autem in quibusdam animalibus non fere sita. Est hypochondriacae, imo etiam gastricae, quo ab intestino inferiorem accipitur, et accipitur. Ductum habet, quod inferiorem est ventus Stomachus, quod inferiorem panis. Sto. mado amovetur Oesophagus, qui est pars membranacea, cava in ventriculo ad faciem intra duodecimam, est oblonga, duobus tunicis consistens.

39. A pyloro ventriculi pendet mesenteria, quae sunt partes oblongae rotundae et concavae, ab pedem usque post ventris circumvolutionem producta. Suntque gracilia, sicut funis, et tria superiora quodammodo sicut, jejunum et duo inferiora, quodammodo vocatur, a ventriculo usque ad longitudo, non duobus digitorum: jejunum ab hinc ad inamorem de caetero Chyli in venas mesentericas transmissum et per hanc. Hinc inde quod plurimum anfractus et convolutiones ad Chyli

Chyli. Ductus ibi ad hanc partem. Hec illa regio ab iuris costis ad pedem usque. Habet, continetur hepatis, biliaris, ventriculi, intestini, vesicam, partes genitales. Hepar in jecore est coe sanguini coagulata, multissima, in latere hypochondriaco sub diaphragmate sita. Hec posteriora parte gibbum est, diaphragmati adherens, inferiora vero cauum. Et ventriculum complectitur.

40. Crassa seu densior intestina tria (Sicem) inferiora sunt. Colon, et Sigmoidum. Illud est vas ampullae et Sigmoidum in capite. Hinc et Colon descendit. Hinc habet majores anfractus et villas. Hoc nullis villis est instructum, interam in... Hinc ad hanc partem. Hec illa regio ab iuris costis ad pedem usque. Habet, continetur hepatis, biliaris, ventriculi, intestini, vesicam, partes genitales. Hepar in jecore est coe sanguini coagulata, multissima, in latere hypochondriaco sub diaphragmate sita. Hec posteriora parte gibbum est, diaphragmati adherens, inferiora vero cauum. Et ventriculum complectitur.

41. Rerces hinc sunt in circumvolutionibus, quibus per ventram in... Hinc ad hanc partem. Hec illa regio ab iuris costis ad pedem usque. Habet, continetur hepatis, biliaris, ventriculi, intestini, vesicam, partes genitales. Hepar in jecore est coe sanguini coagulata, multissima, in latere hypochondriaco sub diaphragmate sita. Hec posteriora parte gibbum est, diaphragmati adherens, inferiora vero cauum. Et ventriculum complectitur.

42. Vesica et pars nervosa et membrana duplici, et f... Hinc ad hanc partem. Hec illa regio ab iuris costis ad pedem usque. Habet, continetur hepatis, biliaris, ventriculi, intestini, vesicam, partes genitales. Hepar in jecore est coe sanguini coagulata, multissima, in latere hypochondriaco sub diaphragmate sita. Hec posteriora parte gibbum est, diaphragmati adherens, inferiora vero cauum. Et ventriculum complectitur.

43. Conspiciuntur autem praedita membra et proxime invol... Hinc ad hanc partem. Hec illa regio ab iuris costis ad pedem usque. Habet, continetur hepatis, biliaris, ventriculi, intestini, vesicam, partes genitales. Hepar in jecore est coe sanguini coagulata, multissima, in latere hypochondriaco sub diaphragmate sita. Hec posteriora parte gibbum est, diaphragmati adherens, inferiora vero cauum. Et ventriculum complectitur.

44. Abdomen dicuntur partes complexas dividitur in partem anteriorem et posteriorem. Anterior a mucronata cartilagine incipit et sub pube terminatur, vocatur Epigastrium: Posterior ab extremis costis incipit et in natis terminatur, dicitur Diazoma, sicut unctum aut lumbi. Hinc ad hanc partem. Hec illa regio ab iuris costis ad pedem usque. Habet, continetur hepatis, biliaris, ventriculi, intestini, vesicam, partes genitales. Hepar in jecore est coe sanguini coagulata, multissima, in latere hypochondriaco sub diaphragmate sita. Hec posteriora parte gibbum est, diaphragmati adherens, inferiora vero cauum. Et ventriculum complectitur.

complet.

completius, de Rege umbilicali. Infima a media in apice et in parte eliminatur de Hypogastrium, aut Rege hypogastrica.

46. Rursus habent quatuor in partem dextram, sinistram et mediam dividitur. Epigastrii pars dextra et sinistra proprie hypochondria dicitur, media vero nomen totius, Epigastrium fere dicitur. Hic cavitas quaedam occurrit, quae antiquis Cor dicta fuit, alii praecordium, Anticordium et os sternum huius nomenclatur. Umbilicalis regionis pars dextra et sinistra lumbares partes vocantur. Media autem umbilicus, cutis rugosa, quae circa umbilicum est, vitula dicitur, quia ut vitulae trans rugosa est, sic et haec cutis.

47. Hypogastrii pars dextra et sinistra ista vocantur, media totius nomen videtur, et in parte hypogastrium dicitur. Rursus autem infima hypogastrii pars in dextram, sinistram quae Inguina vocantur, et mediam ubi pili progrediuntur et pubes apparantur.

48. Sub pube sunt membra genitalia, studenda communis et dicta, quia inconvenienti tempore de ea pudorem parant. Partes genitalis quod attinet, illa sunt Communis, vel Cubitus, et fixus quatuor. Sexus est animalium secundum generationis habitum nomen dicitur. At Masculinus, qui moribus competit, vel tam natus qui feminis. Mos est animal extra se generans cubitus viri et feminis temperantia. Coemina intra se frigidiore et debiliore temperantia. Coemina autem tiam feminis quibus est, parte primis generationi, vel rationi, et consilium. Estimantur vivunt.

49. Quae autem sunt partes fixae utraque communis, Vasa feminaria, testis et Parastata. Vasa feminaria sunt arteria et utraque latus dextra versus septem descendunt, sunt quatuor, utriusque de dextris. Testis sunt partes glandulae, quae albae, carae, cavernosae et molles, in quibus semen recipitur et perfici creditur. Parastata sunt duo vasa feminaria, laboratum in visceribus feminariis seu glandulas parastatas fructuantes de fructibus. At fixae parastatas propendantur quae

duae ex testibus una, altera in latus dextro umbilicali, altera in sinistro per venam omphalicam ad eandem se infimat.

50. Partes genitalis moribus proprie sunt Penis et Scrotum. Penis (pendula, prolonga, undique fistula et pars) duas habet partes unam quae propitius cuti et haec est, et nomen totius videtur, alteram quae a cuti nonnunquam demittitur, et Glans appellatur. Cutis unam Praepotium vocatur, quod a iudeis abscinditur, unde recutiti dicuntur. Ligamentum quod praepotium est parte interna cum glande conjungit videtur appellatur, Arculus qui extrema pars est ambis Corona dicitur. Foramen in medio glandis per quod urina et semen exiunt Meatus urinaris vocatur. Scrotum in partem facili binos continet testes dextrum et sinistram.

51. Foeminarum genitalia sunt Matrix seu uterus, qui est pars membrana tunica constans videtur ex duabus divisiis membranis, rotunda in infimo ventre sita, semen prolificum formans, forus et exclusus.

52. Haecenus de venibus, Arvae sunt partes extremae trunci ramorum instar educta, animalibus extrinsecus juvenibus est de loco in locum movendis dante. Suntque Mandis, et Testis. Mandis est pars corporis in latus scapulas et extremos digitorum apicis cubiti appropensionis infirmitas, dividitur in brachium cubitari et manuum extremam. Brachium est pars a scapulis incipiens et ad proximum in articulum seu flexuram cubiti pertingens, constans uno est magno, et musculis variis, quos fistulam motum brachii, et ligam, qui de lacervi dicuntur cubiti motum regunt. In brachium ex arteria caria transiunt Vena humeri, axillaris, et mediana. Sub brachio est Cavitas, quae axilla et Ola dicitur ac pili ornatur. Cubitus est pars a brachio incipiens, et ad extremam usque manuum pertingens, constans duobus ossibus, inferiori ulna, superiore radio, et ossibus 28 viginti tribus.

53. Manus extrema est pars a cubito incipiens, et ad extremos

A. Scutura cuiusque hominis partur in quodamque propensione est pube cubiti.

extremos usq[ue] digitorum apices p[er]tingens. Hæc in Carpum
 Metacarpiamq[ue] ad digitos diff[er]itur. Carpus est illa pars
 manus, que a cubito incipit, et ad Metacarpiam terminatur.
 Vulgo dicitur brachiale, constans ossibus octo, ligamento transverso,
 in signi cubita in brachio p[er]ditis. Metacarpium est pars
 illa manus inter Carpum et digitorum primarium consistens.
 Vulgo dicitur Costbrachiale constans quatuor ossibus, quorum postero-
 ra cum Carpo, anteriora cum digitis articulantur. Digni manuum
 claudunt, constans singuli teris ossiculis sibi invicem con-
 cis in extremis quibus unguibus, quorum in superficie
 alba illa punta unguicula vocantur. Digni sunt Col-
 lix, Index, medius, Annularis, et Auricularis seu minimus
 horum ordinis v[er]o in acie dispositi phalanges vocantur.

54. Pes autem digiti dicitur expanduntur, v[er]o contra-
 huntur, aunc palma aunc pugnis s[ic] Palma est manus
 expansa, Pugnis contracta. Utriusq[ue] pars exterior dorsum,
 interior Vola appellatur. In vola hominis occurrunt
 linea et montes, e quibus Chirromantia multa p[er]hibet
 con- conantur. Nec omnino semper sine contingit
 certitudine, modo Physiognomia talia et Arologia et magis

55. Linea in vola plures sunt, Restricta, v[er]o, Natu-
 ralis, mensalis &c. Restricta est in junctura manus bra-
 chium et manus dividens. Vita seu cordis linea sub tubere polli-
 cis est, que iuxta inter pollicem et indicem oritur, et per palmam
 anticum ad restrictam tendens. Naturalis linea est, que
 a radice lineæ vitæ incipit, et per mediam palmam transit
 Mensalis est, que sub digito auriculari existit, et versus
 indicem tendit.

56. Montes sunt septem, juxta septem planetarum
 nomina. Sub pollice est mons veneris, sub indice jovis,
 sub medio saturni, sub annulari solis, sub auriculari
 Mercurii. Et quoniam quinq[ue] digitis saltem quinq[ue] respondent
 planete, reliquis duobus alia assignaverit locum. Mons
 luna prominens illa caro est, que in pugni infimo seu
 manus p[er]cussione conspicitur. Mons Mercurii triangulum
 occupat et linea naturalis et vita p[er]notatum. Hæc de
 manu etc.

Pes

57. Pes est pars corporis a clunibus incipiens et usq[ue]
 ad extremos digitorum apices p[er]tendens. Dividitur in femur,
 tibiam, et pedem parvum. Femur a coxa usq[ue] ad genu p[er]-
 tinet, constans est maximo musculus et carne sandula et
 et inguina consistente, ubi Bubones generantur. Dicitur
 etiam coxandix. Posterior et interna femori appellatur.

58. Tibia pars est, que inter femur et parvum pedem
 sita est, dicitur. Vocatur Crus, quod duobus ossibus lon-
 gitudo interiori et majori, Tibia exterior et minor tibi-
 la constat. Articulus quos tibia femori jungitur genu
 dicitur. Hujus pars anterior Parella aut Mola, post-
 erior Popleis vocatur. Ipsa vero Tibia itidem in partem
 anteriorem, que est pars acuta, et Antitibiale vocatur, po-
 steriorem vero que pulposa est et Sura dicitur. In fine tibi-
 lae cum tibi parvo conjungitur, duas laterales minores,
 ubi cum tibi parvo conjungitur, duas laterales minores,
 interiori sibi et exteriori occurrunt. Has Malleolos vo-
 cant, quia malleum v[er]o præparantur confert.

59. Pes parvus a Tibia incipit et in extremis digitorum
 apicibus terminatur, constans ossibus 28, et musculus 22.
 quibus digiti moventur. Dividitur in Pedum, Metap[er]-
 dium, et Digitos. Pedum est pars pedis que inter
 tibiam et metap[er]dium inter dicitur et Calcaneus seu Terna vocat[ur].
 Metap[er]dium est pars, que inter calcaneum et digitos inter-
 dit, pars que superior dorsum vocatur, et nervosa est, inf-
 erior que cariosa et concavum dicitur. Digni pedum claudunt
 sunt quinq[ue] Pollex, et ipsi proximos, medius, et medio pro-
 ximos, et minimus. Extremitates unguibus munita sunt.
 In pedibus due sunt vena et x caro v[er]o Sciatida sibi-
 et Saphena.

60. Corpus t[er]m[in]is suis partibus sic exagmenatum ex-
 t[er]m[in]is et i[n]te[r]ioribus, que part[em] est nervosa, lata, et sanguis,
 univ[er]sum corpus t[er]m[in]is. Hinc alia obducitur, que cuti-
 cula nominatur: atq[ue] p[er]missionem cutis afflorescentia p[er]-
 munitate corporum p[er]p[er]tinentias v[er]o frons.

Cap. 12

Cap. XII. De Actionibus Animalium

Hactenus de partibus animalium, quibus in hantibus actionibus eorum peraguntur.

1. Actiones animalium sunt Vegetativa, aut Sensitiva, quas illi sunt hae quae eadem sunt, quae in vegetabilibus, longi quae in ceteris animalibus esse solent. Plurimas, quidem spiritus animalis efficiuntur.

R. 161.
162.

2. Nemo igitur ignis ille seu calor natus, in sanguine in cor in fluit, ut per totum corpus distribuitur cum eodem, quo res parari possit coactione spiritus animalis semper indiget. Cuius pars haec appellatur alimentarius. Ceteris, distributio, peragitur et exercitio infervit.

R. 166.

3. Appetitus alimentarius est animalis actio, qua illud alimentum in ventriculo deficiens, idem moderatius motum nervum facta conjugatione commovendo, spiritus animalis in membra ad alendum persequendum impellit. Ita ut sitis quae ex orobita pecunia et Orophago videtur vitetur, ut Fames quae ex orobis sui extrinsecum ventriculum vacuum vacuum avaritia et caliditate sua peragit.

R. 167.

4. Ceteris in animalibus peragitur. Primo in ventriculo, et intestinis, ubi scilicet alimenta ore dentibus, masticata per Orophagum in ventriculum degluta, ut calidi et aeris humoris dissolvuntur et in chylum seu pulchrum convertuntur. Secundo in Lienis quo scilicet per vas brevis vasosum, et in Mesenterio, quo dicitur inferiorum poros dicitur chylum proprius et ventrem calorem fortius peragitur. Unde tertio per ductum splenicum, et mesentericum in venam perit, et se illa ad Hepas in Chylum perfectum ulterius coquantur sunt. Quarto vero Chylus ille inde per venam in Cor datus, per ipsi ingenti calore in perfectum rubundum sanguinem commutatur.

R. 168.
169.

R. 170
172
173

5. Sanguificatio haec perficitur prius in parte cordis ventris, unde per arteriam pulmonariam in pulmonem, et de his in aliquid subum signatus, per venam pulmonariam in partem

R. 175.

per ipsam arteriam, ad eademque adhaerens peragitur in fluit. Unde per Arteriam magna et tandem rumpit, et per arterias in totum corpus distribuitur. Cuius quidem partem subtilem et spiritibus post se reliquit, superiorem partem, ut per arterias ulterius adhaerens, et per arterias spiritus animalis sunt, quibus ad nervos et musculos hinc inde, quae peragitur de omnibus animalis omnia per membra, et qui solent in quibusdam in Cerebro resident animalis spiritibus appellatur, et videntur.

6. Caloris autem in corde, quia semper multo plus est, quam in alia corpore alia parte, sic ut si guttuli aliqui sanguinis in vasculis carnis ingruantur, statim intumescunt et dilatantur, sic et venibus in universis liquoribus contingit, cum guttulum in aliis quod valde calidum non fallant. Hic autem Cordis motus per se non aliunde, nisi quod cum carnis ipsius sanguinis, illud non sunt, illud ex se ipso dilatatur, et alia quae in dextram et ex arteria venosa in sinistram, quae haec duo vasa sanguinis semper plena sunt, et ipsorum officia quae cor struant, tunc observata esse non possunt, sed simul atque duo sanguinis guttuli ita illis perit ingruant, et in venam quamvis cavita, unde una cum sanguine perit valde magna, et quae perit perit quae ingruantur ampla sunt, et vasa unde perit plena sunt, statim ea cordis sunt, et dilatantur propter calorem sanguinis, statim ea cordis sunt, et dilatantur propter calorem, quem illi inveniunt, qua ratione per se tonumque intumescunt, faciunt simul, pullant et claudant, et valvulas, quae sunt in ingressu vasorum, unde operantur impediant, ne major sanguinis copia in cor descendat. Et cum perit ingruant, rumpant simul impellant, et aperiant, et reliquas valvulas, quae sunt in officis duorum aliorum vasorum, per quas deunt. Haec ratione efficiuntur, ut omnia vasa arteriosa, et magna arteria, et arteria, et arteria, cum corde intumescant, quod statim postea, facta itam ipsa arteria, deinde rumpant, quia sanguis qui in ingressu refrigeratur, et ipsa per valvulas clauduntur, et quae vasa cavea, et arteria vasa aperiantur, transierunt, praeter duobus alii guttulis sanguinis, qui iterum faciunt et Cor et arteria intumescant.

siue procedens. Et quia sanguis qui ita in Cor ingreditur
per istas duas ipsius auriculas transit, inde fit ut ipsius
motus cordis motus contrarius sit, et cum intumescit, de-
tumescent. Motus iste ita profertur sequitur et solus or-
ganus diffusionis, quam suis in corde oculis quilibet in-
tueri potest. Et calor qui digitis percipitur, naturam
sanguinis, quae aperienda cognoscitur; atq; Horologii mo-
tus et in se et figura ponderum et rotarum, quibus
constat. Hinc quid pulsus in auriante sit plerumque intelligi-
tur.

R. 182 Pulsus namq; iste est motus, quo Cor et Arteria a
rariante et prostrata per vias sanguinis alternationem in-
tumescent et subsident. Invenitur autem aere hinc (qua
arteria dicitur dicitur) et quia Cor cum a spiritibus ex nervo
facta conjugationis in fibras ipsius dilatatorias influentibus
cum a sanguine in fibras ipsius illapsi rariante, atq; in
arterias sumunt, una cum his dilatantur. Subsident
in Systole dicitur et quia Cor cum supra spiritus et fibras
ipsius contractas influentibus, cum ob sanguinis rarefa-
cti expansionem detrahit, et simul arteria, et sanguinis
in se expulsi refrigerationem, et aliquantulum ipsius
coloris in Systole magis dilatos evacuationem tenent
dicitur et subsident.

R. 183 Quod deficitur autem pulsus istius multo dicitur pro-
xime a quatuor remotionibus causis: Primo quidem a
Sanguinis Cor ingrediens ab rarefando aptitudine,
Secundo a Cordis calore; tertio a parte sanguinis, quae
post singulos pulsus ordens sanguinem frigidum in Cor
detrahit. Quarto in cordis vasorum ipsius conformatione.
Pecut autem haec causae variant, variat etiam pulsus.
Nam si illae ordinatae aequalis fuerint fuerint, pulsus
quoque sunt ordinati, aequalis et firmi, et vicissim. Vt
dicitur in Enc. Cap. 7. Sect. 37. a numero 3 ad 10.
pag. 178.

R. 184 9 Circulatio sanguinis est eius motus, quo ille a
Corde

115
Corde per universi corporis arterias propulsetur in aeras, quae arte-
riae hae sunt cohaerent, et a aere poris respulsi in Cor, et vicissim.
quia hinc omnia sanguinis portae obstruuntur per Cor transiunt sine
motu hinc complerent illam respulationem partem, in trans-
iit modo hinc modo illa corpori aliunde se introitu et exitu
secundo sunt donec. Mixture autem sanguis in fovea con-
iugatione cum Chymo ex aere haemorrhoidalibus, et in aere cura;
vale de in venis gastricis et Mesericis et hinc cohaerent arteria
sanguinem vasculibus, chymos viderem primum contractis. Ta-
lem sanguinis circulationem dicitur probat, et pulsus qui unius hinc
parte arietis per multos contingit, in quibus partibus cohaerent
unus sanguinis serpens a corde, arterias communicatur, et val-
vulorum in quibusdam venis respulsi sunt, quo sanguis ad
Cor quidem fluxu, fluxum hinc recipit, et dicitur aere
ligatorum vel compressor ultra vinculum in parte a cor,
de remotione inj- dicitur intumescit, et ligaturam autem
detrahit, quod manifeste vel Phlebotomia docet ex-
perientia, ubi quae non est ultra ligaturam venae intro-
antur.

R. 189 10 Sanguificationem, quae in sinistro cordis sine profertur
respiratio Confrictio, quae est Thoracis aerna dilatatio et
contractio, qua spiritus animalis in musculos et nervos respi-
rationis continuat copiosus fluxus, in spiritorium parte hinc
vini diffusionem dilatant, cuius membrana puncta fit con-
tractio per valvulas hinc portionem in respiratorium,
inde vero vicissim cum aliquis per aliam valvulam in respi-
torium respulsi. Quo pacto air per spiram arte-
riam modo in pulmones ad sanguinem, qui in dicitur dicitur
dicitur refrigerandum impellitur et inspiratur, modo et vicissim
cum fuliginibus et vaporibus calidis, et calidus eijctur et respi-
ratur. Quamvis si respiratio hinc tenui filo hinc hinc
frigida aere, quam fluxus refrigeratur. Ascitis hinc quod
aere dicitur filo minus calidus fuerit, primum autem
ip-

R. 191

R. 196.

ad manus nostras perveniat, aliter etiam in...
 11. Hactenus de excretionibus: Distributio alimenti.
 Jus digestum coactum est in omnes corporis partes protractio.
 Jus partim et alimenti fluiditatem et coactionem, partim
 est ob partem coactionis et coactionem certam configurationem
 partem hinc ob partem vicinam per spem, ut: et superioribus ligat.

R. 197.

12. Separatio est alimenti per modum vibrationis et
 excrementis factis, qua efficiuntur jus partim per tenuissimos
 et innumeros corporis poros, in majora et coacta ad
 excrementum propellantur. Excrementum autem est crassum
 et tenui: Unde in digestis quibusque partibus organis. Crassa

R. 198.

non separatio in ventriculo et intestinis fit, vocatur
 13. Bilis, et quam accidunt humores biliosi a folli-
 culo felleo in pancreate, super etiam alii a venis
 mesentericis et potissimum a corde per arterias mesentericas

R. 199.

et coelicas in intestina et ventriculum propulsi. Ant
 um quibus factis sunt excrementa crassa, flava, amara, vit
 guttula in oratu auditorio.

R. 205.

13. Excrementum autem dicitur liquidum est et vaporosum.
 sum: hoc inter vapores et fumes, tunc per aliosq. part
 rioris oratus, quam per poros cutis perpetuo emanatur. quod
 quidem omnis subtilis excretionis copia sua superat. Liquidum
 est Pituitosum, biliosum, frossum, lacteum et sanguinum.

R. 198.

14. Pituitosum est quod in partibus quibusdam oris et pa-
 lato vicinis, a sanguine et a corde impulso fertur, in part
 pituita vel aquosa materia et roboribus vel ore excremitur.
 Tali est Mucus, qui circa nares et orales defluit, et spu-
 rum, quod circa palatum et glandulis pituitariis circa basin
 oris exstulibus, dilabatur, ac Saliva quod circa fauces
 ab humoribus in coactas, et alias pinguis, etiam part
 a corde propulsi, ibi preparatis, gignitur.

15. Biliosum excrementum est bilis flava a sanguine
 in hepate et circa illud preparata. Haec per bilarios hepatis

amplius

R. 198.

ramificulos in opus ductum, et a corde per arteriam cysticam in
 folliculum felleo, inde in ductum cysticum, hinc passus in common
 non cholelochem, ac deinde in intestinum jejunum propulsi.
 cum fletibus chyli mixta per album duodeni excremitur. Reli-
 quus autem sanguis a corde ad folliculum felleo propulsi,
 qui mix in bilem, mix in nutrimentum folliculi abio, ille per
 vias B. cysticas in hepate hinc, ibi cum chylo et alio san-
 guine mixtus. In ductibus hinc bilariis valvulae ferunt
 praesentis impediunt que minus bilis ex hepate egressa in il-
 lud possit et dicit: nisi forsitan illas a spiribus per nervum he-
 pati inferum apertis, et contingat, quod in ira facti contin-
 gunt, subita sanguine in iras ab admixta bile, et frugentia
 probare videtur. Hinc videndum excrementum quoque Pancreatis.

Optimus

R. 199.

16. Serosum excrementum constat particulis fatis et aquis.
 ff. Urina, Lachryma. Urina est excrementum
 serosum, et a corde per arterias emulgentes in vena expulsum
 per ureteres in vesicam descendens. Hoc cum sanguine mixtum
 in vena ingreditur, unde ille per venas ad hepate pervenit,
 hoc autem ab excrementis bile mixtum et vesica per ure-
 thram excremitur. Sphincter enim a copia urini stimulatus, et aper-
 tus urinam certis intervallis mittit. quod facit quoque si spi-
 ritus animalis copiosus in vesica fibras fluctat, tam coarctant.
 Urinarum differentia et eorum causa videtur Enc. Cap. 7. p. 28.
 ab 11. numeris ad 66. Sphincter est excrementum, quod est po-
 vis vaporum vi caloris cordis expulsum, tandem per cutem homo-
 ris spiritus egreditur, non autem cum eo sanguis; quia ipse per
 vapores et complicata sunt, non sicut huiusmodi et a se facti
 separabiles. Lachryma sunt guttae frigidae ex oculis decidentis,
 cum salivae spiritus coram in cornuentalas lacrymalis tanta
 copia influunt, ut frum inde exprime possunt.

R. 199.

R. 200.

17. Lactium et sanguinum excrementum ita est excre-
 mentum, ut possit potius animalium propagationi quam infer-
 vian. Nam fenum (hic) est liquor lacteus, et sanguinis art-
 rioso non oratus feminioris generationi maturos copiosus

R. 208.

propulso spiritus quo pacto fit ut ibi colligatur motu suo
v. b. ut communicandum spiritus animalis membris contentis
proprietatibus afficiat. R. 209.

R. 209.

18. Hoc animalis homogenei glutinandi rudimentum id est
continet, quia dicitur ex omni parte in animalium partibus
mixta sanguine, jam ad transmutandum probe preparata.
quod quia causa est quare aliud ex hoc, aliud ex isto produ-
ctus animal.

R. 209.

19. Hoc in masculino semine spirituosius et vaporosius est
fieri, in femine vero frigidius efficit, ut semilla post parum
quiescit.

20. Hoc in utero bene temperato, ubi receptum est, conceptio
facile fit dicitur. Terminatur exinde animal, non nisi per partem
culum parvam, a suo et patris calore agitationem perceptum,
quia per se primariorum membrorum particulae sunt con-
sistens, subiacendum quoddam punctum, quod cor est in primis
quod ab eo v. h. motum suum motum a reliquis dicitur
unde apparet inchoat, aliterque vias in spiritum in
fibrillas eius alternatim inflatum fit contrahat, et
dilatat. Unde post sex dies reliqua quae omnia apparent
et fetus post hunc est dicitur.

R. 213.

21. Hic duabus circumvolvitur membranis, una qua
liquorem puriorem et lucidiorum proximam partem continet voca-
tur Amnion; altera Chorion, quae foetus est, continet, et
grossam crassiorem. Liquor istos ex primo ovo, et ubi
humiditate paulatim caliditate, per venas ramos in vena
umbilicali in cor dilato nutritur fetus, primum quidem
purior, deinde crassior, et grandior factus est quae haurit
et defluit maxime ex venis uterinis et placenta, quae
foetudina vocatur.

R. 203.

22. In qua sanguis ille qui motus est ex utero sanguinis
nominem habet, calidius vaporatur, et a foetu absorbitur
vasa colli uterini sufficienter movere non potest, quare
motu suo ex utero. Ante tempora autem conceptionis
prioriter fluit, in quibusdam latius, et citius maxime
predecessoribus semellis.
Postquam

23. Postquam itaq; factus ab humoribus exercis utlicon
et molliora affici videtur, atq; ad saltem in utero maturitatem
pervenit, ut aere alioq; aliditate indigat, calcinatione sua
moveri matris cor. ubi spiritus animalis in partem
hinc negotio pervenit, capillares fluxu in capillares
humorum alioq; molliunt et laxant, quae facta sunt
us, in hunc dicitur, per hunc per hunc. Atq; si lib. v. a
v. na avivosa per pulmones dispersa a perfusione aere in
inspiratorio novo v. a, factus v. spiritus inchoat.

R. 214.

24. Partes praesto quibusdam fetus dicitur 2. a. quae
est succus albus, qui ex sanguine minus grossa in cordi
per varias in glandulas mamillarum propulso per papillam
refugitur. Aliter vero et aliter lacis quibus
partes sanguinis. contactum in transitu per glandulas mam.
marias. Atque ordinaria animalium generatio si depravit,
Monstrum fit animal cum aliqua insigni deformitate
notatum; sed ovula (sibus et inferibus carnis) gignitur. 216.

25. Praeter hanc ordinariam animalium ex femine
generacionem, gignuntur quoq; animalia imperfectiora in parte
viva et quietiore v. a. parte ex uteribus quibusdam
partibus a calore ita agitato se adaptatis, ut succus
colleus viscidioribus inclusus partibus in for. frontali
inchoat ut longius se extendat producat bullam qua
dam conspicuam quae cor est, inde reliquis postea modo
ordinatis. etc.

Cap. XIII. De Sensuum perceptionibus et motu animalium spontaneo.

Spiritus autem animalis per nervos in musculos dilat. R. 224.
et utrumq; uno hunc uno illum magis aut minus inflat
sunt longius aut parcius a cerebro subministrantur, motum
omnium membrorum efficiunt, capillamenta v. a. signa
et quibus interior nervorum substantia componitur, sibus in
fervent.

N. v. a.

2 Nervi autem aigua ista capillamenta effluo per
mem affluo, expansis et inflatis tubulis inclusa. Flor
inter a cerebro ad omnia reliqua membra protrahuntur
isq; se amovet, ut vix ulla pars corporis tangi possit
quod hoc ipso moventur aliquot nervorum extremitates
per ipsam partem, atq; eorum motus, ab aliis eorum nervor
extremitatibus (ut in fimo distans videmus) in circuitu circa se
hanc regionem collectas transfrantur.

R. 226.

3. Sensus itaq; et motus in cerebro a nervis excita
tus animam in diversam circuitu in hinc conjunctam diversi
modi afficiunt. Hae autem diversitas dependit a diversitate
et eorum motuum et motuum imperfectionum.

4. Nam tamen singuli nervi faciunt singulos sensus a
liquis diversos, sed hanc tantum differentiam precipuas in istis
tate hinc, quae duo pertinent ad sensus internos, alia quae
ad externos.

R. 226.

5. Quantum ad sensus externos, quing; vulgo proprie
quing; diversa obiectorum genera, nervos ad istos sensus
in quibus, numerantur.

6. Nam primo nervis in universi corporis cutem. In
tibus, illa mediante a quibuslibet eorum corporibus tangi
possunt, et ab illis integris moveri, uno modo ab illor duritie
alio a calore, alio ab humiditate etc. quae diversis mo
dis v. l. moventur, v. l. a motu suo ordinario. Simpliciter
tot in anima diversos sensus excitant, ex quibus sex tactus
qualitates denominantur: istos autem sensus tactus nomine
venit.

R. 226 +
283.

7. Praeterea cum isti nervi solito vehementius agitantur
ad ita tamen ne ulla lesio in corpore inde sequatur, fit
sensus titillantis. Sin autem lesio aliqua sequatur sensus
doloris. Unde patet cur corporis voluptas et dolor tam pa
rum distans ab invicem ab obiecto, quamvis in sensu contrarij
es. Deinde alii nervi per linguam partem in vicinis partibus
et eorum motus percipiuntur ab invicem disjunctis, et simul
cum saliva in ore naturalibus diversis modis moventur, prout ipse
vultus figuris suis diversis; sicq; diversor saporum sensus efficiuntur
qui

R. 283.

R. 227.
282

qui gustus appetitur
9. Tertio duo etiam nervi, sicut et alii appendices, extra calicem
in non a se moventur ab eadem eorum partibus disjunctis
et in aere volentibus, non quidem quibuslibet, sed in quod facit
subtiliter et simul satis vivide sunt, ut in aere extracta per
esse spongiositate moventur usq; ad illos nervos perveniant, et a di
versis eorum motibus quibus diversorum odorum sensus. Hinc
moverentur olfactus.

R. 227.
282

10. Quarto duo alii nervi in intimis aurium cavitatibus, v. l. in
receptis et vibratos totius aere circumjacenti motus.
Ad hanc membranam tympani concutiunt, subjunctam trium os
fenestram eadem, cui isti nervi adherent, simul quatit, atq; ab
horum motuum diversitate diversorum sonorum sensus efficiuntur,
et auditis dicuntur.

R. 227.
280.

11. Deniq; nervorum officiorum extremitates, tumiam et hinc
hinc, in oculis componentur, non ab aere, nec a vasis illis corpore
vibras illi moventur, sed a solis globulis fundi et motu, unde
habent sensus luminis et colorum, vocaturq; visus. Scribitur autem
lumen per vim motuum, qui in illa circuitu regione occurrunt,
Unde tuncia nervor officiorum fila oriuntur, color autem di
versitas per motuum diversitatem.

R. 227
281.

12. Improprie ad sensum visionis referuntur quoq; situs,
distancia, magnitudo, figura.

13. Sed hanc non aliter oculor officio deprehendimus,
quam manuum. Et ex solo fimo dignos circuitu partium, et
quibus nervi repelluntur.

R. 266.
289

R. 271.

14. Huc accedit quod ex qua regione motus illi ad cor
brum distent ad illam quae partem ita ut esse percipitur;
sensus si ob rotarum v. l. fracturam vel v. l. rationem interveni
unt, itaq; ob oculorum etiam dispositionem, motus illi aliter
venire videntur. Unde quoq; (quod pupilla angustia multos
sunt distans sed obliquos radios admittit) quamvis res obiecta
in oculo invisi pingantur, v. l. tamen concipiuntur.

15. Distancia v. l. percipitur a figura mutata totius oculi,
et mutua oculorum configuratione, per figurarum configurationem
v. l. hinc.

R. 272

vel distinctionem, et simul per vehementiam luminis, aut debilitatem si namq; motus et impulsus ab foris fit, obiectum videlicet propinquum s. v. v. s. in oculis.

R. 273. 16. Hinc jam magnitudo quoq; et figura quomodo ab animalibus percipiatur, cognoscimus. Distantia quippe haec maxima fit. et angulus visus parvus, et magis; parva enim, et si distantia sit incognita, magnitudo quoq; sit dubia.

R. 273. 17. Similiter figura quoq; percipitur s. solo sensu, quomodo per diversa corpora partium pariter. Sic sensus verus, in diuersis locis est sensum, s. Numeri; et in eo locum mutatis, motus in eodem loco autem permanentis quiti sensum fieri. Si tamen oculus a parte naturali a iusto cum clero

R. 274. parallelis motibus, quibusdam autem simplicibus grauioribus, et quibusdam motibus appropinquant.

18. Naturae autem ad visionem perfectam et libandam requiruntur duorum primum. 1. ut omnes radii qui in aliquo puncto quocumque fieri possunt fluant, neq; alio modo in spatio interiacente violentur, id enim nisi fiat, Imagines, quae formantur, unquam satis distincte erunt, ut fideliter corpus, a quo emanant, repraesentent. 2. Ut haec simulata magna sint non quidem in se, sed in loco, in quo ultra exiguum illud spatium, quod est in oculi fundo, occupari possunt s. hinc viderentur et diuersam partem occupare. Eodem quoque, quo illa maiora, et melius dignosci possunt. 3. Ut radii tantum coloris ab origine nervi optici capillamenta sit, ut sensus percipiant, non tamen tantum ut visum laedant. 4. Ut et plurimum obiectis imaginibus in oculo simul formantur, ut ita obiecta obiecta inspiciantibus plurima pateant.

R. 284. 19. Notandum autem potest, hanc sensum proprio. Lactaciam s. s. admittit. Et quidem primo s. organa sit videtur. 2. s. medium sit impium vel diuersum. 3. s. obiectum nimis vehementer vel minus leuiter agit. 4. si idem iusto intervallo a sensu non distat. 5. si longa astante de apparente motu vel quiete et sensum videtur.

20. Sensus autem peragitur in vigilia, et fiat in somno.

ponno. Nam vigilia s. ventriculorum et nervorum dilatatio, et expansio a sufficiente copia et motu spirituum animalium. R. 227. ita, quia sensus a passione libera procedunt, et motus obiecti sensu communi, in cerebro certis, offerendos. Somnus R. 228. contra.

21. Quocumque igitur vel attenuando vel abfaciendo sensum, vel aperiendo poros pleuras choroidis seu leuclaris, et videtur s. separatum viderentur, vel vehementius corpus agerent, vel moderato quietando aut dormiendo, vel quouis alio modo, spiritus augent, aut fortius movent, illo vigiliam inducunt. Somnus qui contra. R. 228.

22. Somnus autem est vel totalis, ubi a sufficiente cerebro et nervorum subsistentia omnes sensus sunt sopiti; vel partialis ubi de quarundam partium cerebro et nervorum excitatione, et diuersa animalium affectione nonnulli cerebro pari putantur, quibusdam sensibus, et muscularibus, aliquos spiritus, et quosdam substantiam, et partes aliquas mouendum praebent: ut fit in Somnambulibus, et iis, qui dormientes ab interrogata respondunt. R. 228.

23. Sensus qui improbus dicitur de est Reminiscencia vel Imaginatio. Haec s. sensus, quo motus verum contra et captum per vestigia, cerebro a sensu datus sicut impressa, sensu communi iterum offeruntur. Haec s. quia nonnulli imagines a vestigiis ditorum varia mutatione, vel spirituum animalium, in ea impingentium certa dispositione, proprietate, et communis sensuum differuntur. R. 229.

24. Haec offerunt vel vigilantibus animalibus, et vocatur Phantasia; vel dormientibus et appellatur Insomnium. R. 229.

25. Reminiscencia et Imaginatio in vult memoria, que s. nervorum seu vestigiis, ab obiectorum oblationum motu, plerumque cerebro fibrillis, variis in locis impressorum vult. Nisi enim vult obiectorum vestigia cerebro animalibus impressa, in se aliquandiu vultentur, nullius rei animalis reminisci, nec de ulla rei imaginari possunt. Haec pro cerebro confusions, item ob confusions recordandam maiorem vel minorem

C. Nr. 44.

Voluntas videtur iuncta. Per se videtur enim fieri per se
vel habitus alius quod potest fieri per se. Voluntas
videtur per se per se, et dilacionem contemendo se per se.

14. Affectus per se per se animi possunt etiam ab objectis, ratione
videtur enim, quibus ab nos per se videtur. Unde etiam de
Existentia eorum ab his modis tanquam a causis per se. Obiectum
namque si impletum sit, et tunc per se non solitas quatenus (Sic enim
sunt in natura in corde et sanguine) subito per se in nobis et
sunt in natura, quod admirari dicitur. Huiusmodi per se
per se, quod per se animi ad bonum impressionis obiecti, quod
sunt in natura in terram immoderata relinquunt, unde non
per se, quod obiectis obiecti facit per se obiectis, ut per se
per se, quod per se animi.

C. Nr. 43
70. 72.
17.

15. Si in admirativam magnitudinem obiecti per se
Existentia, si in per se videtur. Contemendo de se. Ut enim vel ad
sunt in natura, ut per se vel ad alia. Ad nos per se videtur
de se, quod per se animi, si namque magnitudinem per se videtur
quod in natura per se libet, ut per se animi, de imperio quod in
no per se voluntatis, sed per se animi, ordinati ad imperium
per se, quod magnitudinem, si inordinati, affectum
Superbia surripatur. Si autem in nobis contemendo nihil
per se, quod congruit, nobis videtur voluntas humilitatis,
per se, quod congruit, voluntas humilitatis appellatur.
per se, quod congruit, voluntas humilitatis appellatur.
Ad alia obiecta per se, quod magnitudinem
per se, quod congruit, voluntas humilitatis appellatur.
per se, quod congruit, voluntas humilitatis appellatur.
per se, quod congruit, voluntas humilitatis appellatur.

16. Obiectum per se videtur, quod bonum et nobis conve
niens quod per se animi in nobis videtur, vel malum et
noxium et id nos per se animi ad odium. In illo incitamus ad
nos voluntate iungendum cum obiectis, in hoc vero ad per se
videtur cum se. Quoniam autem ita iungimus obiectis
de cuiusque natura bonum id fuerit, si quod voluntate ad
videtur per se iungimus

iungimus et quod per se animi conueniens et bonum. Sed iudicemus bonum
et illud siam per se animi, apponimus. Unde amor unicus bonum
et concupiscentia non sunt per se, sed per se per se et enochi

17. Consideratio boni et mali videtur vel ad tempus per se
per se, ad cuius considerationem multo videtur humiliter nos in per se animi
per se, vel ad per se animi per se. Atque ad futurum quod
per se videtur, vocatur cupiditas, quod ut per se animi, affectus cogitare et
per se animi, vel fugam mali possibilem esse, sed cum per se
videtur, cum per se animi vel difficile per se animi cupiditatem obiectis
quod nobis magnam et consequenda naturam representat,
per se animi, quod vero difficultatem, timorem, cuius per se animi
per se animi. De cum per se animi, multo naturam per se
per se animi, per se animi, prout in contrario per se animi
per se animi, ubi vero videtur per se animi, difficultatem
per se animi, videtur, aut expectationem, in prima procedit a
per se animi, quia disponitur ad deliberandum et consultandum
per se animi, si quid officiatu conueniens in per se animi
per se animi, aut per se animi, ut per se animi
per se animi, per se animi, aut per se animi, per se animi
per se animi, per se animi, per se animi, per se animi
per se animi, per se animi, per se animi, per se animi

18. Consideratio autem presentis boni videtur in nobis gau
diam, per se animi, cum bonum et bonum nobis
per se animi, ad nos per se animi, sed cum nobis per se animi
per se animi, ad alios homines, et dignos vel indignos, illis per se animi
per se animi, ubi digni, illius a nobis per se animi, et
per se animi, in nobis videtur, quod per se animi, et bona per se animi
per se animi, in malo, in se, cum comitabitur, sed si illos indignos
per se animi, in bonum videtur invidiam, malum cum
per se animi, quod per se animi, per se animi

19. Bonum laudem per se animi, non presentis quam
per se animi, in nobis alius per se animi, per se animi, et
per se animi, in nobis, quod omnium alioque per se animi, et
per se animi, cum in contrario malum videtur invidiam, quod comitabitur

et vapores; spiritus animi cum robore corporis; rotunditas, ob-
 fractura soliditatem et securitatem, obliquitas intorsio mentis et
 animorum obliquitas. Dentes parvi et imbecilli et per
 humorem parvi debiles, infans fluit, mansuetum, timidum vite
 brevis. Facies supra frontis nigra, infans nigra vel alba ti-
 midos. Pectus amplum aut prominens fortiter et audacem
 onotus s. lox inconspicuis; hinc habet; cordus gravit
 et ingranimos. In hominibus magis statura plus roboris
 et corporis in statura animo. Quippe quanto virtus magis
 et dignitas tanto et imbecillior.
 Chrysomachus pars est Chrysomantia quae per iudicium
 manus ex manibus paribus et tunc videt. Quasi hic de manu
 hinc quae agendum est corpori quippe humano soli comparabilis
 in infirmitate est cum de us supra de paribus animalium
 actum sit. Sole enim physiognomiam attendenda. Manus ita ma-
 gna, articulata et nervosa sunt robustos; parva graciles
 et inarticulata molles; tertia et molles ingeniosos (sunt de
 et in articulatione molles; tertia et molles ingeniosos (sunt de
 per se phlogomati redundantia) dura et plus iusto cornu
 viderem; magna et dura fortiter et indocilem; velle brevis
 fulviam; crassa nigritiam; glaucos cum digitis longis
 furaces; angusta et graciles infirmitas; velle parva
 virtuosos de furto gaudiosos; graciles et obtusa nigritas et
 avocans; longa cum digitis longis sapientem in operibus ma-
 chanis. Articuli parvi manuum ingratos; longi et
 et affari fatuosa. Manus manuum longitudo et diffidit
 Cinthos; callis et frictio manuum avocans; qui corpus
 et manus frequentis movent loquaces sunt inveniendi, to-
 quentes et deprecos; loquaces v. x. immoti; manibus
 profici intellectus et sani consilii; Articulatio natura
 et inveniendus, callidus, injuriosus et deprecos; qui autem
 in sua sola staturae infirmitas hominum sunt. Dignitas
 duo staturam tenent et brevis significant infirmitatem et
 tamen; longi molles et inveniendi et parvi ingeniosos, v. x. con-
 vasi officiosum et boni intellectus; curvi sunt contracti vapores
 et avocans et fugiti et similes suspensi sunt de aliquo animi
 parvi

proventi: jacton digitos inter legalem et bonam
 6 Jam hinc videmus quod parvis: Linea est statura parva
 ma et spiritus sit, manibus parvis et boni coloris divinis, fuerit
 quatuor part et vultus fuerit in dextram, bonum et vultum per
 levius motum; intercipi vultus et pallida corporis debilitatem, v. x.
 vultus inopiam Linea vultus longa et vultus, simplex et boni coloris
 vultus, vitam longam et parvas agnitionibus clariora, quanta
 vultus hepaticam vultus inveniendi parvi. hinc et dicitur inveniendi
 vultus vultus et spiritum parvum et bonum infirmitatem et
 infirmitas: cum solis charactere oculi amplexum: M. dia autem
 vultus simplex et vultus parvas sanum; ingenium vultus, et bonum con-
 vultus; ad luna vultus et vultus longam vitam, vultus conjuncta in
 vultus vultum hoc et phantasticum. M. dia in loco proprio
 operationis attenditur; iuncta cum vultus vultus parvas ab in-
 vultus. Phantasia parvas et vultus iuncta cum vultus, et vultus cum
 vultus indigestionem; pura, clara et non unita alterum
 dicitur debilitatem vultus, vultus et vultus vultus vultum
 vultus et naturam malignam.
 7. Mons vultus boni staturae cum hinc equalibus et cha-
 vultus parvas arguit bonum, vultus, vultus, et animi
 vultus, parvas vultus et inveniendi et spiritus vultus, vultus
 vultus, vultus ad iocos inveniendi. Mons jovis habens duo vultus
 hinc vultus vultus fortunam cum parvas, hinc vultus
 vultus inveniendi vultus, vultus hinc hinc parvas
 et divinis. Mons Saturni sine hinc et boni coloratus
 simplicitatem et bonitatem animi, cum hinc vultus vultus
 vultus hominum vultus et parvas; hinc vultus hinc vultus
 vultus vultus vultus fortunam parvas inimicis vultus
 Mons solis vultus hinc de hoc vultus vultus
 vultus vultus hinc hinc vultus, honorabilem
 et vultus parvas, vultus inveniendi hinc vultus vultus
 officiorum acquisitionem. Mons luna sine vultus et vultus

Sicut videtur manifestum a fructu maxime, habet humores pro
 ventibus de parte inferiore, hinc videtur, ac intrat in partem
 ventris, deinde in venter, et in venter, quod est linea rubra
 triangulum Marsis, quare est communis, rante temperamentum
 et ingenium est frigidus, obscurum, suspicaciam arguit, actusque, pa
 riter et amplum animum liberaliter, et magnificam debeat, argu
 tum contrarium. Quod quadrangulum est ex parte, hoc est inter
 hanc et inter mercurium et mediam partem si nequeas
 lines habet coloris rivi, ac hinc vita, equitatem et bonam
 temperationem arguit, eorum in se habent, hoc incrementum boni
 rivi, emet, etiam dicit arguit, bonum aliquid oculi me
 ditandum, hoc de natura corporis humani constitutioni.

8. Interiora corporis huius constitutionis est temperamentum
 quod est nobile et est adhibendum. Illud est quod in ipso con
 ditione est adhibendum. Est Saturninum vel malum
 huius, frigidum et fixum, joviale est calidum et humidum
 huius, Mercuriale est humidum calidum et fixum; Solare
 est calidum et melioratum fixum, Venereum est humidum calidum
 et fixum, Mercuriale, Lunare humidum et frigidum.

9 Sed nocentur vespere nocturnales.

Siquis nascatur cum Saturnus dominatur.
 Audax, iracundus, crudelis, antiquus, durus, asinus.
 Impius, audax, biceps, pulcherrime, senax
 Misericors, iucundum, verum duntaxat, in genitorem
 Est loquax, mendax, laetas Mars qui, potestas
 Solis in facibus, quibus, ruber, coloris.
 Huius figura quoniam dicitur Sol, prudens, hinc loquax, sit
 Tristes sit, pulcher, vorax, et v. hinc.

Qui natus Venus est, et ostendit omnes, pulchre
 Manuatus, vinctus, amans, iudicis aditus
 Huius habitus sub Mercurio generatus
 Subilis, vtrax, gracilis nec non sapiens sit
 Luna colat naturam formam, magnam coloratum
 In vultu rubrum, iustum, castum, vagabundum.

De his

10. De his iudicium et horoscopus et duntaxat est duntaxat, hinc
 dum hoc duntaxat non solo iudicari.

- Prima domus vitam signat corpusque figurat
- Altera dat hunc vitam finemque minister
- Tertia signat iter fratrum, potentia, fortuna;
- Quarta notat hunc laudem, laudem, et adhaerentiam
- Quinta foveat nos convivia, menses, sedos;
- Sexta dat eximias, morbos, famulosque, pecuniam;
- Septima conjugium ac hunc mundum, vestros;
- Octava est locus, quarta est hunc sibi;
- Nonam habuit pietas, et omnia causa vult;
- In decima, septimum, et clarum dominatur bonis;
- Undecima dicitur est felix et donat amicos;
- At postrema domus horvandum est, caritas autem.

Ad hunc simpliciter est ad quod mutatur post
 naturam. Virtus est ab anni duntaxat, vel a hunc
 in qua vivimus stantibus, vel ab hominum cum vobis vi
 vimus conferentibus, vel ab ipso et hominis duntaxat.

12 Temperata autem anni, quia in nos ambiens in hi
 a duntaxat, hinc positione, multitudine alteratur, et partem que no
 bria duntaxat duntaxat, temperamentum naturale, hinc
 tent. Similiter alienata pro totorum positione duntaxat
 hic et alia, duntaxat hinc vel dura, hinc quidam hinc
 vtrax, in parte quantitate duntaxat. Item hinc
 de conclusionem quam habemus vel cum hominibus, vel cum
 aliis.

13 Senes in hominibus ab omni parte duntaxat hinc est.
 hinc campus vtrax pro habet. Nam ubi non ab ipso duntaxat.
 in parte uno quodlibet, 7, 8, 10, et 11, velus humanus hinc
 hinc, Infancia ad hunc velus 7 annu duntaxat. Primum est

De his

Hebraei, Arabes, cum Hebraeis communis habent flexione radice
 Sanscritae, & Arabica cum Chaldaica quae ejusdem sunt
 generis, sunt nunquam, sicut multa ad us mutantur.
 Haec admodum pauca, ab ea habet Graeca cum suis dialectis
 Polvea, Attica, Ionica, Dorica, Cominum, Aeolica, Latina
 Graeca, Propriae, Sine Italica, Hispanica, Gallica, Cerman-
 ica in Helvetia (in qua Belgica, Saxonia, Anglica, Hel-
 landica, Britanica, Hungarica quae quaedam flexiones
 & formae sunt omnia, sicut Graecae, paucis omnino linguis
 in usum sunt, sicut in barbaris, de quibus mixta est.

20. Regione autem homines sunt Generalis, Indici
 Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani.

Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani.

21. Judaei qui in Hebraei circumferebant, sicut in
 Hebraeo, & in Hebraeo, sicut in Hebraeo, sicut in Hebraeo.

Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani.

22. Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani.

Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani. Gentiles illi sunt qui sunt
 Christiani, & Mahomedani.

Mahomedani

23. Mahomedani, Gentiles, judaismo, & Christiano
 Mahomedanis, sicut in Mahomedanis, sicut in Mahomedanis,
 Mahomedanis, sicut in Mahomedanis, sicut in Mahomedanis,
 Mahomedanis, sicut in Mahomedanis, sicut in Mahomedanis,

Ratione fatus in conditionis, homines sunt
 medici, Scholastici, Ecclesiastici vel Collicii, in Collicia
 Christi, qui sunt sicut in Collicia, sicut in Collicia,
 motum non vulgari respicitur.

Deo Galenus est, de Justiniano honores,
 Pauper Aristoteli cogitur in fides.
 Mendacia Paulus cum fides per Aristotem.

Ratione valetudinis homines sunt Sani, vel
 Sani, Sani, autem observatur, sicut in Sani, sicut in Sani,
 Sani, Sani, autem observatur, sicut in Sani, sicut in Sani,
 Sani, Sani, autem observatur, sicut in Sani, sicut in Sani,
 Sani, Sani, autem observatur, sicut in Sani, sicut in Sani,

Si vis inchoare si vis te addere sanum
 Ceras tolli graves, iis qui ex deo profanum:
 Pauci omnes, conato parum: non se tibi sanum
 Surgere post epulas, somnum fugi oncidianum
 XE onidiam retinet, oleo comprimi fortiter animum,
 Haec bene si fueris, tu longo tempore visis.

Ad sanitatem hanc plurimum hic fides Ch-
 ristiana, sicut in Christiano, sicut in Christiano,
 quia videtur, inquit, sicut in Christiano, sicut in Christiano,

nutrimus

nutrimentum consumimus ponderandum. Ut si postea quae
 quae accidunt oblationibus: Substantia, Quantitas,
 Qualitas, Consuetudo, Selectio, Ordo, Tempus.
 Substantia consistit in fœco, fœcilem nomen sit nutrimentum
 catido inuito et humido radicali in fœcum. Qui ego sanctus
 curat cordis et unice in id incumbit, ut cibus boni fœci proprius
 utatur. Quantitas ut sit minima nec maxima. In medium
 bonum tibi. Minima bonum quia ubi plusquam natura postulat
 hoc ingritus cibus non consequitur, morbum parit. Nam si
 recte clauditur ventriculus, nec cibus recte completitur
 nec sic hianti officio calidi fœcum excipit, et prout
 dicitur et omnia tibi copia consequenda non sufficit. Hinc
 Cachexia et morbi inveniuntur. Nam vitia coctionis prout
 non corriguntur in fœcunda. Breve longum ego Hippocrates
 et sanitatis studium et non fœcile cibus, et improprium
 esse ad laborum. Minima non fit, quia corpus media et
 fœcatur et consumitur. Hinc Tales si impuro modo sine
 corpori aures ^(omni diligenti) hypochondria, nunc ^{hanc sequitur delat} nunc cibus
 fœca aures alios accidunt malis. Quo vitia id dicitur
 sobron famem, ventriculum malis comple humoribus. Qua
 litas conveniat cum temperamento corporis nutriendi. Que
 rum ego temperamentum natura humidum et sic cibus hu
 midus maxime convenit: quod temperamentum fœcum et
 cibus fœcus aut fœcum et sic posse. Consuetudo cum
 et acquisita natura, conservanda est. Hinc vitiosus cum
 cibus nunc potus semper tibi simili ad sanitatem tuam
 dicatur, quam alio tiam malis fœcis vitiosus. Et qui si
 tibi comoda consumuntur, tamen prout imbecilles et
 fœca fieri dicuntur a Luce dicitur. Iuli hoc: quibus
 fœca consumpta sunt, tiam deteriora sunt in fœcis nunc
 molis polone. Selectio tiam aliquid et dandum.
 Nam cibus qui cum voluptate assumitur, avidius a ventri
 culo

cibus abigitur, promissa et appetitibus consequitur. Contra
 qui cum tibus appetitur, dicitur a ventriculo avigitur, nec in
 pœcis consequitur. Igitur paulo dicitur cibus in pœcis si magis
 mhoribus fœcis magis fœcis aut tibus. Ordo inferioris dicitur
 et dicitur fœcis fœcis consequitur dicitur in, quod difficile com
 querunt fœcis pœcis, et liquida solidis et aridis. Nam
 si in ordo dicitur, nec illa, quod comeditur difficulta sunt, et qui
 sunt comeditur sunt, quoniam dicitur et dicitur dicitur
 pœcis impediunt. Temperamentum postulat, ut magis et com
 pœcis comeditur hoc dicitur. Ubi enim cibus ingritus indi
 catur pœcis nunc comeditur, nec in alium dicitur, et
 pœcis dicitur dicitur et ab aliis comeditur. Fœcis ego ad men
 tem offerenda est, appetitibus prout cibus dicitur.
 Hinc tiam quatuor anni dicitur nunc fœcis. Hyems
 nunc cum liquida et humida et plurimum comeditur mhoribus
 tibus esse. Verum cum omniam obtinet temperaturam pœcis
 aliquid dicitur, et cibus dicitur et fœcis. Hinc cum
 si calida plurimum tibus minimum comeditur tibus. Hinc
 nunc pro temperatura sua itum plurimum cibus dicitur
 et minorum potum. Sed ut temperaturam anni cibus habenda est
 vitio, ita et dicitur fœcis pœcis dicitur fœcis. Alium
 nunc vitium postulat pœcis, alium tibus, alium juvenos, al
 vitio tibus.

Cap. XVI. De Bruto in genere, de
 Quadrupedibus ubi Reptilibus. B
 Hacenus de homine
 Brutum est animal simplex pœcis a rebus fœcis. R. 241.
 Qualibus varie motis, actionis, fœcis et solam dicitur fœcis.
 nunc pœcis corporis et actionis pœcis. Simplex
 dicitur quia non modo illa cogitatio, quod hominem nec alia pœcis
 pœcis

spontialis comprimit. Perficit autem actionem hanc malis
aliter, quam abnormata per seos poris corporeas, sed ut pau
citas vel plures, aut fortiores vel imperfectiores humanis
partibus similes vel dissimiles. Adhuc autem a perfecti
bus movetur, quia principis alio, quod illud movetur, patitur
quod fusi sunt abnorma, omnino coart.

R. 243.

2. Animal est Terrivivum vel Aquivivum. Utriusque autem
fuit infusa quaedam ita appellata ab incisuris, quae nunc
variatur loco, nunc potestate, ut si alii proinde sunt
membra huiusmodi sicuti in avibus. Terrivivum vel
in terra tantum propriis vivit, vel etiam in aere sublimiore
volat per alia, sicuti avibus movetur ut est Avis.

R. 243.

3. Animal quod tantum in terra vivit est Quadrupes
sicuti est R. p. h. Quadrupes est bruta, quadrupes
quatuor pedibus in terra faciens. Est Vivipara
vel Ovipara. Vivipara est, quod vivens factum
progrediat, uti in avibus alio. Est Solidorum vel
Liquidorum partem. Solidos pedes habentia cum
sunt: Suis, Elephas, Camelus, Equus, Asinus, Mulus, &c.

4. Elephas est quadrupes barbens, humanis pedibus
ximium, maximum et robustissimum. Proboscide ut
anum utitur. Proboscide hominibus ad varias utilitates. Fuit
olim in bello utilis. Ex eius ossibus dantur Salta, cibus, ju
laeva, et multa vasa varia. Vidi Proboscem in
C. 2. 8. Mox a primis hoc animalium genus dicitur
Jites Elephanti, in se ipsum humanum imitatur. habent
anomia collata Proboscem servare disciplinam. Luna utitur
in negatione annis petunt, mox est liquor solis
morbis quibus possunt saluare, dantur in salis
Duo sunt genera sunt. Nobilior: indicus magnitudine, mi
noris vocatur dicitur. Caudam dentium intelligitur juvenis.
Cuius alia semper in caudis est, alia vocatur, ne habent
Cauda utitur, minus vixit, si dicitur dioncordum. Cum
venit

novitate promittitur partibus comprimunt. utroque autem deinde
non agnoscuntur. Hanc enim sibi periculi confusum proferunt. Ob
vult agnoscunt. Nata suspensio dicit agnoscunt et saltu prope in
figuras. Flumen transire, misionos aut mittunt, ut majorum in
prope abrum abruant, et profundos topis vadis gurgites faciunt.
Novem ante annos decem formant, ante quinque mores nascuntur.
Quinque vivunt quinque vel amplius de his in abris non dicit ad pro
vium novem non prope quam vixit aquis abruantur. Propter formi
at nunquam dimittant, nulla enim novem adularia. Propter illi do
mibus dantur, quippe si per deproa vixit dantur dantur dantur
dantur uti ad actor vix probat, ut si coartat probat uti
est, in se sibi hanc et placida vixit dantur, ut qui abrum an
mel instrumant uti coartat si quibus pugnat, an. molis
vixit hanc curam formam: nati est, vixit dantur in vixit
vixit. Cum hanc vixit in manus dantur, dantur hanc
to hanc fuit. Moxa transmittunt vixit vixit dantur, quam
de vixit illi dantur dantur. Jites Elephanti Moxa hanc
et quasi vixit hanc vixit dantur ab his vixit. Non annis
dantur ut vixit, sed hanc vixit dantur dantur, utro vixit
et amplius quam sunt dantur, ut plures quam singulos dantur
in annis vixit, impatiens hanc vixit, vixit dantur, lapides
hanc, gratissimos in vixit dantur habent. Odorem anis
vel maxime dantur. Proboscem etiam, quae a manibus facta contacta ut
cupit. Si quis casu Chamelionem de rovario, vixit Elephan
et vixit dantur dantur dantur. Jites Elephanti dantur
vixit, vixit dantur, dantur hanc vixit. Jites hanc
et dantur jugis discordia. Jites vixit hanc vixit dantur
dantur dantur dantur dantur, per quos Elephanti dantur dantur.
hanc dantur, atque ita dantur, vixit dantur dantur
hanc qui vixit dantur vixit dantur dantur, ut vixit dantur
vixit dantur, ut leguntis vixit in dantur dantur dantur.
Nam Elephanti vixit hanc vixit dantur vixit vixit
to vel dantur dantur, ut dantur vixit dantur dantur

aug. 7

ingred. Anacardium precipua camp aff. quod Chalcitis (ut dicitur)
frigidior est. et ob id a Draconibus auditivis
cassidibus. Quis nunquam involunt nisi pater graviter
ut vixit. Insuper idem majorem sumat de oppo. sub. et
tam. nec aliud magis inam oculos pectus que sola expugnatio
lis sunt. ut interdum animum, quia in pectore locus non. et
Lipendi quodlibet. Itaque cum Libidine sanguinem, dicitur
ut bilis. Dracones abducuntur, sic utitur. Insuper curvatur.
viam imbuat, fita pignorem quicquid sub. hinc vixit, quod
Cinnabarium dicitur.

5 Camelus est animal ferens, callosum, mansuetum et
robustum, bestia gravissima curva, curvis v. locifera, unde nomen
is a vilis finis. Nam est conceptus bellivosa gen. et. ut dicitur
in

6 Equus est quadrupes, nimis generosa, libidiosa et
ni humanum usque accommodatissima, pueris innotuit nam negotia
vixibus, equilibus ac puerilibus familiariter pueri. Pueri sunt
eius naturam habentia explicat dicitur Job. 29. in p. 19. et 25. et
coro ipse imperat. et vixit difficilis, et id est pueri sunt vixit
liberis. Sicut generosi qui se vixit Mars.

7 Asinus est quadrupes, rudens, fuscus, vixit libidinosus
Cochlearis generosi generosi pullos in arvis
Altius impediunt, in molliora curva respicit,
Cochlearis le vixit vixit, et dicitur vixit vixit.
Aude la ignota fieri committuntur pueri:
Nec vixit horde pueris: illi autem curvix
Argentum caput, brevis albus, oblongus tergo
Luguripes, curvix animosum pueris: dicitur
Spadix, pueris color detursum albis
Et pueris pueris qua pueris pueris curva dicitur,
Iste locus vixit, vixit vixit, et vixit vixit.
Collectum pueris vixit sub pueris pueris
Dicitur pueris, et dicitur pueris dicitur in arvis:
At dicitur pueris pueris pueris: curvix
Dicitur in solido pueris pueris vixit curvix.
7 Asinus est quadrupes, rudens, fuscus, vixit libidinosus

laboris, favis, et verberum patientissima. Carnosus ipse multo quod
in locis vixit in cibum, sed sine gustu, nec, comedita difficultat, in pueris,
pueris vixit. Et coris apertis dicitur, quodam pueris libidinosus
vixit et vixit vixit vixit vixit. In pueris vixit vixit
pueris vixit maximum: vixit vixit vixit vixit vixit vixit
vixit, et vixit vixit vixit. Et vixit vixit et vixit vixit vixit
vixit dicitur vixit vixit vixit vixit, que multo vixit vixit
vixit, et vixit vixit vixit vixit vixit vixit. Ex vixit vixit
et vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit
vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit
vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit

8 Quadrupes dicitur pueris habentibus, vixit pueris
et vixit vixit. Dicitur pueris pueris vixit, et vixit vixit
vixit, et vixit vixit. Pueris, Curvix, Caput, Jus.

9 Monoceros est animal magnitudinis equi, vixit vixit simili
habens tamen caput corvi, vixit vixit, tunc vixit pueris
vixit, vixit et in media fronte unum cornu vixit. Rhinoceros
vixit pueris vixit vixit, aspectu bubulo simili, vixit
vixit coloris, duo cornua habens, unum in fronte pueris
vixit in non vixit vixit, in quo vixit vixit vixit.

10 Bos est quadrupes mugiens, iacunda, robusta, animalis
de quo vixit. Georg. Lib. 3.

optima Cord
Forma bovis cui turpi caput cui plurima curvix,
Et curvix dicitur in orculo pueris pueris
Iam vixit vixit vixit vixit, omnia magna
Puer vixit, et vixit vixit, vixit vixit vixit vixit.
Nec vixit vixit vixit vixit vixit, et vixit
Iam vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit
Et vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit
Et vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit
Compendio pueris vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit
vixit. Iam vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit
vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit
vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit
vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit vixit

hac sua familiaritate inuenerit propter nos et nos deusit.
in trumoum diaboli factus.

40. Et autem serpens Draco, Apis, Vipera et Natix
In pilibus. Draco est serpens maximus cauda rotunda plura
caput velox et terribilis. R. partem est aliquando per insperatum
in ventre habuit. Iam uicibus est olim 120 pedes
longus. In India tantum quid fuit, ne crocos et taurus digni
sunt. Et autem Draco Stripti primus dentium ordine
medicus, in quibus maxilla, oculis ualde enervis, palpebris
inter dentes detrahitur. Maxilla squamis sunt obiti per
totum corpus appressiois, hiantia dicta oris, longa lingua
Suntque, cuncti, nigri, cinnam, et quidem alati et pinnis.

41. Apis est serpens uicibus lita et sumida uenofissus
per uisum et appressiois maxum inuenerit immutabilem per
tiam omni sua parte, actum uicibus si uisum mirabili
gle confidua est. Salua quid sua est uisum interpretat. Si
ad incantationem cominibus procori inuenerit, et ille uoluit, uicibus
curam ad uicem procori, aliam cauda obuiat, ne comina
quibus alii animalibus detrahitur, audire.

42. Vipera quasi uisipara serpens maxime felis
glans uicibus procori catulos. Et quidem ipse fere
colle tenui squamis composita, linguam dicitur uicibus
diffidatam. Et maxime ipsa totum corpus ipsa uicibus
est induentia. Cunctis modo uicibus male per uicibus
dicitur composita cum Maxima. Crastis uicibus
Cochlearum inter comuta, obuios curis inuenerit. Haec
maxime quid est minor vipera, sed dicitur maxime, ita
appellatus quod uicibus et fuit uicibus et toto corpore fuit
pianem nobis dicitur. Ipsa autem uicibus uicibus ab his
tate, in uicibus fuit ad inter ipsa uicibus, habet
non collata maxime, et uicibus quid.

43. Natix, quasi Natatrix, cunctis colorum cunctis
maxime undique coloratum habet, hinc et uicibus in
serpens

En. 212
n. 37

En. 212
n. 38

serpens, alios in Arca uicibus. Habet et hybernus et Choribidus uicibus.
Plates ipsa in coctis uicibus uicibus uicibus fuit
uicibus. Cunctis uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus, uicibus uicibus uicibus uicibus, uicibus

44. Amphibolus est serpens maxime uicibus uicibus in an.
uicibus uicibus in uicibus uicibus uicibus uicibus, uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus

45. Baptifus quasi uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus

46. Scorpionibus addi potest Scorpius, quia uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus

47. Haec de serpens uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus

48. Lumbrici autem uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus
uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus uicibus

En. 212
n. 40.

offe

Cap. XVIII De Avibus

R. 244.

1. Haec sunt de avibus in sola terra viventibus: quae non tantum in terra habitant, sed etiam in aere plurimum cohaerent. In aliis quibusdam avibus invenitur sunt aves.

2. Aves sunt quae propriis pedibus se sustinent, et per se volant, et non sunt in terra, sed in aere. Quamvis quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere. Quamvis quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere.

3. Rostro aptum cibaria, ut videtur, in plenas diffundit, ut quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere. Quamvis quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere.

4. Clavis est conjugalem spiritum affert, ut quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere. Quamvis quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere.

5. Ovarum autem duobus majoribus partibus consistit, quarum altera lutea, altera alba, ut quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere. Quamvis quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere.

6. Vitellus in ovipellis ovi est, coloris crocei, et lutei, et humidus, ut quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere. Quamvis quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere.

7. Bipedes sunt omnes, sed grandiores ambulant, plurimumque in aere volant, ut quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere. Quamvis quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere.

8. Multipedes quosdam habent, sunt rapaces vel mites. Rapaces sunt carnivores et solidae, qui stridendo unum unumque et ceteris alios dilaniant. Sunt Aquila, Accipiter, Vultur, Falco, Nisus, Falco, Buteo, Struthio.

9. Aquila est avis rapax gravissima, nobilissima, et solam vitam intuetur, ipsos cunctos mira calliditate, armis aut pedibus oculis eum infringendo dirimit. Et plerumque quosvis capi videtur, ut quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere. Quamvis quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere.

10. Accipiter (Pheo) est avis generis aquiloni, billicosa, robusta, rapax et cetera. Utum homini propter ingenium cunctis magis ad hominis habitum avibus et manibus, avibus ad unum unumque sequitur, quibusdam partibus se fovissimum dirimit, loca praedicta captis magno impetu et dextera viat, hanc manum non sine periculo videtur, nisi non assequitur. Plerumque ad hanc avibus, alii capiunt avibus de terra, alii in aere. Vides, alii struthos. Cor avium captorum non comedit.

11. Vultur (Kasajus) est idem avis aquiloni generis voracissima, volatu sorda et humilis, sed odorata et visu maxime pollens, ut quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere. Quamvis quibusdam avibus invenitur sunt aves, quae non sunt in terra, sed in aere.

12. Vultur odorata, lyncx visa, simia gustat. Pheo

Potes uentari milites, et dicitur in bellum procedunt; per
 fortissimi, videtur ut. Nam amplius pugnam. Avis enim
 insatiable, minime satietur, videtur tam prope pluviam.
 12. *Milvus* (Hya). est avis generis accipitrini, pallescit
 cum capris, onelli et vici et volat, ita tenet, ut
 quando praeda abest, colorem quiq. volat. Tunc si avis
 tempore sereno committit. Invenitur vero familia est. ob
 fructum est. Invenitur coram deo alio effertam. Au
 da in peris, videtur in magnis, non nisi domesticis avis
 aves invadit. In pullos et crudelis, quo si pingui
 eos carum, saepe vorant, et comestant. Tunc
 et si per aves notitiam milvo triple minor, et amio
 tate spumantur, circumferunt de comestant. In
 gellas et alio avit capiunt. Ad qua tenent
 Buteo juvenis est de. Noctua invidiam parum
 noctua molis videt. Noctura quoq. sunt Bubo
 asio, ulula, aluco.

13. Hic de rapacibus: Avis non rapaces sunt
 que aliam vitam non insidiantur. Sunt domptiles
 Adornu. Campes et de. Noctua. Domptiles sunt
 Gallus, Lupo, Gallopavo, Columba.

14. Gallus est avis domestica, cristam rigens, cu
 cariens, cruxi havis. Principi nocturnus, cantu dim quod
 indicans. Est avis aviosa, sicut impatient, cum quo
 et humiliter pugnat, et cum victor vadit, oculis minit
 cariem et cristas erigit, colorem vultu intuetur, cantu
 contentos per triumphat, et quoq. libidinosissimus, v. p.
 tus non est famisi, caput cum postum levit, et
 et carum. Libros amantissimus, quos si gallina moria
 per, videtur, et tunc carum albitur; naturali obis
 profuerunt cum L. et Basiliscus, sed ut in Africa
 iratores Gallum ferunt parit, ne Basiliscus nocere queant.
 Gallin.

Gallion vero cum avis inchoa, idcirco dicitur juvenis, et
 qum et pauca comitit, lxxx plumas post. excludit pullos et
 quia aviosa valde, et sollicita pro suis. Totum autem galli
 materiam genus est homini valde ali. Coram habet bonam
 sicut Liza sicut est, fuiti comestant, quos proavis, boni sicut
 et penuriam eximiorum. Sed ostendit et coram Caponis,
 huius sicut coram pulloverum, cui proxima est coram gallinarum,
 proferunt habitus loco coram pullo, qui dicitur et sicut est.
 Ita quia gallinarum coloris praestantiora habitus, molis
 vicia et solida, et aqua sicut vita sint.
 15. Pavo est avis formosissima, speciosam suam candam sub
 ind. vocans, et superbiora coram explicat pennas, vixi
 cum quoq. adpugnat in sum. quod quidem fieri adcomptu
 cum havi avitioris et havi, molis et v. et grande
 pugnatur et pectori ante levatur.

Laudatur opudis avis Juncoia formos.
 Si tacitus spectos ipsa videntur op. Quod
 sunt quia si solliciti pro suis dixerunt in hinc. Quia
 streus sicut hinc de invidia, et humanis vultu in
 indicium profus; sed abundantius potius munditio dicitur. Egi
 qui vultus, proliis fuerit, et indicat ignem, praestantia
 tota nocte clamat, etc.

16 Gallopavo est avis pavoni similis, in capiti
 coronam vittam prors, et sub rostro palam, vultu vultu
 vultu cum sua familia multigrudi. Non tam est for.
 noster quam pavo: et valde invidiosus; colorem capiti vari
 prorsus. Coram laudatissimum proliis, proliis grassam, copiosi
 et huius sicut, sicut sit Liza sicut est.

17 Columba et Columba est avis domestica simplicitate
 et innocentissima. Quis proprietas huius vultus includuntur:
 Fili Columba carum, rostro non vultu, et unguis.
 Pavidus innocuos, quia grana legit.
 Gaudet aquis, quiescit pygma, coloris voluta
 vultu proliis, proliis dicitur albidus.
 Mascher

In incubando ferunt mutuas vias, nunquam desit magis
 omniam, cum qua fuerit se copulavit, ne pater filium ne filius
 illum, certitudinis fiducia. Si filius pateri videri impedit, inde
 v. peritiam vident, sepositum habet impurum, vix laborant
 nodum tempus dicitur et aliter sui. In. 8. 2. R. Cum ab it
 vidum suum luto et virgulis vixit ne vultu distingunt.
 Caro ipsa sanguinem gravis abut vixitatur.

26. **Ardea** et avis advena, magnitudine galli magis,
 Alcyon cygni, collo tortili, et admodum alto sed orti:
 in volitans. Apta est, nam quando se demisit in aquam
 et pedibus immota conquisit, pisciculi sedum ipsa odore
 et parvitate alio: hinc videntur, sed ab ipsa devorantur.
 Quare quod odore, ne Juhio sedigere v. fronte in legum
 et similibus coxa devore, longitudine colli aviculas
 sinianis constitutas, ne propterea, lutea quicquam motu
 transigere possit, odit aquilam, vulpem, alaudam,
 et Chium innotium. Caro ipsa est foetida, et infelabilis
 est de. Pulverum somnium ita solida non est.

27. **Grus** est avis admodum congrua et turvatum
 volans, de qua Cic. 2. de natura hor. Illud vero
 ab Aristotele avimodorum, a quo plerumque qui perit
 non mirari? Grus cum loca calidiora deserunt maria
 transmigant, trianguli formam efficiunt: dicitur autem
 summo angulo, in ab it, adorsus pedibus, hinc
 fessim ab utroque latere tanquam remis, ita perit, cum
 per avium legitur: basi autem trianguli quam grus
 efficiunt, et tanquam in puppi vultu obliquantur, hinc
 per lupo parvalentium colle et asper videntur, quod quia
 ipsa lupo fessim non possit, quia non habet vultu
 v. volat, ut ipsi quicquam quicquam, in ipsa lupo fessim
 in qua acquiritur. Vultu videntur in omni corpore
 vultu. Hinc ille. Noctu aliquod vultu lapillos aliam
 p. d.

postea vultu pro vultu agunt. Suis sui generis amovet, sed
 invidiam ita adorsus se vultu, ut malis incidere in manibus
 hominum, quam pugnam dicitur. Venit ad istos avium aliam
 pro vultu, sed habet carnem costam, frigidam et sic
 proinde difficultis concoctionis. Tantum de advenis, quibus annu,
 vultu vultu comit, de qua mox infra campis dicitur.

28. **Campus** vultu vultu, quod vultu in campis vultu
 sunt, Alauda, Caprea, Coturnix, Fardix et vultu.
 29. **Alauda** est similis caprea vultu. Avis in aere se
 vultu et vultu, cantu suo vultu, dicitur vultu.
 sed vultu vultu et vultu vultu.

30. **Coturnix** est avis campestris, candidi vultu, vultu vultu.
 Cantu se vultu vultu in aere vultu.
 vultu vultu vultu et vultu vultu vultu.

31. **Coturnix** est avis campestris, candidi vultu, vultu vultu.
 vultu vultu vultu et vultu vultu vultu.
 vultu vultu vultu et vultu vultu vultu.
 vultu vultu vultu et vultu vultu vultu.

32. **Coturnix** est avis campestris, candidi vultu, vultu vultu.
 vultu vultu vultu et vultu vultu vultu.
 vultu vultu vultu et vultu vultu vultu.
 vultu vultu vultu et vultu vultu vultu.

dulcibus vis. Unde Mort.
Cum me fies est, cum pascor dulcibus vis

Cur potius amon non dedit non inibi?
Caro ipsa digni gustus et sicut de optimo nutritus,
non nocendum non gravans, sed v. h. m. a. r. roborans, si v. t.
valde multo. Stantur, gignit sanguinem suavissimum
afficit spiritum vitalis valde vegetos; unde agunt, toto
die Philonem ipse cum, qui multo sedulo comit.

41. Merops seu Apiora apibus vesatur, pennas
partem corat, postea viridis, et rostrum aduncum
habens, hoc illa vel frons ipsa caros confringit, ve-
ni ad canis dicitur volare, patulum vel oculum
e nido non patitur, sed ipse volat, conquisit
etiam, cum parvulis domi delibet, antibusque dedit.

42. Turdi Turci et Merulae sunt aves u.
vis plurimum inhiant, huncorem vocem facile imi-
tantur, et hoc quidem propter latam linguam. Turdi
genita 3 viscerum quod omnia est quam pica,
Juniperis, vico, et v. p. a. r. u. r. non nisi hinc in m.
capitur ad loca Juniperis crepta, habens venterculum
is Juniperis plenum, olim saginabantur Libanus, fer-
na et anillo Libani, gratissimus cibus, nutrimentum
simum quilibet. Unde illud Mort.

Jocis av. r. turdis. si quis ore iudice certat
Juba quod hinc gloria prima loquor.
Quod sibi exitum caecae de simplicitate vitum non est
Cum visum et ibi paribus ubi turdi non nascuntur.
Bilavis turdis hic acutum, sonum innotuit et p. t.
na. Tringitum ultimum genus viderem hunc in alio.
tavo demum sua appellatione. Merula vultu p.
lis et turdo, integris dicit melodia, quaedam nigra
quodam

quidam albi, quaedam v. r. i. f. p. s. h. e. Cotturis hinc
simili colore fisco v. r. o. u. ne hinc d. p. h. o. n. s. i. a. l. i. p. s. a. d. t. o. r. n. t. u. r.

43. Sylvester minimus seu gloriolus, ne Lascia
Tringilla, Linaria, Carduelis, Corvus, Rubra, v. r. i. t. a. l. l. a. v. i. g. u. l. u. s. p.

44. Luscinia seu phalomena est avis gloriolus, cantus amari-
tate omnino salis p. p. r. a. n. s. d. u. d. i. a. n. s. P. h. i. a. n. u. m. ; M. a. l. i. s. n. o. m. i. n. i. s.
has observatione digna vis, sola vox in tanto corpore sem-
per hinc sp. i. n. s. ; Hinc in una p. p. r. a. m. u. s. p. e. a. s. i. m. i. l. i. t. u. r. c. o. n. t. u. l. a. ;
v. r. i. t. u. r. s. o. n. u. s. ; et non continuo trahitur in longum, non
variatur in Choro, non de tringitum conis, copulatur in v. r. o. ;
p. r. o. m. i. t. u. r. v. o. c. e. t. o. ; i. n. f. i. l. i. t. u. r. d. i. n. o. t. u. r. i. t. u. r. i. n. d. u. m. e. s. t. u. r.
i. p. s. o. n. o. n. u. r. a. t. p. l. e. n. u. s. ; g. r. a. v. i. s. ; a. c. u. t. u. s. v. r. i. t. u. r. ; a. n. g. u. s. i. b. i. v. i. ;
p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; p. r. a. n. c. i. s. ; m. e. l. i. u. s. ; i. m. a. ; b. r. i. t. u. r. ; o. m. n. i. a. s. e. n.
p. r. o. p. t. e. i. n. f. a. n. c. i. b. u. s. ; q. u.o. d. v. o. r. a. q. u. i. s. i. t. u. r. v. i. b. i. t. u. r. h. o. m. i. n. i. s. v. r.
h. o. m. i. n. u. m. ; a. n. g. u. i. t. u. r. ; h. e. n. q. u. i. s. d. i. b. i. t. u. r. v. r. i. t. u. r. p. l. e. n. u. s.
v. r. i. n. g. u. l. i. s. p. r. o. c. a. n. t. u. r. ; v. r. e. i. d. e. m. o. m. n. i. b. u. s. p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; v. r. i. t. u. r.
v. r. e. i. d. e. m. i. n. f. a. ; p. r. a. n. c. i. s. ; a. n. i. m. o. s. a. v. o. l. u. n. t. u. r. ; p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; v. r. i. t. u. r. m. u. s.
v. r. e. i. d. e. m. p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; v. r. i. t. u. r. p. r. i. o. r. d. e. f. i. c. i. o. n. e. ; q. u. a. m. c. a. n. t. u. r. ;
M. o. d. u. l. a. n. t. u. r. a. l. i. o. s. h. u. m. o. r. u. m. ; v. r. o. p. t. e. q. u. o. d. i. m. i. t. a. n. t. u. r. a. u. t. p. r. i. o. r.
v. r. i. t. u. r. d. e. p. u. l. a. i. n. t. e. n. t. u. r. m. a. g. n. a. ; v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; v. r. i. t. u. r. v. r. i. t. u. r. ;
v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. u. r. m. o. n. d. a. t. u. r. v. r. o. h. o. ; v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ;
v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; h. a. b. e. t. v. r. i. t. u. r. ; C. i. b. i. t. u. r. p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; h. u. m. o. r. u. m. p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ;
v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; n. i. m. i. s. ; a. n. g. u. i. t. u. r. ; v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; d. e. i. p. s. a. d. i. c. t. u. m. f. i. t. ;
v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; n. i. b. i. l. ;

45. Tringilla, et avis frigore pituitans nequam
p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; h. a. b. e. n. s. v. r. o. c. i. n. d. u. r. i. s. s. i. m. a. ; c. i. b. u. m. q. u. i. d. e. m.
v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; s. u. p. p. o. s. i. t. u. r. ; s. e. d. c. a. m. p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ;
v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; a. l. i. o. r. u. m. d. e. p. r. i. o. r. u. m. ; p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ;

46. Carduelis seu Hecardis v. l. L. i. p. a. r. i. u. s. s. e. u.
p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; d. i. c. t. a. p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; v. r. o. c. e. v. a. l. d. e. c. a. n. s. a. ; h. a. b. e. n. s.
d. e. p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; a. l. o. s. c. r. o. c. a. s. ; v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; a. l. b. i. m. a. ;
v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; p. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ; m. a. n. i. b. u. s. i. n. t. e. n. t. u. r. ; v. r. o. p. t. e. v. i. b. r. u. s. ;

namq

60. Mell, quod ab apibus conficitur calidum. & sicum qd
quod tamen albino minus optimum. & colore flavo, ab
re facit ut florem ut herbarum gustu jucundum
solum. & album accommodatius, maxime fructus.
& frigidis naturis. Epit non obmodum utili qd, put
mani utilis, alit dirigendi et putredini resistendi
vim habet.

61. Cognata apibus sunt Vespa et Crabrones,
et actione ferone et spora, Vespa tamen quatuor alas
habent, et parvi in antio capis, ut alio sermi p
futa aut lignante amicum vidatur, formant
v. sp. & exortie et ex. n. o. s. a. materia; v. sp. acule
v. involari dicuntur in v. sp. s. a. m. o. t. u. a. l. e. u. b. i. n. g.
v. n. o. n. o. s. e. m. b. u. r. Nemiun admittunt ad p. u. n. d. a.
lomo accedat, quin eam ipso partionat. p. u. n. d. a.

62. Crabrones v. sp. et apibus capere majores
quod videndi similitudinem familes, viginti septem
ictibus horum in h. i. c. i. u. n. t. , quandoq. cum v. a. b. i.
v. s. u. m. v. sp. a. i. d. i. f. i. c. a. n. t. s. u. b. t. i. b. a. , e. t. p. r. o. t. e. n. d. u. m.
v. o. r. g. a. m. s. u. b. t. r. o. n. i. c. a. , s. a. c. i. u. n. t. q. u. i. b. u. s. p. r. o. t. e. n. d. u. m.
p. i. a. r. i. o. n. a. , i. n. q. u. i. b. u. s. a. l. i. q. u. i. d. m. e. l. l. i. f. l. u. i. s. i. m. i. l. i. v. i. d. e. t. u. r.

63. Musca est insectum volatile, notissimum, imper
transientem, tetragonum, antea et posterum, s. e. h. a. b. i. t. u. s.
v. s. u. m. q. u. o. r. u. m. d. u. o. b. u. s. a. n. t. e. r. i. o. r. i. u. m. p. r. o. m. a. n. u. v. i. d. e. t. u. r.
v. i. d. e. t. u. r. s. t. a. t. i. u. m. s. u. b. l. i. m. i. s. t. u. e. , m. e. d. i. a. v. o. l. u. t. u. s. h. u. m. o. r. e.
a. l. i. o. q. u. i. b. u. s. i. n. d. u. c. t. u. s. e. t. , o. m. n. i. s. p. l. a. n. t. i. s. d. i. s. t. i. p. u. l. i. s. i. n. c. a.
p. a. x. t. e. m. i. n. e. a. l. i. q. u. a. n. d. o. m. a. x. e. e. t. m. e. j. o. r. a. l. i. o.
v. a. p. i. o. r. e. e. t. m. a. t. r. i. x. q. u. a. n. d. a. m. l. e. n. t. a. d. u. m. v. i. d. e. t. u. r.
a. l. i. q. u. i. v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. 60 q. u. a. m. m. u. l. t. a. r. u. m.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.

64. Moscarum genus est octopus quasi in partem
magnitudinis et habet aculeum majorem et ferum
ferum, et die saum plenum spersione bono.

diatur, alia Asphy et Taberni bovis utrumque agere
Haud vero muscor genus Myops quod quidem habet nino,
v. aculeum, s. e. u. s. p. u. m. s. i. b. i. p. u. m. q. u. e. m. o. t. u. s. , e. t. h. o. r. e. b. o.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.

65. Culex quae est genus muscae valde verberat
Lupionis alis, quibusque caribus, hanc nocte inveniunt
f. h. a. m. A. u. d. i. a. m. P. l. i. n. i. u. m. i. n. u. l. t. i. c. a. m. o. d. i. v. i. d. e. t. u. r.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.

66. Cicada est insectum volatile, notissimum, imper
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.

67. Cicada quae notissima insecta, parva quaedam
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.
v. i. d. e. t. u. r. s. u. b. s. i. g. n. a. m. p. l. a. n. t. i. u. m. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. m. i. l. i.

ante non autem cruciatum cantare, nec pasci
 Capillones sunt difformiter capforum, quorum
 genera sunt plura, quidam ex hinc enumerantur.
 Pyllus, stridulus, H. piali, aduclanus, lucernis.
 C. Cicindela, truchi parabiol, parabei, cor
 nuti, canchavidis, et integunt alas vaginis.
 et habent de aribus.

CAP. XVIII. De Piscibus.

R. 244.

1. Piscis est brutum aquarum corpore plerumq; oblongo, pinna
 narum, oti, in aquis semper habitans. Loco belli brachias
 pleriq; habent, quibus lymphæ ex immittendo et emittendo ut
 puer. Caput gloriose, angustum ad secundam faucibus
 aperturam. Cauda latior et expansa, qua motum in
 aquam. Carina latior et exterioritate quidam designant.
 quavis partem radicentis, et exterioritate quidam designant.
 Dentes habent, partem ad ventrem, partem in dorso,
 quibus prois nutant, quosdam cum vltima emittunt, et
 pueri, quas pueri ad vltimam partem obfistat. Ha
 bene vltimam partem, qui ipfos inf. alt
 vando, et aliter, dicitur privati, aliquibus in ip
 quæ gloriose, et in ip
 quæ ligna. Quod accidit aionantibus ip
 quæ quod ip
 2. Puerantur omnia ex sui generis, et ip
 vltimam partem, ad ip
 quæ omnes lacte partem, quæ dicitur, et ip
 infundenda manent. Caro ipsorum et ip
 natura, quæ ip
 3. Ip
 4. Ip
 quæ, sunt, et ip

Ceteri sunt.

4. Cæi sunt pisces marini, vitari, pulmonibus instructi, brachii ca.
 in dorso circa cerebrum foramen fistulosum, quo aquam immo.
 flavo, habent. Communis opinio est quodlibet cetorum genus
 indige in parte pisciculis, quo tanquam gubernatore, ad quavis ad ip
 activitate movetur, quo a piscatoribus capto, ipse quæ sit perveniendum
 Cætorum illaudata habetur.
 5. Cæi ratione magnitudinis sunt vlt maximis, ut Balæna, Ph.
 6. Cæi ratione magnitudinis sunt vlt maximis, ut Balæna, Ph.
 7. Puerus vlt. Cæa. ovæ figuram, rotundam, corpus rotundum, et
 vltimam partem, dicitur, et ip
 8. Delphinus est puerus marinus habens vltimam partem, et
 ludo abfiscans, aquatum omnium vltimissimum, foramen
 huminum, musca, navium aduentum amatores. Unde Ovid:
 Unde

Unde

Uadig' dant salus, multaq' applegine vorant
 Empyrenq' ielrum, uel' dntq' sub aquora rursus
 Inq' choti ludens spicm, laticiq' jactant
 Probora la acceptum spatulis mare naribus efflant.

Reces Helianus Delphinum cum pueris quodam Scholasticis, tantam
 amicitiam coluit, ut p' iniquitate accensus permisit. Iam tunc
 a. f. uati p'lectatibus Embosilis Delphini p'ficti ex mari ad u'tin
 compellunt. Si tamen ex pro gen' u'nos p'richitlar ad littus
 ad cum lib'ardum accurrunt, plurimum aquae u'comunt. In
 p'p'ra n'ta grandioe p'rio, u'lijai p'funtur. Mortuos
 nos ad littora ex'p'unt, ut ab hominibus p'fiantur. Iam
 la hominibus faciunt. Huius d'ijum p'rio q' Phoca
 ne diffit ab eo nisi b'lypate la p'uitate.

D. Phoca est uiculus marinus, p'ctus, crassa, cutem la p'
 los habens, r'isumq' animal gignens, la quidem in arido loco
 p'p'rior p'cto p'ro ut p'iana, quibus la outando utitur.
 Coruam habet mollem p'ungisam, la ualidi pinguem, uel
 u'te p'ctas, nonlong' d'ent, p'rauum succum gignit la p'ri
 ni p'odori B.

10. Non certari p'nt, qui ad Cetor' genus non p'rtinent, la
 ramon in p'logo uiuunt. Sicutq' lati p'ri p'iani uel rotundi
 d'endi p'rioti uel Carilagini B. Lati uel aurata, coruam
 aloa, u'lijai, u'lijai.

11. Aurata est p'ctis uariis p'unctis la coloribus d'coratq'
 ad u'bi long' u'dinam d'cor' p'ctis u'lijai, u'lijai, u'lijai.
 quatuor' d'cor' la quatuor' u'lijai u'lijai p'nt. Stagna ma
 u'lijai u'lijai in u'lijai u'lijai, u'lijai in mare u'lijai
 aut. Caro q'us bene u'lijai, la boni succi est, facili' d'cor'it
 Oracinq' aurata p'ntis est, u'lijai p'ctis u'lijai
 onillus, minimus q'ctis u'lijai.

12. Aloa uel Clupea uel u'lijai est p'ctis p'ctis
 q'p'ime u'lijai p'ntis, u'lijai q'ctis u'lijai u'lijai. ex mari in
 p'ndam p'ntis p'ndit. u'lijai u'lijai u'lijai. p'ntis in u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai, u'lijai u'lijai u'lijai.

13. Mugil' q' multum agilis p'ctis est u'lijai non u'lijai
 u'lijai la ualidi p'ctis. In p'ndam u'lijai u'lijai u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai. In u'lijai p'ctis u'lijai u'lijai
 p' totum d'cor' u'lijai u'lijai, p'ntis u'lijai u'lijai.

Si m'p'ctis

Si m'p'ctis capitar et u'lijai, linea aliqua longa p'ctis ad u'lijai
 d'cor' u'lijai; p'ctis u'lijai in mare, la eadem linea u'lijai
 u'lijai p'ctis u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai

14. A p'ctis et p'ctis u'lijai coloris caput p'ctis u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai

15. Corpulenti u'lijai la qu'q' u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai

16. Mullus squamis d'cor' p'ctis la oblongus p'ctis et a p'ctis
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai

17. Cuculus p'ctis est mullus, ita d'cor' ab u'lijai quoda p'ctis
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai

18. Beaula p'ctis u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai

19. Sphing' p'ctis p'ntis, qui non habent ossa, p'ntis u'lijai p'ntis
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai

20. Carilagini p'ntis, qui u'lijai p'ntis, u'lijai ossa p'ntis
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai
 u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai u'lijai

Carilagini

Pastinaca, torpido, rana piscatrix.
 20 Raja est piscis cartilagineus, mirabilis in planum rotundus
 primis in orbem compressis, ante partem frontis a ligno. Et dicitur
 in aere ligata quibus res complicantur, quosdam inveniantur.
 Raja similis est a quatuor vel Rina, cum qua hinc coit. Ex
 hujus cute quia dura est, tunc pro gladii conficiunt vaginas.
 21 Jurdem cognatione est *Pastinaca* quae piscis cauda oblonga
 et velli arenata, quae quicquid tangit immutabiliter tenet.
 22 Torpido est piscis in imo natans, sicut extra videtur
 (torpido) etiam in hibernis longissima testa. Rana piscatrix
 piscis cartilagineus, sub ventre pedes habens, sub oculis duo capi-
 lamula, quibus piscis alio et apprehendit.
 23 *Cartilaginei* longioris et minoris sunt Mustilli, anguilla
 Congi. Mustilli in cauda vitam habent. Liberos tempore parturitionis
 vix intudunt, sed defendunt. Anguilla sunt pisces corpore ob-
 longo, anguibus in superius similes. Ex aqua solent longi in
 agros piscis et crepidibus confectos. In hincis locis facit, in
 agris ne somis sane neq. salubris. Anguilla similitudo est Con-
 gis in *Anguilla*, et *Anguilla* omnino, prolongus sicut et piscis
 ovales habens pinnae, et *Anguilla* duntaxat corporis impulsa et
 in aqua in loco prope dicitur. Cum videra de corde, et
 movi quae in similes est.
 24 *Stenobis* haec alii sequuntur *Cartilaginei* prope
 aioniam propudiam, et glandium marinorum, sum, suis maris in
 parte appellati, nam qui nunc qui nunc primis mensibus
 Codula, postea Pelamides, primum facti, *Stenobis*, adhuc ad
 alios *Stenobis*, bimuli vero ab inigni magnitudinis Ceti
 appellati. ubi ab hyeme deprehenduntur ibidem et a vere
 Ceterum *Stenobis* similes sunt *Stenobis* et gladius piscis,
 qui vixit in hincis, et hincis confringit, et omnes dispartit
 et salit in tomis ad nos dicitur hinc.
 25 Accensetur his Salomo, Lampetra, Silurus Scurio.
 Salomo est piscis generosissimus, maculis rotundis, et tra in signis, in
 his vix subundam carnem habens. Snavis et admodum pi-
 bus et boni sicut. Et quia viscosus et et velle pinguis, longius de-
 inventus molliam erat.
 26 Lampetra est piscis corpore oblongo latis calibus, et
 feminis vix in hincis, et copia ovum condunt. Olim ad 20
 quae aures vixit in hincis, et velle. Si vixit in hincis, et velle
 molliam conduntur delicatissimis vadit. Luchorum hincis et

lucinosum habet, quae podagricis, et arthriticis, et leprosis vocat.
 27 Silurus (Havus) grandis est piscis et bucculatus, equam
 cauda rotundans, quae natans sub hincis, pinguis in dorso, et quam
 de 2 vel 4 digitorum, quasi saporis piscis, et sed non multo alio hincis
 et salus in velle.
 28 Scurio (Kaxa) parvi est piscis, et pinguis et snavis, hincis
 velle habens carnem et velle sicut. Unde velle hincis et dicitur hincis.
 velle habentibus non apponendus est velle vino saccharo, zingibere,
 velle, caroschilo et velle passis parandus.
 29 *Stenobis* piscis marini sunt gobio, echenis, halle et Gu-
 bio et pisciculus finosus, non majora primis pro pollice palonis,
 et velle, et pinguis, alimentum bonum habet. Ad hoc genus
 velle *Stenobis* et *Stenobis*, qui cum velle coit.
 30 *Echenis* vel velle, et parvus pisciculus velle hincis
 velle velle et velle velle. Quod hincis alii hincis au-
 velle ob alio loco, adhuc hincis hincis *Echenis*.
 31 Halle piscis velle, et velle hincis, velle hincis et velle
 aquam velle. Quod hincis caro alba et et velle boni saporis et
 velle facilis, velle. Salo conditus hincis et velle, et
 velle tam hincis saporis et sicut, quamvis a hincis appetatur, et
 velle hincis potate quae.
 32 Sunt alii quae piscis marini, animalibus velle hincis, hincis,
 velle velle velle velle, et *Elephantus*, *Stenobis*, *Caris*, *Stenobis*,
 velle et. Nam quis omnia hincis.
 33 *Stenobis* de velle hincis quamvis alii velle in hincis
 velle velle et in hincis sequitur de hincis (quod quae
 velle partem in velle, partem in hincis quae velle *Stenobis*.
 velle itaq. sunt *Stenobis*, velle, velle. Maxima sunt
Stenobis, *Stenobis*, de quibus dictum est, accipiter, hincis. et.
 34 *Accipiter* quibusdam hincis et piscis velle hincis, velle,
 velle velle, quae cum in velle olim introducuntur, velle copia et
 velle velle. *Stenobis* hincis cognatus piscis est, qui velle hincis
 velle ad caput velle. *Accipiter* velle hincis hincis in velle
 velle copia *Stenobis* piscis qui et velle hincis dicitur.
 35 *Huso* est piscis Danubiannus, totus cartilagineus. Gran-
 dibus ad velle hincis 24 pedum. (velle)
 36 *Mediocres* sunt *Stenobis*, et *Stenobis*, parca. Et *Stenobis*
 et piscis velle guttis velle, caro quae velle hincis grati saporis,
 velle velle, multi et velle sicut, velle velle, velle velle

velle

(Parsinaca, torpede, cana piscatrix.)
 20 Raja est piscis cartilagineus, mirabilis in planum coram
 primis in orbem contractis, ante partem frontis a ligno se det
 in utroque ligula quibus reserantur, quandoque inveniuntur.
 Raja similis est de quatuor, vultu Rina, cum qua quidam eor.
 hujus cute quia dura est, tunc pro gladiis confectis viginti
 eisdem cognatione est Parsinaca quae, piscis candida oblonga
 et valde venenata, quae quicquid tangit immittit ubi hinc creat.
 21 Torpido est piscis in imo natans, sicuti cana piscatrix
 (torpedo) etiam inveniuntur longissima testa. Rana piscatrix
 est piscis cartilagineus, sub ventre pedes habens, sub oculis duo capit
 piscis cartilagineus, sub ventre pedes habens, sub oculis duo capit
 lamina, quibus piscis alio et apprehendit.
 23 cartilaginei longiores et minoris sunt Mustelli, argvilla,
 Corgi, Mustelli in cauda vitam habent. Liberos temporum periculi
 veli includunt, sed defendunt. Argvilla sunt piscis coloris
 longo, anguibus in partibus similes. Ex aqua solent gaudi in
 aquas sp. et crebris sompiti. In bonis locis frequentat, in
 aquis ne fons sine aqua salubris. Argvilla similes sunt con
 g. in Gryllus, et utriusque onus, praelongus, et piscis
 nullas habens pinnas, sed flexuose duntaxat corpore impulsa et
 in aqua sed in loco proprio. Cum visum dicitur cor, et
 movi quae in similes est.
 24 Minobis hoc, alii sequuntur Cartilaginei quorum
 nomen impudenter, et glandium marinarum semper sunt nomen in
 nomen appellati, nam qui nomen qui nomen primis nomen
 Corduli, postea Pelamides, primum facti, Thonini, ad huc ad
 latus Oxyri, bimuli vero ab inigni magnitudine Ceti
 appellati. unde ab hyeme apprehenduntur ibidem et a vere
 Ceterum Thonini similes sunt Scumbi et gladius piscis,
 qui utroque veli se contra comprimunt. Hi omnes hujus
 et saliti in tonnis ad nos hinc hinc.
 25 Accipiter hic Salomo, Lampetra, Silurus turio.
 Salomo est piscis quare istius, maculis rotundis extra in ignis, in
 his vultu sublimem carum habens. Suavis et admodum p
 piscis la boni sicuti. De quia viscosus et in valde pinguis, loquor de
 inventos molham creat.
 26 Lampetra est piscis corpore oblongo latis colibus. In
 fons vix in ista sua copia ovum condunt. Obi ad 20
 quae avios vultu hinc hinc. Si vino dicitur, et ovo
 maffibus conditur. Liliam, saporis vadit. Liliam hinc et

hinc hinc habet, quare podagricus, et avios onosis laborantibus nocet.
 27 Silurus (Harsa) grandis est piscis et bucculatus, equam
 cauda rotans, quos noster fubhant, pinguis in dorso. In quan
 28 sil 4 duntorum, quasi saporis piscis. In se non multo aliunde
 de salus Qui vult.
 28 Sturio (Kotze) parvis sibi piscis se se pinguis et parvis, du
 vultam habens carum et casti sicuti. Unde arbutudinarius et obibilem
 non habebat non appetendus est vultu vino saccharo, zingibere
 vultu, caroschilo et vultu passis parandus.
 29 Maximus piscis marini sunt gobio, echeris, halie et go.
 io est pisciculus pinus, non major graminis sicut pollicis pedis,
 vultu vultu, alimentum bonum probo. Ad hoc genus
 vultu Apria et Quassi, qui cum vultu coit.
 30 Echeris vultu vultu, et parvis pisciculus nomen sicuti
 vultu vultu et vultu vultu. Quos vultu alii sicuti au
 vultu ab algosa loco, ad huc vultu vultu vultu.
 31 Halie piscis vultu, et vultu vultu, vultu vultu
 vultu vultu. Quos vultu caro alba et vultu vultu sicuti
 vultu vultu, facile vultu. Sale conditis hinc hinc vultu
 vultu tam vultu sicuti et sicuti, quamvis a vultu vultu, et
 vultu vultu vultu.
 32 Sunt alii quae piscis marini, animalibus sicuti sicuti,
 vultu vultu vultu, ut Elephanta, Thicus, Canis, vultu.
 vultu vultu. Nam quis omnia vultu.
 33 Haec vultu de vultu vultu, quamvis alii vultu in vultu
 vultu vultu et in vultu vultu de vultu vultu (quos quae
 vultu vultu in vultu, partim in vultu quae vultu vultu.
 vultu vultu sunt Maximus, vultu vultu. Maximus sunt
 vultu vultu, de quibus dictum est, accipiter, hinc hinc. Et.
 34 Accipiter quibusdam vultu est piscis vultu vultu, in vultu
 vultu vultu, quare cum in vultu olim introducant, vultu vultu et
 vultu vultu. Elaps hinc cognatus piscis est, qui vultu vultu
 vultu ad caput vultu. Accipiter vultu hinc hinc in vultu
 vultu vultu. Scarus piscis qui et vultu vultu dicitur.
 35 Haro est piscis Danubiannus, totus cartilagineus. Gran.
 vultu ad lobipitulum 24. p. dum. (vultu)
 35 Medioceri sunt vultu, et hinc hinc, parca. Et vultu
 vultu vultu, caro vultu vultu, quasi saporis
 vultu vultu, multi et vultu vultu, vultu vultu, vultu vultu

vultu

3 Quamvis et hoc observandum, si tam diversam esse quaedam un
figurata partium sunt et sicut plantandi, ut illi poros hinc
ingredi in quibusdam, terra plantandi non fructus, et vicissim naturam
in siccibus et succis similitudinem magnam et copiosum generum
tam observationem appropinquare.

R. 150

4 Folia siccibus decidunt cum poli eos frigore autumnali
proveniente clauduntur, ut aliquid in se transire nequeat,
sed tamen siccitatem habent substantiam et succos utiliores,
et poros per quos materia subtilis fortius potest moveri in eis
existunt viva sicut etiam in aliis hinc.

R. 152

5 Ex multarum siccium floribus et fructibus sicut Almondium
sunt aquosa parts, quae uterius penetrant in eis poros in
siccibus, distillando distillantur, licetiam per flammam induram
servitur, sicut in minoribus.

6 Vis et efficacia siccium in corpore humano, ratione mo-
tis et configurationis partium varia est: quam propterea
explicare audiamus. Sicutium si in natura Libr. IV.

Nunc aliis aliis cur sit cibus, ut videmus
Expeditiam; quare aliis quod tristis et amarum est,
Hoc tamen aliis sicut primum videtur.

Tantaque in his rebus distantia, differentiaque est.
Ut quaedam aliis cibus est, aliis tamen acerbum et venenum;

Sicut enim siccium hominis contacta siccium
siccium, et sic mandendo conficit ipsa
Dignitas nobis utratrum est aut venenum.

Quaeritur nobis utratrum est aut venenum,
At Capris siccium et coturnicibus angulo
Ut quibus id fiat vobis cognoscere possis.

Principio meministi dicit, quod dixeris ante
Semina multis modis in vobis misca tunc
Porro omnes quibus cibus capimus animantibus
Ut sunt distinctis extrinsecus et generatim

Quonia membrorum circum capura cordis.
Primum de siccibus coarctare, varians figura
Semina cum porro distat distat hinc.

Intervalla, vixq; foramina quae pluribus
Omnibus in membris, et in ore, ipsaq; palato.

Esse

Esse minorum igitur quaedam, majorum Libr.

Esse triquetra aliis, aliis quadrata utraque esse,
Multa vobis multis modis multis multangula quaedam
Namque figurarum, ut vobis motus, vobis

Primum foraminibus Libr. distat figura
Et varione via, primum ac textura vobis.

Ergo ubi quod siccium et aliis, aliis sic amorem
Istis quibus siccium et, vobis corpora Libr.

Contrariabilis causas vobis palati.
At contra quibus est, eadem et inter acerbam,
Altera vobis penetrant humatas siccium

Quare facile ex his et vobis cognoscere quibus,
Quod ubi cui siccium bile siccium vobis.

Aut alia ratione aliqua est vobis vobis.
Disturbatur ibi vobis jam capus et omnes
Committantur ibi siccium principiorum.

Fit prius ad siccium, ut quae corpora convolvant.
Nunc nam convolvant, et vobis siccium magis apta,
Quae penetrata quibus siccium siccium vobis.

Utraque enim siccium in vobis vobis siccium.
Id quod iam siccium vobis siccium vobis.

7 Diversitas autem efficacia hujus intensionis autem,
Alii aliter determinat. Commensuratione autem ab istis determinatur.

Nam cum simplicatum sit, quod corpus nostrum, non calfaciendi
non frigificandi, non siccificandi, non humectandi habent.

Primum gradus est vobis vobis. Sed vix siccium vobis
vobis corpus nostrum alacritur. Secundus gradus,
quando manifesta vobis vobis tamen et noxam corpus alacritur,

Tertius gradus est quando non solum manifesta, sed et vobis.
vobis vobis vobis et noxam, siccium vobis vobis

capus alacritur. Quartus gradus est quando vobis vobis
et non siccium vobis corpus alacritur. In gradibus

vobis

si singulis adhae quaedam consistuntur latitudines. alida
 nunc frigida etc. que diuiter vel inuasi vel veniunt, ut
 onphio modo, quod appellatur in principio, in die. etc.
 & sing' quamsi ex solo partium motu, figura, divisibilitate
 omnia sunt ad frictu pertinet tunc in partem quem in partem
 explicat posse. etc. Quia tamen multis experimentis
 hic opus est, longe multiplici labori nos in tanta rerum
 naturalium caligine, morbo, & Binaria consensu sumus. Scilicet
 bonum, Ductorem Rationem metodo nostra commodare
 in explicare, cum ex Epicuro Matthioli in Dialectica
 sic opus est, alii supponendum & lingere.

Sic itaq; Scribonium Lib. II. pag. 88 ad 138.
 Insuper promissio pro planta uniuersa vel caudice conuenit
 vel caudice. Caudice quod nascuntur cum habent vel fructu.
 cum ut arboris, vel multiplicem ut fructus.
 10 Arbores sunt fructus a caudice caudice simpliciter, ramula, ramula.
 11 alius caudice. etc. etc. Consulto Aulonium.
 Aphor. numerus 209.

CA. P. XX. DE FRUCTIBUS.
 Fructus sunt simpliciter multiplici caudice emergentes.
 Fructum plantae vel nobilioris, etc. Minus nobiliter. Nobilior
 Fructus sunt. Vitis, Cinnamonum, Cassia, etc.
 Vitis est fructus ex uarum ex fructu suo uinum ferens.
 Vinum est liquor naturae calidus et sicus, hominibus suauissimus et
 purissimus. Hic si a temperato bibitur calidum et suum
 sanguinem uoluntate: si a calida et sicus temperatam illam auget, si
 frigida et huiusmodi mutabit illam temperatam inque et peruenit
 uisum Senectus. In uniuersum tamen (ait Aldus) uina
 optima sunt, quae suauitatem habent omnium inter dulcem et asperum.
 sunt odorata et fragrantia clara et nonnihil fulua, neque
 si non tania uinis ad emittendum tamen uoluntate, neque uinis
 potest, neque uinis debilia, etatis in die. Nam multum crepusculum
 est, flatulenta et cholicam gignit, uinum et uisum impedit, et
 cum tamen leuat. Vinum nouum, quod matrem adhuc tullebatur
 habet, non facile in corpus distribuitur, etc. etc. etc. et etc.

R 157

uatione in corpore parit. Vina uisita nervos fruant, caput dolent,
 et plerumque caput replent, corpus, uinum, etc.
 3 Cinnamonum Arbores fructus similes quidem uinum in India etc.
 habet, colore subnigro, uisum huiusmodi, qui si longius, etc.
 4 Cinnamonum de se odorem spirant. etc. etc. Consulto Scribonium.

CA. P. XXI. DE HERBIS.
 Herbae autem sunt plantae tenui caule foliatae prostratae.
 Junco vel Alimendaria, vel Minus Alimendaria. Alimendaria sunt
 quaedam uisum uisum in alimentis hominum. Quosdam sunt
 non frumentacea, tamen similes, non obtrahi uinum, etc.
 Frumenta sunt Triticum, Hordeum, Spelta, Siligo, Avena.
 Triticum est planta (herba) frumentacea et calidum sicam
 fructus suavis granis crassioribus et feram. Triticum modo,
 et calidum et sicum et multum Alimendaria quibus afflictois pluribus
 in interis quatuordecim uisum, etc. etc. Consulto Scribonium.

B. Ex horum singulis, aut duorum eorum mixtura et lapsu
 huiusmodi cogitur Exerevisia quae est ex eorum uiribus im
 pregnata aqua, potus quibusdam populis familiarissimus. Ex rei
 uisum quae cogitur plus nutrit, calidior et humidior. Visidior et
 plus nutrit, calidior et humidior. Visidior et plus nutrit,
 non in uisum, sed alium laxat. Hordeum minus calidior, sed ob
 capite suum lupulum minus nutrit, uinum magis cito, quia tenui
 uisum quae. Avena, quia uix sola cogitur, sed uisum, etc.
 uisum, sed herba commiscetur, sic quae uisum commiscetur uinum.
 uisum, sed minus nutrit, non facile obtrahit, uinum magis
 uisum, etc. uisum in salubri, etc. etc. Consulto Scribonium.
 uisum de uisum uisum Similitudo. In part. Alid. Lib. IV.
 uisum. Cap. 4. de potu. Adhuc de frumentis, sequi
 tur de Leguminibus.

Frumentorum similes plantae sunt Legumina
 quae uisum huiusmodi, etc. etc. Consulto Scribonium.

Cap.

CAP. XXIII. De Gemmis.

Invenitur de metallis durabilibus, sequuntur minus durabilia.

1. Metalla minus durabilia sunt, quae difficulter duci et liquari possunt. Suntque vel dura omnino vel triabilia. Sunt omnino dura Lapidibus.

2. Lapis est spirituum (supra replicator) in angustiis terra maribus inclusorum, et hinc inde cum suis particulis permixto. Lapidum alii rari sunt, alii vulgares et viliores. E varioribus alii sunt pretiosi, alii minus pretiosi.

3. Gemma est spirituum in similibus et cavitatibus primum in se, eos collectorum, paulatim vero lubricis et fluidis repletis, reliquisque sibi adhaerentibus, cum purioribus sive particulis mixtis. Gemmae alia simplicium colorum obtinent, alia varium. Simplicium colorum gemmae vel transparentes sunt vel minus. Transparentium colorum obtinent vel albicantem vel ab hoc diversum. Albi coloris sunt cum Crystallus tum Adamas.

N.B. Auctor doctrinam gemmarum transcripsit ex Physic. Scribon. Illi igitur consulendus.

CAP. XXIV. De Triabilibus

Adhuc de lapidibus, sequitur de metallis triabilibus. Metalla triabilia sunt cum Salis, quae species, cum terra metallata.

1. Sal est corpus metallare triabile collectum ex impletum huius aquae partium lamellis in cubi formam factis, quibus sine pondere praesens, alia lamella superimponitur. Salis natura adhaerens alterat, expurgat, diluat, et hinc et hinc se emittit. Effoditur autem vel ex fodinis vel aquis. Salis simplicis triabilia sunt Sal Ammoniacum, Sal petrosum, Salucidum, Sal gemmae et Sal Indicum.

2. Sal Ammoniacum est quod in laminas concretum, in Glyceria reperitur sub arenis aridissimis. Et. Vido Scribon. paragr. 205.

et Sal

4. Sal petrosum est quod in locis humidis subterraneis et cavitatibus cavernosis. Et. Vido Scrib. dicto loco.

5. Sal gemmae et sal candidissimum aequali in parte crystallo et splendent. Et. Vido Scrib. dicto loco.

6. Sal Indicum et sal in albo nigricans, vel subnigrum et obscurum. Et. Vido Scrib. dicto loco.

Ad salis genera referuntur Sulphur, Bitumen, Vitriolum, Bitumen et hinc similia.

7. Sulphur hic est metallicarum partium, et hinc succorum aerium cum lubricis et vaporibus exhalationum tenuissimarum particulis mixtis. Unde velocissime vel in aquis frigidissimis inardescit et accenditur: citius quae quam vel hinc variandi serum. Hoc enim etiam si sulphureus pinguis sit, multo tamen et illo frigidus, et ob pinguem simpliciter seorsum omni partem haberi: item lapides et alia curis adhaerentibus illi rem conuenit. Praefundam autem in primis Sulphur fossile, quod vitale et vitale est. Vido Scrib. par. 197.

8. Alumen est salugo sive vel salus sive sive. Alu. non aliud liquidum, sed aliud durissimum. Et. Vido Scrib. par. 200.

9. Vitriolum est minerali fossile humoribus stillatum in cuniculos quorundam colatis concretum, et vitri anolis pellucens. Alia Chalcanthum et Aramonium sive. Vido Scrib. par. 197.

10. Bitumen est exhalationum supra dictorum cum partibus terra succis aeribus et materia metalli grandis permixtio. Estque vel fluidum vel concretum. Et. Vido Scrib. par. 206. 207. 208.

Illi enim contenta omnia Auctor hinc transcribit.

Ad Doctrinam de Virgibus et Metallis

A p p e n d i x

De celeberrimo Seneceto, de eorum (sive omnium) sive quae hactenus dicta sunt, facultatibus ratione ne graduum.

Temperata

Temperata medicamenta sunt. Adiantum, asparagus, glycyrrhiza, obum dulce, pini meli, jujuba ficus, Leston, u. va passa, dasyli, gummi dioni, tragacanthum, frum vitulicum, capivum, pinguis de furilla.

Calida in primo

Folia et herba: Absinthium, al. 2. alchata, borrago, buglossum, btea, brafica, chamemelum, cuputa, epatorium, agrimonia, linaria, melilotus, onitebasturum, nardi spica, Scolopendrium album, sponthium, tusilago. Flores borraginis, buglossa, betonica, siphthalois, meliloti, chamelidii, populi nigra, Storchados Diabica, Functiois. Fructus amygdala dulcis, castanea, jujuba, nucis cupressi, nucis juglandis viridis, nucis matura, Semina coriandri, fœni greci, lini, lupini, Psami, oxyza. Radices alchata, branches usina, beta, bu. glesi, gheivoheda. Cornus guajacis, tamarisci, liquores succi gummiata, saubarum, Caloe, bdellium, ledanum, gummi hederæ, frum cativoli, dami, cervi.

Calida in secundo.

Herba et folia: absinthium, anagallis, oronotum viride, angelica, apium, artemisia, betonica, calamus odoratus, Camidpichys, folium galeum, hypnicum, hederæ, lupulus, onitissa, marubium, onitricaria, ongerdis, ozymum al. 3. pimpinella, pucellanum, polium, rosmarinus fetidus, salvia, scabiosa, scodium, al. 3. storchas, parochicum. Flores amomi, croci, al. in 1. caryophyllosum, Schemantum barba, dulcis, lupuli, onitissa, rosimarini, Fructus cappari max onychata, pispacia, fœni fœca, nucis fœca. Simina anethi, apii, orobi in cervi, eruci, ozymi, usina. Radices apii, capparum, penclan, pimpinella, rasi, scilla, Zedoaria, stor. hias castia ligna, cinamomum al. in 3. Thuris capparum, radices. Liquores gummi, usina, vinum non antiquum, ledanum, aloë, galbanum, myrrha, mastice, thus, fix avide

avida, vitina, tyrox, alps, laonina, pordi, usina, vulgina.

Calida in tertio.

Metallica, flor azis, et usum, quama azis, arugo, diphr. go, alumbi, sal nitrum, Telshoo, chalcitis. Herba et folia: abronatum, al. 2. asarum, agnus castus, aram, anemum, anoi, anethum, sicum, baeharis, dictamum, caryo phillota, Chamidrys. Erucas. carthamum, cantarium majus, niny, chlidonium, calamintha, compta, mentastrum, Simiculum, epichymum, juniperus, helonium, salamintha, hysoyus, laury, majoarima, marum, mencha, nigilla, Ananthe, origanum, Orichonum, petroselinum, stromica, pulgium, retabovis, ruta, salina, spillum, symbrum al. 2. hyonum, trifolium, verbenaca, usina. Flores. agri costi, pithymi, Lincajon, Ananthe, prichindeni, fructus baci juniperi, ca: viophylli, caphophylamum, anocordia, pipis, Simiora, amomi, anisi, amomi, cavi, cardamomi, corvami, leniculi, cumini, clari, nigilla, nafi, petrosilini, spiliis, saphy: di, apriat, vitici. Radices acori, alii in 2. asari, vi, Licami, doxonici, Leniculi, galanga, laltbovi nitrius, bellari, iridi, ptopilini, raphani. Cornus maicis, liquores labyronæ, gummi, vinum ventalis, asa dulcis usida, am. anoniacum, cedria, fix, oroponax, molchus.

Calida in quarto.

Metallica, nitriolum, auripigmentum, Sardarata, Chry: protha, onis, soy, melancholica. Herba et folia, Epithium, nasurium, utrumq. al. 3. Frum capiatum, fructum, thapsia, tibymballus, Fructus pipis. Semina usina, lini, Radices, allium, usina, colus, frum capiatum, Pyrothrum, gummi, capharum.

Frigida in primo

Herba et folia, Catiphos, fructaria, al. cal. 2. oxyla: parthum

lapathum, malva, myrtus, parietaria. Flores, malva, rosa, violarum; Tractus citri caro, cydonia mala. Semina hirsutum, onitium. Radices, malva, Succi conchyliparacia, ab. r. sanguis draconis, lapidis hyacinthus sapphirus. Smaragdus.

Frigida in secundo.

Herbae de herba, bium, chondrilla, lactuca lens palustris, intybus, hyacinthus, oxalis fr. acrota, plantago, polygonum phyllium, solatium. Flores anemond, hyacinthi, cichorii, nigella fr. Tractus cucurbita, cucumis, galla, aurum sia mala, mala punica, pruna damascena, piperis, piperis. Semina, acrota, cichorii, alkekengi, pignum Santali.

Frigida in tertio.

Herbae de herba, bium, co. portulaca, mandragora, piperis, piperis, ad. in 4. Flores balantia. Tractus mala aurata, mala infusa. Semina, cicuti, piperis, papaveris. Radices mandragora. Ligna Santali, succus hypocistidis.

Frigida in quarto.

Herbae de herba, cicuti, papaver, Tractus Scammonia, liquores conchyliparacia, opium.

Humida in primo.

Herbae, buglossum, helixine, malva, Flores buglossa, malva, intybi, Tractus citri, caro junaba. Semina malva, piperis, Radices Satyrii, buglossi, glycyrrhizae, malva.

Humida in secundo.

Herbae, viola, nymphia, atriplex, bium, lactuca, lens palustris, portulaca, Flores nymphia, violarum. Tractus cucurbita, melon, piperis (aurum succum aliqui in 3 ponunt) piperis, pruna damascena. matura, saccharum.

Sicca

Sicca in primo.

Herbae de folia, bium et brassica, camomilon, myrtus, verbaicum, Flores baphtalmi, camameli, croci, hyacinthi, meliloti, violarum, Tractus bacca juniperi, castanea. Semina, fabi, farniculi, felni gadi, ardii. Radices drizonia, serancho, rubia, lamarckii, alchida, ani farniculi, gummi, chus.

Sicca in secundo.

Herbae, Anagallis, arsenifia, al. i. anemum vivide, bisonica, cupenta, calamus obovatus, intybum, marina brassica, brysa pa. Flores, squiolum, gingidium, mencha, menta, plantago, rosmarinus, spicardi, verba, virga pascuis. Flores balantia, ploconia, anemones, chamopyros, perichonori, Tractus, balanus, myrsifia, caprares, cydonia mala, nux ca. proffi, nux muschata, pira distaco. Semina, coact, cr. vum, su. vobus, melium, rosia, papaveris, solani. Radices, Capparium, cichorii, raphani, Lignum Santali, la. chymis, gummi, resina, galbanum, popanax, pix avida, myrscha, maffie, mil.

Sicca in tertio.

Metallica, flos auri, eis usum, squama auri, virgo, di. phrygi, alumna, sal. nitrum, sulphur, chalcitis. Herbae de folia, filix, millefolium, quingfolium, polium, trifolium, ab. guthium, abrotanum, usum, sanctum usum, abium, asarum, amiri, catamiocha, chamaedrys, chamaepitys, epithymum, hyssopus, juniperus, majoranna, matricarium, origanum, piperis, piperis, petroselinum, grammica, ruta, sabina, salix, silybium, Flores balantia, Epithymi, chamaepitys, drichonori. Tractus, Caryophilli, carboballamum, galla, piperis, juniperi bacca. Semina grana tinctorum, anhi, apii, amiri, anisi, cavi, curioni, coriandii, nigella, petroselinum, milii vitrici, Radices et Cortices Acori, radix casa, piperis, vitfolii, oxiripilli, saxi, apii, doronici, su. carnabadii,

l. l. b. i.

hull-boxi, cinamomi, Succi et gummi, aloë, acetum
camphora, meschus, sal.

Sicca in quarto.

Mesallia, chalcanthum, auripigmentum, sandaracha,
chrysotholla, onix, sory, melantheria. Herba et folia, ru-
ta, sylvestris, allium, nasturium, sinapi.

Ex his facile fecerunt medicamentorum composita per
spici possunt, et colligi. quae sunt calida, sicca, calida humi-
da, frigida humida, frigida sicca.

Totius Philosophiae Corymbus

DE MAGNETE

R. 130. Magnets et mesallum ex eis terra interioris ra-
mentis constans, quae ad superiorem ubi ascenderunt
eadem per multos annos suam retinuerunt. Et in hoc
siam solummodo a ferro differt, quod eius partes
varie mutantur. Unde magna illa inter haec et illum
affinitas, ut unum sine altero vix reperitur. Eius in-
significas proprietates hae numerari solent.

R. 132. Quod in ipse duo sunt poli, poli mundi per
longe correspondunt: pro diversis autem locis diversi
modi sunt inclinatio.
1. Quod si duo magnets sint sphaerici, unus versus
alterum uno modo se convertent, ad quilibet et ipsi versus
terram se ad invicem accedant: si in contrario situ
distantur, se mutuo repugnant.
2. Quod si dividatur planis, linea per polos ducta,
parallelis, partes generantur, quae prius junctae erant, si etiam repugnant.
3. Si vero

4. Si vero dividatur plano, lineam per polos ad angulos rectos
ducta, duo prius contigua puncta hanc poli diversi virtutis, unus in
uno, alius in alio puncto.
5. Quod magnus exhalat spiritum, et quidem in duobus polo ma-
gis: nulla virtus inter se se invicem impediunt.
6. Et quod ferum quicquid ex eisdem virtute sine ulla diminutione
potest communicare, et pro datione diversitatis medi adhibendi, di-
versis et diversis. etc.
7. Imo magnus ferus armatus, ferri est: quantumvis ferus R. 141.
tamen, ferum a se distans, a debilitate contracta evadere
non possit: vana vis magnetis debilis, aut exiguum ferum
sibi contiguum ferat a magnetis virtute.
8. Quod aut a magnetis virtute eodem modo sua extremitas
et versus terram convertant, ac magnus suos polos, et quidem
pro virtute locorum, variè ab eis declinant. etc.
9. Quod rotula ferrea magneti appropinquanti gyrationi utramque
partem a vi magnetica non impeditur. etc.
10. Quod denique ipse vis etiam subigatur humiditate et si
in ariditate, sed ipse tollatur: non autem ulla alia vis
hinc cognita ratione.

Nos ex his quae viva esse videntur nigras potest hae
axiomata colligimus.
I. Terram quoque totam, praesertim interioris ma-
gnitica esse natura, imò vero maximum quendam
esse magnetem, atque hinc esse polosum eorum sphaeroidiam.
II. Quia magnetis virtus quod est natura, quod supra
matibus variis praedictum esse praedictum est. Quia illam
magneticam se partem quaedam subtilissimas oportet fluere
et illos virtutes, qui quidem ob appropinquam transiunt
ferum per se ipsum in se invicem et interquirit partibus
ipsas ad medium coelestem. in se invicem seque etc.
III. Arguitur autem horum virtutes partium continens esse
et aliorum virtutem partium continens esse. etc.

R. 135.

de aduerso semilibus resistit, astrictus alios poros
 alios libenter quos ingredi nescit, quia contraria
 modo inter se sunt, et ubi gr. sunt, ubi ob. autem
 causam non potuit, ac quia in non quos suo
 per se non contrahunt, totum corpus magneticum cum
 iunior, et solis vii ingredi coguntur.

IV. Terra itaq. maximus magnetis cum sit, et operis
 no magnetica per particularum extra et in montibus
 fluxum perficiantur, sequitur necessario per totam ty
 nam spem huiusmodi partem que libens per
 magnetica corpora, que per terram detentam, aere
 et aquam stant, illa pro diversis etiam climatibus
 diversimod. inclinant, ad facilius suum motum continuu
 dupl. et persequendum. ut esse sub. sta. figura pag. 134.
 patet, que parte omnia illa, que in ipso admittuntur
 efficit.

R. 132

TV. Trahit namq. ferrum, quoniam potius ad invicem
 accidunt, ferriatis particulis, aere et in hunc diis long
 repellentibus, quod per statim atq. ferrum. et intra spe
 ram adivisatis magnetis. Per illo circumlo quoniam
 per particula ferriata cum circumstant. circumducunt.
 Cassira dehidranli Cartisius et Nostra En.
 cyctopodia Hungarica suspensabit.

Atq. hic uniusq. physiologia feris, etiam omnium
 authori soli Doctori optimo, plurimum, et sapienti,
 et summo Conditori et Conservatori, per laus, honos
 et gloria in sempiternum Amen

A. M. M.
 Anno 1. 1681.

SFÄRSIT